

Alternatief Vording (3)

- **Oplossing: vermogensaftrek?**
 - Ingewikkeld
 - Kapitaalintensieve en gevestigde bedrijven profiteren het meest
 - Grondslagversmallend
 - Psychologisch effect

Reflecties volgende kabinetsperiode

- Ruimte voor lastenverlichting
- Verdeling van lastenverlichting
 - werkgevers/anderen
 - MKB versus grootbedrijf
 - premies versus IB versus Vpb
 - belendende percelen....
 - Spak, ozb etcetera
- Europese ontwikkelingen

Visie op de fiscale concurrentiepositie van Nederland in Europa

Vennootschapsbelasting: verbreding en verlichting

NIVRA/VERA en de NOB

Staatssecretaris drs. W.J. Bos

30 oktober 2001

Memo

Aan DGFZ
Van 10.2.e
Datum 18 september 2002
Onderwerp Output AFP Studies

Als achtergrondinformatie heeft u verzocht om een aantal voorbeelden van recente activiteiten en de daarbij behorende output van AFP Studies. Naast het in dit memo opgenomen, niet uitputtende overzicht besteedt AFP Studies een groot deel van de tijd aan kwantitatieve of onderzoeksmatige ondersteuning van andere afdelingen van het DGFZ. Bovendien komt het regelmatig voor dat na een analysetraject ook het beleidsmatige vervolg door AFP Studies wordt ingevuld.

buiten verzoek

buiten verzoek

buiten verzoek

buiten verzoek

De volgende twee pagina's zijn verwijderd omdat deze buiten verzoek zijn.

buiten verzoek

Onderzoek fiscale behandeling werknemersopties (internationaal)

Bij de kamerbehandeling van de wijziging van belastingwetten in verband met dividendstripping en werknemersopties is hierover door de kamerleden Hindriks en Ten Hoopen een motie ingediend waarin zij vragen om een vergelijking van de verschillende stelsels die internationaal worden toegepast voor het toekennen van optiepakketten aan werknemers en de wijze waarop deze stelsels een relatie leggen met de geleverde prestatie, de relatieve omvang van het optiepakket, de uitoefenprijs en de looptijd. In juli van dit jaar zijn de bevindingen van dit CCO-onderzoek aan de Kamer toegezonden. Eén van de bevindingen van het rapport is dat de belastingdruk in Nederland op werknemersopties hoger ligt dan gemiddeld, zij het dat dit voor een belangrijk deel wordt bepaald door de relatieve hoge IB/LB tarieven. Voor de meer specifieke druk op opties geldt dat Nederland over het geheel genomen een positie in de middenmoot bekleedt.

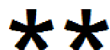
Onderzoek fiscale behandeling werknemersopties (nationaal)

Doel van het onderzoek is te bepalen welke maatschappelijke en bedrijfseconomische implicaties kleven aan de verschillende vormen van winstgerelateerde beloning. Voor de beleidsvorming is deze informatie van belang, onder meer omdat het aanleiding kan zijn na te gaan in hoeverre en op welke manier geldende regelgeving hieromtrent alternatieve beloningsvormen bevordert of juist belemmert. Rond

januari 2003 zullen de eerste bevindingen van dit onderzoek in CCO-kader worden gepresenteerd.

buiten verzoek

buiten verzoek

Directie Algemene Fiscale Politiek

Notitie

Ter advisering

Auteur Diversen

Notitienummer AFP 2001-00185N

Datum 13 maart 2001

Rubriek Fiscale studies

Onderwerp Lunchbijeenkomst 14 maart, 12.00-14.00 uur, zaal 1205

Aan de Staatssecretaris
de Minister

Via de secretaris-generaal
de directeur-generaal voor Fiscale Zaken
de thesaurier-generaal

Van de plv. directeur Algemene Fiscale Politiek
de directeur Algemene Financiële en Economische Politiek

CC de directeur-generaal Belastingdienst

10.2.e	(AFP),	10.2.e			
10.2.e	(AFEP),	10.2.e			
10.2.e	(WDB),	10.2.e (BBKB),	10.2.e (IFZ),	10.2.e	CDV)

Aanleiding

Ten behoeve van de lunchbijeenkomst op 14 maart aanstaande treft u de volgende memo's aan:

buiten verzoek

– Dividendstripping:pm

buiten verzoek

Volledigheidshalve zij opgemerkt dat de Minister van SZW voornemens is de bijeenkomst bij te wonen.

De volgende dertien pagina's zijn
verwijderd omdat deze buiten
verzoek zijn.

Memo

Datum	13 maart 2001
Thema	Werkgroep 3 studiegroep naar de Vpb
Onderwerp	Dividendstripping

Nadere omschrijving onderwerp

Dividendstripping houdt in dat een aandeelhouder die de ingehouden dividendbelasting niet kan verrekenen of terugvragen, handelingen verricht om de dividendbelasting zo veel mogelijk te mitigeren. Dit resultaat kan worden bereikt door de dividendbewijzen (al dan niet met onderliggende aandelen) - tijdelijk - over te dragen aan een (binnenlandse) partij die, anders dan de oorspronkelijke aandeelhouder wel de dividendbelasting kan verrekenen of kan terugvragen. Ook is het mogelijk om dividendbewijzen over te dragen aan een buitenlandse partij die gebruik kan maken van een gunstiger belastingtarief op grond van een belastingverdrag.

Uit de jurisprudentie blijkt dat de huidige wettekst niet de mogelijkheid biedt om dividendstripping aan te pakken, ook als uit de feiten duidelijk is dat sprake is van dividendstripping. In deze arresten is geconcludeerd dat de bereidheid van belanghebbende (binnenlands belastingplichtige) om mee te werken aan een constructie die gericht is op verijdeling door derden (buitenlandse partij) van dividendbelasting als eindheffing, geen grond is om aan te nemen dat voor belanghebbende niet het behaalde transactieresultaat maar de verijdeling van dividendbelasting de doorslaggevende beweegreden is geweest. Kortom, het beroep van de fiscus op *fraus legis* is afgewezen.

Opties

Voor het tegengaan van dividendstripping zijn in principe een aantal maatregelen denkbaar:

1. Een limitatieve opsomming van transactievormen die als dividendstripping gekenschetst kunnen worden.
2. Een objectivering van het motief tot belastingverijdeling.

Werkrichting

Gezien de veelheid aan transacties en het aantal marktpartijen/tussenpersonen dat daarbij betrokken is, is dividendstripping niet eenvoudig uit de boekhouding van de marktpartijen te destilleren. De transacties die tot dividendstripping leiden zijn althans wat hun vormgeving betreft, niet te onderscheiden van transacties die dat gevolg niet oproepen. De eerst genoemde optie lijkt daarom geen begaanbare weg voor het zoeken naar een alternatief voor de bij de belastingherziening 2001 voorgestelde maatregelen.

Daarom is gekozen voor een oplossing waarbij in de wet het motief tot belastingverijdeling wordt

geobjectiveerd. Dit wordt als volgt vorm gegeven: er is sprake van belastingverrijdeling indien het dividend ten goede is gekomen aan een persoon die niet in dezelfde mate gerechtigd is tot vermindering, teruggaaf of verrekening van dividendbelasting als degene die feitelijk het dividend heeft ontvangen en een beroep doet op vermindering, teruggaaf of verrekening. Zonder nadere regeling zou de maatregel zich echter niet beperken tot transacties waarbij dividendstripping optreedt. Daarom is deze verder toegespitst op personen die hun oorspronkelijk belang bij de aandelen hebben behouden of na dividenddatum hebben verworven.

Om zoveel mogelijk te voorkomen dat normale beurstransacties hinder zouden ondervinden van de maatregel – met het risico dat de koersen onder druk komen te staan – is de bewijslast bij de fiscus gelegd; deze zal dus aannemelijk moeten maken dat sprake is van 'besmette' transacties. De bewijsvoering zal lastiger zijn naarmate tussen de transacties en de dividenddatum een langere periode ligt zoals bij lendingtransacties met een contractsduur van bijvoorbeeld 3 of meer maanden. Met de maatregel wordt dan ook beoogd om slechts evidente gevallen van dividendstripping te bestrijden. Hiermee wordt tegemoetgekomen aan de kritiek van het bedrijfsleven op de maatregelen tegen dividendstripping zoals die bij de belastingherziening 2001 zijn voorgesteld. Die kritiek zag op de grote mate van overkill die van de maatregelen uitging: in feite werden alle transacties die binnen een bepaalde periode voor dividenddatum werden gesloten als besmet verklaard behoudens – in de praktijk moeilijk te leveren – tegenbewijs.

De banken zijn positief zijn over de in de bijlage opgenomen concept wettekst; de marketmakers kunnen er zich - naar op maandag 12 maart jongstleden is gebleken - niet in vinden. De marketmakers wijzen erop dat zij beroepsmatig genoodzaakt zijn om mee te werken aan transacties waarvan hen niet bekend is wie er uiteindelijk voordeel bij heeft (bij beurstransacties zijn de achterliggende partijen niet bekend). Zij vinden de tekst in dat opzicht te ruim: transacties waarvan het onderlinge verband niet door de fiscus kan worden aangetoond zouden niet onder de reikwijdte van de bepaling mogen vallen. Dezerzijds wordt met de belastingdienst bezien of aan dit commentaar tegemoet kan worden gekomen zonder de bewijslast voor de fiscus al te zeer te verzwaren.

Volledigheidshalve merken wij nog dat het feit dat de fiscus onlangs in een drietal procedures over dividendstripping in het ongelijk gesteld door de Hoge Raad, aanleiding was voor bezorgde vragen van de zijde van VNO/NCW. Men was bang dat Financiën die arresten zou willen aangrijpen om te komen met een KB waarbij de maatregelen tegen dividendstripping die onderdeel vormen van de belastingherziening 2001, alsnog in werking zouden treden. Ook de banken bleken daarvoor bevreesd te zijn. Mede omdat de periode van dividenduitkeringen weer aanbreekt, gaven zij aan bereid te zijn tot een convenant waarin zij verklaren niet mee te werken aan dividendstripping zoals bedoeld in de concept wettekst die bij dit memo is gevoegd.

In een eerste reactie hebben wij gezegd dat wij aarzelingen hebben bij het nut van zo'n convenant. De reikwijdte ervan is namelijk beperkt tot de banken die er partij bij zijn. Het biedt geen sanctie voor de

situatie waarin er partijen zijn betrokken die niet willen of kunnen meedoen (bijvoorbeeld buitenlandse marketmakers).

In de bijlage is een concept-wetstekst voor wijziging van de Wet op de dividendbelasting opgenomen.

BIJLAGE: TEKSTVOORSTEL ARTIKEL 1, EERSTE LID, WET DIV.BEL. 1965

Concept wettekst voor het eerste lid van artikel 1 van de Wet op de dividendbelasting 1965:

1. Onder de naam "dividendbelasting" wordt een directe belasting geheven van degenen, die uiteindelijk - rechtstreeks of door middel van certificaten - gerechtigd zijn tot de opbrengst van aandelen in, en winstbewijzen en winstdelende obligaties van in Nederland gevestigde naamloze vennootschappen, besloten vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid, open commanditaire vennootschappen en andere vennootschappen welker kapitaal geheel of ten dele in aandelen is verdeeld.

Voor een vermindering of teruggaaf van dividendbelasting wordt niet als uiteindelijk gerechtigde beschouwd degene die een tegenprestatie heeft verricht waarbij aannemelijk is dat:

a. de opbrengst direct of indirect ten goede is gekomen aan een natuurlijk persoon of rechtspersoon die niet in dezelfde mate gerechtigd is tot vermindering of teruggaaf van dividendbelasting als degene die de tegenprestatie heeft verricht; en

b. deze natuurlijk persoon of rechtspersoon een positie in aandelen, winstbewijzen of winstdelende obligaties behoudt of verkrijgt die overeenkomt met zijn positie in soortgelijke aandelen, winstbewijzen of winstdelende obligaties voorafgaand aan het moment waarop de opbrengst direct of indirect aan hem ten goede is gekomen.

Om de maatregel ook onder de belastingverdragen te kunnen toepassen ingeval van treaty shopping, wordt aangehaakt bij het begrip uiteindelijk gerechtigde (beneficial owner): dit begrip is niet gedefinieerd in de verdragen en kan daarom nationaal worden ingevuld. De uiteindelijk gerechtigde tot de opbrengst van aandelen, winstbewijzen en winstdelende obligaties, kan normaalgesproken een beroep doen op teruggaaf of verrekening van dividendbelasting. In de tekst is voorts aangegeven wanneer men in ieder geval niet als uiteindelijk gerechtigde wordt aangemerkt, te weten als voldaan is aan de vereisten in de onderdelen a en b. Het betreft hier een tweetal cumulatieve vereisten: dus slechts als voldaan is aan zowel a en b wordt men niet als uiteindelijk gerechtigde aangemerkt.

Om te voorkomen dat de maatregel niet zou kunnen worden toegepast ingeval de aandelen door een buitenlandse partij eerst worden overgedragen aan een stroman alvorens ze door te leveren aan een binnenlandse partij die een beroep doet op verrekening, is in onderdeel a aangegeven dat de opbrengst *direct of indirect* ten goede is gekomen. Daarmee kunnen eventueel tussenliggende schakels worden genegeerd bij toepassing van de regeling. Uiteraard geldt ook hier dat de bewijsvoering voor de fiscus lastiger wordt naarmate meer schakels tussengeschoven zijn. Aan de andere kant zullen de kosten van de transactie daarmee toenemen en voor belanghebbende onvoordeliger worden.

De volgende tien pagina's zijn verwijderd omdat deze buiten verzoek zijn.

Verslag Invoeringswet Belastingherziening 2001

GroenLinks Tweede Kamerfractie

Schriftelijke inbreng van de fractie van GroenLinks aan het wetsvoorstel Invoeringswet Wet inkomstenbelasting 2001 (Kamerstuk 26 728)

Algemeen

1. Inleiding

De leden van de fractie van GroenLinks hebben met een uitputtende belangstelling kennis genomen van het wetsvoorstel. In de parlementaire behandeling van de belastingherziening 2001 begint het begrip deadline een licht andere betekenis te krijgen, zo is hun ervaring. Zij plegen soms te fantaseren, dat dit gevoelens van herkenning oproept bij de bewindslieden en de hen ondersteunende ambtenaren, zulks in het kader van een evenwichtige verdeling van de administratieve lastendruk.

Voorts maken de leden van de fractie van GroenLinks van de gelegenheid gebruik nader te informeren naar het denkwerk van de staatssecretaris. Laatstgenoemde heeft op maandag 15 november j.l. tijdens een belastingdebat in de Balie, het Amsterdamse centrum voor politiek en cultuur, aangekondigd te 'denken aan zoiets als een kinderkorting'. De staatssecretaris maakte, zo begrijpen de leden, op deze avond ter zake van de kinderopvang een markante uitzondering op zijn communicatiebeleid om in het algemene publieke debat geen (nieuwe) antwoorden te geven alvorens het parlement in te lichten. Het was des te verheugender dat twee leden der Tweede Kamer de prudente ontboezeming van de staatssecretaris hebben kunnen 'meenemen' ten einde deze schriftelijk vast te leggen.

Het verheugt de leden van de fractie van GroenLinks dat de staatssecretaris voortschrijdend inzicht niet wil uitsluiten en hopen dat dit denkwerk tot een nieuwe invulling van artikel 3.9.1 tot en met 3.9.4 IB'01 zal leiden. In combinatie met artikel 3.1.1 IB'01 leiden deze artikelen tot een degressieve wijze van verrekening van kosten van kinderopvang die de doelmatigheid en doeltreffendheid van een dergelijke fiscale facilitering zal beperken. Immers, juist onder in het loongebouw blijken de kosten van kinderopvang (indien überhaupt plaatsen beschikbaar) vaak te hoog in vergelijking tot het te verwerven loon uit (deeltijd) arbeid. Aanloog aan andere aftrekposten die een stimulerende ontwikkeling beogen te hebben – zoals de aftrek van de hypotheekrente – brengt de fiscaliteit zo het meeste geld naar de belastingplichtige die dit geld het minste nodig heeft. De beoogde stimulans krijgt zo het karakter van een ongerichte subsidie. Versterking van de fiscale stimulans door de omzetting van de huidige aftrek in een korting is een eerste stap op weg naar een doelmatiger (fiscaal) beleid inzake kinderopvang. De leden van de fractie van GroenLinks zijn benieuwd naar de resultaten van dit denkwerk. Zij hadden overigens de indruk dat de staatssecretaris met betrekking tot voorgaande in enige mate leunde op model C uit bijlage 2 uit de nota Kinderopvang van het kabinet. Is dat correct? Zo ja, betekent zulks ook dat in den brede het denkwerk ten aanzien van de kinderopvang wordt versneld en de door de staatssecretaris aangekondigde fundamentele discussie over het financieringsmodel in de kinderopvang niet

in 2002 maar veel eerder wordt afgerond? Zodat helderheid ontstaat over het te kiezen financieringsmodel, alsmede de bijdrage van de fiscaliteit in deze ontwikkeling?

Het is de leden van de fractie van GroenLinks opgevallen dat veel protest uit de samenleving is opgerezen betreffende (het gebrek aan) de eerbiedigende werking op onderdelen in de Invoeringswet. Op welke wijze denkt het kabinet dergelijke oordelen te pareren? Kiest het kabinet, de kritiek aanhoord hebbende, voor een lijn waarin 'bestaande fiscale gevallen' tot de datum van indiening van de Verkenning cq. regeerakkoord cq. het wetsvoorstel IB'01 hun oude fiscale rechten behouden, waarbij tot in lengte van jaren bij de eindafrekening ook bestaande tarieven worden gehanteerd? Of houdt het kabinet vast aan een korte overgangstermijn, waarna het nieuwe regime alle belastingplichtigen zal omvatten? Overweegt het kabinet de overgangstermijn te flexibiliseren met een beroep op redelijkheid en billijkheid? Of bestaat de lijn van het kabinet daarin dat onder een nader heldere verwijzing naar en onderbouwing van oneigenlijk behaalde fiscale voordelen in het verleden naar het oordeel van het kabinet per 1 januari 2001 een aantal oude fiscale rechten onmiddellijk moeten worden geschrapt? Brengt het kabinet voldoende onder de aandacht dat – de verschillende fracties in het parlement gehoor hebbende - een nader te wijzigen 3^e pijler vermoedelijk veel lijfrenteled compenseert omdat bij velen dan een aanwijsbaar pensioentekort resteert?

Brengt het kabinet dan ook voldoende naar voren dat het nieuwe stelsel ertoe leidt dat de fiscale claim op alle pensioenbesparingen behoorlijk wordt gereduceerd door de nieuwe lagere toptarieven, en dat ook personen wie premies straks op grond van het nieuwe lijfrenteregime niet meer in aftrek toegelaten worden, deel uitmaken van de inkomensgroepen die het grootste deel van deze fiscale 'subsidie' zal toevallen?

De leden van de fractie van GroenLinks werpen de algemene vraag op wat de houding is van het kabinet ten aanzien van de fiscale claim die rust op de pensioenvermogens. De daarin opgepotte premiegelden zijn ooit fiscaal verrekend tegen meestal hogere marginale tarieven dan welke thans (in vergelijking tot het voor-Oortse regime) gelden wanneer de pensioenvoorziening tot uitbetaling komt en in de nabije toekomst (ten opzichte van het huidige regime) zijn te voorzien. Kan het kabinet een berekening geven van de actuele fiscale claim? In welke mate wordt deze claim in de toekomst verzilverd? Is het reëel te stellen dat gelet op de huidige omvang van de fiscaal gefaciliteerde oudedagsvermogens de fiscale claim met zo'n 40 à 50 miljard gulden wordt verminderd?

2. Aanpassing fiscale wetgeving

2.1 Inkomstenbelasting

Arbeidskorting

De leden van de fractie van GroenLinks verwijzen naar hun inbreng bij het wetsvoorstel IB'01 en brengen in herinnering dat zij voorstander zijn van een arbeidskorting die tevens wordt toegekend in het inkomenstraject dat beneden de 50% WML ligt. Daarbij zou de korting naar rato van het inkomen kunnen worden toegekend, zoals dat al gebeurt in het traject tussen 50% en 100% WML.

Hoe verhoudt een dergelijke door de leden van GroenLinks gewenste uitbreiding van het toepassingsbereik van de arbeidskorting zich tot het probleem dat de in het kader van de loonbelasting toegekende arbeidskorting later wellicht deels moet worden 'teruggegeven' bij de jaarafrekening ten behoeve van de inkomstenbelasting? Zien zij het goed dat dit tijdvak-probleem dan meteen is opgelost?

De hier sprekende leden zien overigens de door het kabinet gekozen oplossing als een stap in de goede richting: op jaarbasis bezien komen ook genieters van arbeidsinkomens onder de 50% WML in aanmerking voor de arbeidskorting indien niet het gehele jaar gewerkt

is. Toch is dit zuur voor inkomensgroepen die op jaarbasis hetzelfde inkomen genieten, maar voor de loonbelasting en per saldo voor de inkomstenbelasting niet boven de 50% WML uitkomen. Onregelmatige arbeid wordt zo bevoordeeld boven regelmatige arbeid. Ziet het kabinet dit ook?

Zou het ook van betekenis kunnen zijn om niet de hoogte van het genoten inkomen uit arbeid als grondslag te nemen voor toekenning van de arbeidskorting maar het aantal gewerkte uren?

Compensatie pensioentekorten

De leden van de fractie van GroenLinks vragen of de systematiek van de voorwaardelijke verlening van een lijfrenteaftrek ertoe kan leiden dat voltijdwerkers die met inlevering van loon in deeltijd gaan werken en hun pensioenaanspraak overeenkomstig bijstellen met een extra fiscale claim kunnen verwachten ingeval zij lijfrentes hebben afgesloten in de periode dat de betreffende belastingplichtige voltijds arbeid verrichte. Zo ja, kan het kabinet hiervan een cijfermatig voorbeeld geven? Vindt ze deze straf op het werken in deeltijd wenselijk? Hoe beoordeelt het kabinet de situatie waarin partners die voorheen een alleenverdienershuishouden voerden allebei in deeltijd gaan werken? Lopen zij het risico dat de voorwaardelijke verlening van lijfrenteaftrek in gevaar komt of gelden er bijzonder regels? Zo nee, kan het kabinet met een voorbeeld aangeven hoe in voornoemde gevallen de betreffende regeling geen problemen oplevert?

2.2 Loonbelasting

Behandeling van vergoedingen

De leden van de fractie van GroenLinks vragen of de bewindslieden een kwantitatief beeld kunnen geven van de omvang van de niet belaste vergoedingen. Zij hebben de indruk dat het hier handelt om een omvangrijke beperking van het loonbegrip. Zien zij dit juist? Welke derving van belastinginkomsten is hiermee gemoeid? Ze constateren dat met ingang van 2001 de vergoedingen ter zake van bedrijfsfitness niet als belastbaar loon wordt beschouwd. Komen dit soort voordelen bij grote groepen werknemers terecht? En als dat niet het geval is, is dan nog sprake van een vergoeding die naar algemeen gevoelde maatschappelijke opvatting onbelast zou moeten blijven?

Zij vragen naar de redenen van de delegatiebepaling in het nieuwe artikel 15c in de wet op de loonbelasting (artikel V, IWIB'01) en zij vinden de strekking van het artikel te algemeen. Immers in de nieuwe artikelen 15 a en 15b wordt een uitgebreide opsomming gegeven van hetgeen wel of niet als vrije vergoeding wordt aangemerkt. Een delegatiebepaling zou hooguit gerechtvaardigd zijn om aan het daarin gestelde nader invulling te geven. De leden van de fractie van GroenLinks achten het onjuist als anders dan via wetgeving het loonbegrip wordt aangepast en zij vragen om een reactie. Hetzelfde geldt voor het nieuwe artikel 17 WLB.

Tevens vragen deze leden naar de prangende kwestie van het telefoonabonnement. Volgens deze leden heeft de NOB een punt als zij in haar commentaar wijst op de ontwikkeling van de techniek in de telecomsector waardoor het buiten de loonheffing houden van een vergoeding voor een tweede of volgende abonnement als problematisch gezien moet worden. Hoe moeten deze regels overigens gezien worden in het licht van het sterk toenemende internetverkeer? Zijn vergoedingen voor een zakelijk internetabonnement onbelast?

De leden van de fractie van GroenLinks zijn nieuwsgierig naar het gebruik van de 35%-regeling. De redengeving voor de neerwaarde bijstelling van het percentage naar 30%

doet een ruim gebruik van de regeling vermoeden. Kan de regering de grondslagversmalling uit hoofde van deze regeling kwantificeren?

De leden van de fractie van GroenLinks vernemen graag wanneer de commissie 'Cultuur en Belastingen' haar werkzaamheden afrondt en welk wetgevingstraject de bewindslieden in gedachten hebben.

2.3 Vennootschapsbelasting

De leden van de fractie van GroenLinks vragen nadere uitleg van het gestelde met betrekking tot de kostenarresten, die naar het oordeel van de bewindslieden van geringer belang zullen zijn. Zij missen de betekenis hiervan en het ontgaat de relatie met de invoering van box III.

De leden van de fractie van GroenLinks vragen naar de reden van het advies dat de staatssecretaris vraagt aan 'een werkgroep' ter zake van de fiscale behandeling van schuldvorderingen. Kunnen de bewindslieden aangeven waarom op dit onderdeel nader advies nodig is? Het komt hen voor dat het hier een belangrijk aspect van de nieuwe systematiek in box III betreft. Hoe kan het dat het kabinet nu geen uitsluitsel kan geven over wat fiscaal als eigen of vreemd vermogen moet worden beschouwd? Is dit over het hoofd gezien? Welke status heeft de werkgroep en wie hebben daar zitting in?

Het komt de leden van de fractie van GroenLinks verstandig voor dat de regering heeft willen voorzien in een anti-misbruikbepaling tegen excessieve winstuitdelingen.

2.4 Dividendbelasting

De leden van de fractie van GroenLinks vragen naar de eventuele budgettaire consequenties van de aangepaste regeling tegen dividendstripping.

2.5 Omzetbelasting

De leden van de fractie van GroenLinks verwijzen naar hun inbreng bij het wetsvoorstel IB'01. Zij vragen de bewindslieden zo precies mogelijk aan te geven welke inkomensgroepen welk deel van de lastenverzwaring uit hoofde van de verhoging van het algemene BTW-tarief dragen.

Hoe beoordeelt de regering het feit dat een omvangrijk deel van levering van arbeidsintensieve diensten onder het te verhogen algemene tarief blijft vallen, ondanks de inzet van de regering de arbeidsintensieve dienstverlening onder het verlaagde tarief te brengen? Welk aandeel in de grondslag van het algemeen tarief komt voor rekening van deze diensten? In welke mate bevordert dit 'zwart werken'?

Is het juist om te veronderstellen dat vooral of zelfs uitsluitend particuliere IB-belastingplichtigen en de (smi-)overheidsinstellingen deze verhoging van het algemene BTW-tarief niet kunnen ontlopen, waar IB/VPB-ondernemers en zelfstandigen met een BTW-nummer de verhoging kunnen verrekenen met de door hen te ontvangen BTW? Is hier dan geen sprake van een ongewenste lastenverschuiving? Kan de regering inzicht geven in de omvang van deze lastenverschuiving? Worden de collectieve budgetten hiervoor gecompenseerd?

Zijn de bewindslieden van opvatting dat deze verhoging van de BTW ook valt aan te merken als een vergroening van de belastingmix? Zo ja, op grond waarvan komt zij tot deze overtuiging? Kan zij deze bewering staven met te verwachten milieu-effecten?

4. Overgangsrecht

4.2 Verliesverrekening

De leden van de fractie van GroenLinks vragen of de voorwaartse verliesrekening van oude verliezen tot 1 januari 2001 in box I de meest aangewezen optie is. Deze leden vinden de

verliesrekening überhaupt ruim van opzet. Voornoemde overgangsregeling bevat, zoals de regering ook aangeeft, een wijze van verrekening die voor de meeste belastingplichtigen het voordeligst is. Is dat vanzelfsprekend? Dat is elders toch ook geen leidraad voor overgangsrecht? Is een wat robuuster overgangsrecht niet meer op zijn plaats? Kan de regering een schatting maken van de oude verliezen die op deze wijze in 2001 in box I zullen worden gepresenteerd?

Ten aanzien van de achterwaarde verliesverrekening vragen de leden van de fractie van GroenLinks naar de achtergrond van de praktische onhaalbaarheid van afsplitsing van vermogensinkomsten van de belastbare inkomens waarmee verliezen worden verrekend. Kan de regering met een voorbeeld aangeven waarom zulks niet werkbaar zou zijn?

4.2 Spaar- en beleggingsproducten en levenverzekeringen

De leden van de fractie van GroenLinks kunnen begrijpen dat de bewindslieden een beperkt overgangsrecht hebben opgenomen. Ten aanzien van lijfrentes brengen deze leden naar voren dat een iets ruimere fiscale facilitering al veel problemen kan voorkomen. Overwegen de bewindslieden zulks?

Voorst dient de vraag beantwoord te worden, zo brengen de leden van GroenLinks naar voren, wat de betekenis is van het overgangsrecht dat ten tijde van de Brede Herwaardering I is aangenomen.

Ten aanzien van kapitaalverzekeringen vragen deze leden waarom eigenlijk sprake moet zijn van een overgangstermijn van 2 jaar? Kan de regering dat nader beargumenteren? De hier sprekende leden brengen naar voren dat de regering ten aanzien van lijfrentes er wel naar streeft de nieuwe wetgeving onmiddellijk op 1 januari 2001 van kracht te doen zijn. Zij missen onderbouwing van het verschil in benadering van de overgangsbepalingen.

Tenslotte brengen de leden van de fractie van GroenLinks naar voren dat zij nog steeds veel aanbiedingen zien van financiële producten waarin op geen enkele wijze melding wordt gemaakt van de ophanden zijnde herziening van de fiscale wetgeving. Maken de bewindslieden hier werk van?

5. Budgettaire aspecten

De leden van de fractie van GroenLinks zijn benieuwd naar de budgettaire effecten van de verruimde toepassing van arbeidskorting en vragen tevens of de bewindslieden het budgettaire effect van het nieuwe regime voor kapitaalverzekeringen kunnen aangeven.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel III

De leden van de fractie van GroenLinks vragen naar redenen van het intrekken van de wet op de herkapitalisatie 1957. De toelichting vinden zij aan de magere kant.

Artikel V Wet op de loonbelasting 1964

E.

De leden van de fractie van GroenLinks verwijzen naar hun inbreng bij het verslag van de Wet IB'01. Zij vinden het vreemd dat de deblokkeringsmogelijkheid voor het pensioensparen – per 1 juli 1999 ingevoerd – nu reeds ongedaan wordt gemaakt. Kan de regering aangeven waarom dat gebeurd is, en wat de materiële gevolgen zijn van het onderhavige voorstel. Zal per saldo het aanwenden van het spaarloon voor pensioenopbouw aanmerkelijk verminderen of vooral in tijd worden uitgesteld? Hoe wordt de spaarloonregeling cq. de winstdelingsregeling en de premiespaarregeling momenteel benut?

I.

De bewindlieden spreken van wekelijks koopavonden, zo brengen de leden van de fractie van GroenLinks naar voren. Dat is niet meer in overeenstemming met de verruimde winkelsluitingstijden. Zij verwijzen tevens naar hun vragen omtrent het zakelijk gebruik van telefonie.

R.

De leden van de fractie van GroenLinks verwijzen naar hun vragen omtrent de tijdvakproblematiek. Zien de leden het juist dat bij het toekennen van de arbeidskorting bijzondere beloningen in de LB-sfeer buiten beschouwing blijven maar bij de aangifte voor de IB wel meetellen en daarmee kunnen leiden tot een hogere arbeidskorting? Is een inschatting te geven van de mate waarin dit effect daadwerkelijk optreedt?

Titel onderzoek: Internationaal vergelijkend onderzoek werknemersopties	
Doel van het onderzoek: Een vergelijking van de verschillende stelsels die internationaal worden toegepast voor het toekennen van optiepakketten aan werknemers. 1. De wijze waarop deze stelsels een relatie leggen met de geleverde prestatie, de relatieve omvang van het optiepakket, de uitoefenprijs en de looptijd.	
Aanleiding: . Bij de kamerbehandeling van de wijziging van belastingwetten in verband met dividendstripping en werknemersopties is hierover door de kamerleden Hindriks en Ten Hoopen een motie ingediend (Tweede Kamer, 2001-2002, 27 896, nr. 8).	
Wie voert het onderzoek uit: <div style="border: 1px solid black; padding: 2px;">10.2.e</div>	Betrokken directies: AFP, IFZ Contactpersoon: <div style="border: 1px solid black; padding: 2px;">10.2.e</div>
Verantwoordelijk ministerie/directie: AFP	
Tijdsplanning/ datum afronding: 1 mei 2002	
Raming kosten: 56000 euro Werkelijke kosten: 63.00 euro	
Conclusies onderzoek: (zie brief aan TK, AFP 2002-322) <ul style="list-style-type: none"> • De belastingdruk in Nederland op werknemersopties ligt hoger dan gemiddeld. Dit wordt echter voor een belangrijk deel bepaald door een relatief hoog LB/IB-tarief in ons land. • Bijna alle onderzochte landen belasten bij uitoefening van de opties. Nederland neemt, net als België en Zwitserland, heffing bij toekenning als uitgangspunt. • Nederland knoopt, voor wat betreft de genoemde factoren (positie optiehouder, prestatie, omvang van het pakket, uitoefenprijs, looptijd), bij de waardering van de optie aan bij de looptijd van de optie. • In Nederland het keuzerecht voor heffing bij toekenning of uitoefening zou als faciliteit kunnen worden gezien. Naast Nederland kennen 14 van de 19 onderzochte landen fiscale faciliteiten voor opties. • In 10 van de 19 onderzochte landen speelt de omvang van het optiepakket (gemeten aan de hand van de waarde van het pakket) een rol bij de fiscale facilitering van werknemersopties. 	
Evaluatie onderzoeksbureau: <ul style="list-style-type: none"> • Het ter ziele gegane Andersen heeft goed onderzoek afgeleverd. • Beantwoording onderzoeksvragen accuraat • Heldere, prettige presentatie. Leesbare tekst • Tijdige afronding. • Enige verwarring rondom betaling 	

To: [10.2.e] (BB DGFZ)[[10.2.e]@minfin.nl]
From: [10.2.e] (WDB)
Sent: Fri 9/7/2001 4:08:52 PM
Importance: Normal
Subject: FW: versturen aan Koningin wetsvoorstel dividendstripping & werknemersopties
MAIL_RECEIVED: Fri 9/7/2001 4:08:17 PM
[memo contactpersoon CDV.doc](#)
[MvT Dividendstripping en Opties def.2908.doc](#)
[nader rapport, def.2908.doc](#)
[Wetsvoorstel Dividendstripping en Opties def.2908.doc](#)
[lijst van wijzigingen def.2908.doc](#)
[aanbiedingsmemo Tweede Kamer.doc](#)

Bij deze.

groetjes,

[10.2.e]

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: [10.2.e] (WDB)
Verzonden: vrijdag 31 augustus 2001 11:05
Aan: [10.2.e] (CDV)
Onderwerp: FW: versturen aan Koningin wetsvoorstel dividendstripping & werknemersopties

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: [10.2.e] (WDB)
Verzonden: woensdag 29 augustus 2001 11:16
Aan: [10.2.e] (BB-DGFZ)
Onderwerp: versturen aan Koningin wetsvoorstel dividendstripping & werknemersopties

Beste [10.2.e]

Hierbij digitaal de aanlevering van alle stukken betreffende het bovengenoemde wetsvoorstel (incl. aanbiedingsmemo voor TK tbv CDV).

Groetjes,

[10.2.e]

p.s. [10.2.e] komt zo direct bij je langs.

Memo

Aan Griffie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Van Ministerie van Financiën
Datum 29 augustus 2001

Hierbij wordt u aangeboden 1 exemplaar van het voorstel van wet tot wijziging van belastingwetten in verband met dividendstripping en het verlenen van optierechten aan werknemers met toelichting.

Behandelend ambtenaar	:	<div>10.2.e</div>
Telefoonnummer	:	
Vervanger	:	
Telefoonnummer	:	
Directie	:	Wetgeving Directe Belastingen
Adres	:	Postbus 20201 2500 EE DEN HAAG
Datum	:	29 augustus 2001

Memo

Aan Kabinet der Koningin
Van Ministerie van Financiën
Datum 29 augustus 2001

Hierbij wordt u verzocht de hierna vermelde contactpersoon in kennis te stellen van het tijdstip waarop het bijgevoegde voorstel van wet tot wijziging van belastingwetten in verband met dividendstripping en het verlenen van optierechten aan werknemers aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal wordt aangeboden.

Behandelend ambtenaar	:	<div style="border: 1px solid black; padding: 10px; text-align: center;">10.2.e</div>
Telefoonnummer	:	
Vervanger	:	
Telefoonnummer	:	
Directie	:	Centrale Directie Voorlichting
Adres	:	Postbus 20201 2500 EE DEN HAAG
Datum	:	29 augustus 2001

To: Medewerkers WDB[10.2.e]@minfin.nl]; [10.2.e]
(AFP)[10.2.e]@minfin.nl]; [10.2.e] (AFP)[10.2.e]@MINFIN.NL]; [10.2.e]
[10.2.e](AFP)[10.2.e]@MINFIN.NL]
From: [10.2.e](WDB)
Sent: Thur 10/18/2001 11:57:26 AM
Importance: Normal
Subject: FW: Schriftelijke bijdragen van het lid De Vries (VVD) inzake wijziging van
belastingwetten c
MAIL_RECEIVED: Thur 10/18/2001 11:57:27 AM
[28016.doc](#)
[27896.doc](#)

ter info, of wellicht ter beantwoording,
officiële toedeling van vragen volgt morgenochtend,

groet, [10.2.e]

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: [10.2.e] [10.2.e]@tk.parlement.nl]
Verzonden: donderdag 18 oktober 2001 11:10
Aan: [10.2.e](E-mail); [10.2.e]@minfin.nl'
Onderwerp: Schriftelijke bijdragen van het lid De Vries (VVD) inzake
wijziging van belastingwetten c

***VVD**

Schriftelijke bijdragen van het lid De Vries (VVD) bestemd om te worden opgenomen in het verslag over wetsvoorstel Wijziging van belastingwetten (dividendstripping en het verlenen van optierechten aan werknemers) (27896)

De leden van de VV-fractie hebben met belangstelling kennis genomen van het onderhavige wetsvoorstel, maar heeft nog wel een aantal vragen c.q. opmerkingen.

A. Dividendstripping

- Uiteindelijk gerechtigde
- 1. Artikel 16 Besluit voorkoming dubbele belasting 2001 ('Bvdb') stelt vast dat bij de toepassing van artikel 15 Bvdb (verrekening buitenlandse belasting op dividenden, interest en royalties) geen vermindering wordt verleend indien de belastingplichtige niet de uiteindelijk gerechtigde is tot de opbrengst waarop door een andere Mogendheid is geheven. De in artikel 16 Bvdb opgenomen definitie van het begrip 'uiteindelijk gerechtigde' is afkomstig van het eerdere voorstel inzake het tegengaan van dividendstrippingtransacties in het kader van het Belastingplan 2001.
Blijft de afwijkende definitie van het begrip 'uiteindelijk gerechtigde' in het Bvdb gehandhaafd? Zo ja, hoe dient met deze dubbele definitie van het begrip 'uiteindelijk gerechtigde' te worden omgegaan bij de toepassing van de nationale wetgeving respectievelijk het Bvdb?
- 2. In de Memorie van toelichting neemt de staatssecretaris het standpunt in dat de voorgestelde invulling van het begrip uiteindelijk gerechtigde kan worden toegepast, niet alleen in situaties waarin een belastingverdrag het begrip uiteindelijk gerechtigde hanteert maar ook in de oudere belastingverdragen waarin de uitdrukking niet voorkomt, omdat impliciet de notie daarin wel aanwezig is.
Is het standpunt van de staatssecretaris met betrekking tot de interpretatie van de oudere belastingverdragen in dit verband nieuw?
De staatssecretaris neemt het standpunt in dat de nationale betekenis van het begrip uiteindelijk gerechtigde kan worden toegepast in belastingverdragen indien dit begrip in de belastingverdragen niet nader is gedefinieerd. Kan de staatssecretaris aangeven wat er gebeurt als wordt geconstateerd dat de ontvanger van de dividenden niet als uiteindelijk gerechtigde wordt aangemerkt? Kan de daadwerkelijke economische genietster dan alsnog een beroep doen op verrekening of teruggaaf (voor zover dit van toepassing zou zijn geweest bij rechtstreekse ontvangst van het dividend)?
Leidt de negatieve formulering van het begrip 'uiteindelijk gerechtigde' niet tot teveel onzekerheid, ook in internationaal verband?
- 3. In de Memorie van Toelichting wordt niet ingegaan op de werking van de maatregelen onder de Moeder-Dochterrichtlijn. Voor toepassing van de Moeder-Dochterrichtlijn wordt niet als voorwaarde gesteld dat dividenden ten goede komen aan de uiteindelijk gerechtigde: is de staatssecretaris van mening dat de maatregelen onder de Moeder-Dochterrichtlijn effect sorteren?
- 4. Het Hof van Justitie van de EG heeft onlangs een belangwekkend arrest gewezen over een Griekse heffing die sterk lijkt op de Nederlandse

excessief dividendheffing. Volgens het HvJ is deze Griekse heffing in strijd met de moeder-dochterrichtlijn.

Bent u bekend met het arrest van het Hof van Justitie van de EG van 4 oktober 2001, nr. C-294/99, inzake Athinaiki Zythopoiia?

Bent u in het licht van dit arrest van oordeel dat de zgn. excessief dividendheffing in de Nederlandse belastingwetgeving in strijd is met het gemeenschapsrecht?

Zo neen, wat zijn dan naar uw oordeel uit een oogpunt van gemeenschapsrecht de relevante verschillen tussen deze heffing en de Griekse heffing die volgens het Hof van Justitie wel in strijd is met de moeder-dochterrichtlijn?

- Verschil met andere wetten

De VVD merkt op dat de teksten van de voorgestelde wijzigingen in de diverse wetten nagenoeg gelijk zijn. Wat opvalt is dat de wijziging in de Wet Div.Bel een additionele eis stelt (zie Artikel II.C., art. 4 lid 3 para a. onderdeel 1).

1. Waarom het verschil met andere wetten?

- Samenstel van transacties

In alle wijzigingsvoorstellen wordt de eis gesteld dat er een samenstel van transacties is waarbij de persoon een "positie in aandelen ...[enz.]... op directe of indirecte wijze behoudt of verkrijgt". De bedoeling is duidelijk: een ieder die zijn positie in de meest algemene zin, in de periode van voor het uitkeren tot na het uitkeren van dividend, behoudt heeft mogelijk een probleem. Het lijkt alsof het begrip "verkrijgen" is toegevoegd om de pakkans te vergroten.

1. Kan de staatssecretaris dit bevestigen? De VVD vraagt zich af of het mogelijk is om het begrip behouden uit te breiden middels additionele bewoordingen en het begrip verkrijgen te schrappen.

- Paragraaf 6, artikel II C

In de MvT (paragraaf 6, artikel II.C) valt te lezen dat indien een aandeelhouder verklaart dat deze een dividend kan ontvangen zonder inhouding de dividend betalende vennootschap dit als zodanig kan uitbetalen. Indien later blijkt dat dit niet had gemogen omdat de ontvanger een dividend stripper is zal de Belastingdienst verhaal zoeken bij de onderneming die op haar beurt de stripper aanklaagt.

1. Acht de staatssecretaris dit een werkbare situatie? De VVD wijst hierbij niet alleen naar de klassieke casus van de deelnemingsvrijstelling maar ook naar het verdrag NL/USA. Hier moeten Amerikaanse pensioenfondsen een verklaring krijgen van de Belastingdienst (een aantal jaren geldig) alvorens zij hun dividend zonder inhouding kunnen innen. Indien nu achteraf een dergelijk fonds als stripper wordt aangemerkt, is het vervelend als er een naheffing komt bij de dividend uitkerende onderneming. Gaarne een reactie van staatssecretaris.

- Behouden of opnieuw verkrijgen van het belang

Als voorwaarde wordt gesteld dat aannemelijk is dat de persoon die zijn dividendrechten heeft overgedragen, zijn oorspronkelijke aandelenpositie op directe of indirecte wijze heeft behouden of na de dividenddatum opnieuw verkrijgt. Kan de staatssecretaris een reactie geven op de vraag van de NOB (brief dd 8 oktober 2001) namelijk hoe groot het economisch belang minimaal moet zijn dat de oorspronkelijk aandeelhouder behoudt? Waarom is dit niet bepaald in dit wetsvoorstel?

- Kortlopende genotsrechten

In de MvT wordt gesproken over “kortlopende genotsrechten”: kan de staatssecretaris aangeven om welke looptijd het moet gaan om een genotsrecht kortlopend te kunnen noemen?

Werknemersopties

- Werknemers in het buitenland

1. Wat zijn de fiscale gevolgen voor de kapitaals-, dividend- en vennootschapsbelasting voor een Nederlandse vennootschap die werknemersopties toekent aan werknemers (van buitenlandse dochtermaatschappijen) die wonen en werken in het buitenland?
2. Indien een Nederlandse vennootschap werknemersopties toekent aan in het buitenland wonende en werkende werknemers van buitenlandse dochterondernemingen, welk bedrag wordt dan zakelijk geacht voor de doorbelasting van (welke) kosten van de Nederlandse vennootschap aan haar buitenlandse dochters?

- Enkele losse vragen in het kader van werknemersopties:

1. Als een werknemer het gehele of gedeeltelijke voordeel, behaald met de uitoefening van opties of de verkoop van de aandelen in het kader van werknemersopties en zoals overeengekomen in het optiecontract, bij een vroegtijdige beëindiging van het dienstverband moet terugbetalen, mag de werknemer dan een bedrag aan negatief loon opvoeren? Zo ja, welk bedrag?
2. Drie jaar na het overeenkomen van het werknemersoptierecht en mits de werknemer niet heeft gekozen voor uitstel van belastingheffing vallen de werknemersopties voor de belastingheffing in Box III. Hoe wordt (praktisch gezien) de waarde van de werknemersopties bepaald?

- Symmetrie loon- en vennootschapsbelasting

1. De NOB ziet het ontbreken van consequent doorgevoerde symmetrie tussen het belastbaar voordeel uit een werknemersoptie voor de loonbelasting en de aftrek voor de vennootschapsbelasting als een gemiste kans. Graag een reactie van de staatssecretaris.

- Informele kapitaalstorting bij toekenning opties

1. De NOB ziet een toename van de administratieve lasten voor de werkgever nemen als de voorgestelde informele kapitaalstorting in verband met de optieverlening wettelijk wordt vastgelegd. Kan de staatssecretaris dit bevestigen?

- Inkoop aandelen ter voldoening werknemersoptieregeling

1. In het wetsvoorstel is het begrip “inkoop ter tijdelijke belegging” opvallend ruim en onvoldoende gedefinieerd. Nu lijkt het alsof elke inkoop van aandelen met het oog op de nakoming van een optieverplichting wordt gekwalificeerd als een inkoop ter tijdelijke belegging. Graag een reactie van de staatssecretaris.

- Informele kapitaalstorting in concernverhoudingen
 1. De VVD kan uit de MvT niet genoeg duidelijkheid krijgen over de aanwezigheid van informele kapitaalstorting in concernverhoudingen. Kan de staatssecretaris meer duidelijkheid scheppen?
 2. In haar brief merkt het NOB tevens op dat het tijdens de optieverlening niet altijd al bekend is hoe de dochtervennootschap haar verplichting zal afwikkelen. Er kan zich een situatie voordoen waarbij de dochtervennootschap het zelf doet, terwijl zij daarover nog geen beslissing had genomen op de toekenningsdatum. Op zo'n moment heeft de moeder – achteraf beschouwd – ten onrechte kapitaalsbelasting aangegeven en afgedragen in verband met een informele kapitaalstorting. Kan de staatssecretaris aangeven of er in zulke gevallen een mogelijkheid bestaat tot correctie en restitutie van kapitaalsbelasting?
- Doorbelasting reële kosten optieafwikkeling
 1. Kan de staatssecretaris aangeven waarom er in het onderhavige wetsvoorstel geen aandacht besteed wordt aan de internationaal economische realiteit dat buitenlandse moedermaatschappijen de reële kosten van de optieafwikkeling? Nederland vormt op dit punt een uitzondering t.a.v. wat internationaal gebruikelijk is.
- Artikelsgewijze opmerkingen
 1. Art.II.A: een inkopende onderneming zal geen aandelen aan specifieke werknemers alloceren. De VVD neemt aan dat deze bepaling deze eis niet impliciet stelt? Kan de staatssecretaris hier een bevestiging van geven? Indien de aandelen als ingekocht moeten worden beschouwd na afloop van de 3 maanden periode is het nog steeds mogelijk dat deze inkoop belastingvrij plaats vindt. Kan de staatssecretaris dit bevestigen?
 2. Aansluiting in artikel 3 lid 3 Div.Bel met art. 10a LB. Moet dit zo worden uitgelegd dat alleen aankopen van aandelen voor werknemers van in Nederland LB plichtige ondernemingen vallen onder het begrip tijdelijke belegging door de limitatieve werking van art.10a LB? Of is het toch de bedoeling van staatssecretaris aankoop door een Nederlandse toekennende vennootschap voor een wereldwijd concern onder het begrip tijdelijke belegging te laten vallen? Kan de staatssecretaris aangeven wat nu precies valt onder tijdelijke belegging gebaseerd op boven genoemde casus.
 3. Art.III.A: de VVD vraagt zich af of dit artikel niet kan leiden tot discriminatie, althans zoals thans en na wijziging verwoord. Immers, indien een Nederlandse vennootschap opties toekent aan werknemers van een verbonden vennootschap zeg in Frankrijk, mag de Nederlandse vennootschap geen aftrek opnemen. Dit lijkt op discriminatie van werknemers in andere EU landen en kan dan ook niet volgens mij. Graag een reactie van de staatssecretaris.
 4. Wordt met de toevoeging in art.9 lid 3 bedoeld dat uiterlijk een aftrek genomen kan worden op moment dat de optie onvoorwaardelijk wordt? Immers dan "zou [loon] kunnen worden genoten" terwijl de werknemer gekozen heeft voor uitstel tot moment van uitoefening. Graag een reactie.
 5. Art. III.B De VVD vraagt zich af indien aandelen aankopen door een Nederlandse vennootschap geen tijdelijke belegging zijn (bijvoorbeeld middels restrictieve uitleg van definitie in art.10c lid 2 Vpb) winsten en verliezen op de aandelandekking wel in aanmerking worden genomen. Graag een evestiging.

6. Waarom zijn de definities in art.3 lid 3 Div.Bel en art 10c lid 2 Vpb niet woordelijk aan elkaar gelijk zijn?
7. Art. V.A.: is het mogelijk dat door een restrictieve uitleg van art 10a lid 7 LB er opeens wel kapitaalsbelasting verschuldigd is indien de levering betreft werknemers in het buitenland van buitenlandse verbonden maatschappijen? Graag een nadere uitleg.
8. MvT: In onderdeel 3 (Fiscale behandeling opties) wordt in de 5e alinea opgemerkt dat "door een reeds bestaande verwijzing geldt dit dan ook voor de surtax". Wat is de vindplaats van de verwijzing?
9. In onderdeel 6, Art. II, A: wordt geschreven over de 3 maanden periode dat indien de aandelen "nog steeds in het bezit zijn van de vennootschap(en vervullen zij inmiddels niet een dekkingsfunctie voor een ander optiecontract)". De VVD vraagt zich af of dit een dekking moet zijn voor een optiecontract uit dezelfde serie (bijv. de aandelen waren ingekocht ter dekking van optierechten toegekend in maart 2001 en deze aandelen mogen alleen voor dekking van die optieserie gebruikt worden) of mogen de aandelen ook gebruikt worden voor dekking van een latere optieserie?

17 oktober 2001

*CDA

CDA

TWEEDE KAMERFRACTIE

Den Haag, 12 oktober 2001

Woordvoerder: Jan ten Hoopen

Schriftelijke Inbreng

Wijz. belastingwetten i.v.m. dividendstripping en het verlenen van optierechten aan werknemers (27.896)

1. De leden van de CDA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het wetsvoorstel. Wel hebben zij nog enkele vragen en opmerkingen.

Dividendstrippen

2. De leden van de CDA-fractie constateren dat de achtergrond van het wetsvoorstel inzake dividendstripping een lekkage in de Dividendbelasting betreft. De fiscus derft belastinginkomsten als gevolg van het feit dat aandeelhouders dividendbelasting proberen te omzeilen. De leden van de CDA-fractie begrijpen dat het kabinet daar maatregelen tegen wil treffen. Zij vragen zich echter af of met onderhavig wetsvoorstel niet slechts het symptoom wordt bestreden, terwijl de kern van het probleem niet wordt opgelost. Kern van het probleem is, naar het oordeel van de leden van de CDA-fractie, dat de grondslag van de Wet op de vennootschapsbelasting (1969) en de wet op de dividendbelasting (1965) die als een voorheffing van eerstgenoemde heffing fungeert, volledig is uitgehold. In dat opzicht zien de leden van de CDA-fractie sterke gelijkenis met de oude Wet op de inkomstenbelasting (1964). Ook in deze wet ontstonden regelmatig lekkages die systematisch weer gedicht moesten worden. De wet op de inkomstenbelasting was op den duur verworden tot een lappendeken van reparatiewetgeving. De wet op de inkomstbelasting heeft toen een volledige revisie ondergaan. Is het niet tijd om ook de Wet op vennootschapsbelasting en de daarbij behorende Wet op de Dividendbelasting ten principale tegen het licht te houden? Graag een reactie.
3. Los van bovenstaande opmerkingen zijn de leden in ieder geval wel verheugd over de wijze waarop rekening is gehouden met signalen uit de literatuur en de praktijk naar aanleiding van de aanvankelijk voorgestelde maatregelen tegen dividendstripping (als onderdeel van de Belastingherziening 2001). In vergelijking met dit voorgaande voorstel is het onderhavige wetsvoorstel een grote verbetering.
4. Volgens de Memorie van Toelichting zijn de budgettaire consequenties van de voorstellen nihil. De leden van de CDA-fractie vragen zich daarom af of een inschatting gemaakt kan worden van het geldbedrag dat zou wegvloeien indien de voorstellen niet worden aanvaard.

Voorts zouden de leden van de CDA-fractie – met dank aan de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs - graag nog de volgende technische opmerkingen willen plaatsen:

5. In de voorgestelde wetsartikelen wordt het begrip “samenstel van transacties” gebruikt. De leden van de CDA-fractie hebben behoefte aan een nadere omschrijving van dit begrip. Zo is onduidelijk of het motief van degene die de transacties is aangegaan enige rol van betekenis speelt. In het verlengde hiervan rijst de vraag in welke mate de ontvanger van de dividenden zich bewust moet zijn van betrokkenheid bij de dividendstripping. Het is niet ondenkbaar dat de koper zich niet bewust is van de positie en het motief van de verkoper. Is het niet mogelijk om zowel het oogmerk als de bewustheid van de betrokken partijen expliciet als voorwaarde voor toepassing van de maatregelen te stellen? In het verlengde hiervan wijst VNO-NCW nog op de omslachtige civiele verhaalsprocedures die het bovenstaande teweeg kan brengen. Bijvoorbeeld als emittent op grond van een verklaring van een aandeelhouder geen dividendbelasting heeft ingehouden wegens toepassing van de deelnemingsvrijstelling of op grond van bijvoorbeeld het verdrag tussen de VS en Nederland, terwijl achteraf blijkt dat de betreffende (buitenlandse) aandeelhouder wegens een samenstel van transacties toch voor (een gedeelte van) het aangegeven aandelenpakket geen uiteindelijke gerechtigde was van het dividend. In deze situatie zal de emittent de naheffingsaanslag dividendbelasting civielrechtelijk moeten verhalen op de uitbetalende bank c.q. de aandeelhouder. Is er geen manier om deze omslachtige civielrechtelijke procedures te voorkomen? Ter voorkoming van overbelasting van het rechtelijke apparaat suggereren de leden van de CDA-fractie oogmerk en bewustheid van de betrokken partijen expliciet als voorwaarde voor toepassing van de maatregelen te stellen
6. De leden van de CDA-fractie hebben behoefte aan een nadere toelichting op de vraag hoe groot het economisch belang dat de oorspronkelijk aandeelhouder behoudt, minimaal moet zijn? Door gebruikmaking van een derivaat kan het economisch belang namelijk op elk gewenst niveau achterblijven.
7. Voorts rijst de vraag hoe sterk het causale verband tussen de verkoop en de terugkoop van de aandelen moet zijn. Met name door tijdsverloop kan het causale verband steeds minder goed worden vastgesteld. Kan de staatssecretaris bevestigen dat in geval een aandeelhouder/belegger op enig moment door

vaststelling van het dividend zijn aandelen verkoopt en vervolgen op enig tijdstip na vaststelling van het dividend weer aandelen in de desbetreffende onderneming koopt, terwijl in de tussenliggende periode geen sprake is van behoud van economisch belang bij de aandelen, geen sprake is van dividendstripping?

8. De leden van de CDA-fractie vragen of het begrip “kortlopende genotsrechten” nader worden toegelicht. Welke looptijd dient een genotsrecht bijvoorbeeld te hebben om van een kortlopend genotsrecht te kunnen spreken?
9. Mede onder verwijzing naar de CDA-inbreng voor het wetsvoorstel 27.910 inzake de wijziging BRK en deelnemingsdividenden vragen de leden van de CDA-fractie zich af of de uitsluiting van de teruggaaf of vermindering van dividendbelasting bewust is beperkt tot situaties waarin een verdrag ter voorkoming van dubbele belasting van toepassing is, aangezien de Belastingregeling voor het Koninkrijk niet wordt genoemd.
10. De leden van de CDA-fractie vragen of alsonog kan worden ingegaan op de werking van de maatregelen onder de Moeder-Dochterrichtlijn. Aangezien voor toepassing van de Moeder-Dochterrichtlijn niet als voorwaarde wordt gesteld dat dividenden ten goede komen aan de uiteindelijk gerechtigde, vragen zij zich in navolging van de Orde af of de maatregelen onder de Moeder-Dochterrichtlijn effect sorteren. Slechts indien de maatregelen kunnen worden beschouwd als een nationaal voorschrift ter bestrijding van fraude en misbruik als bedoeld in artikel 1, lid 2 van de Richtlijn, zouden de maatregelen ook onder de Moeder-Dochterrichtlijn van toepassing kunnen zijn. Graag een reactie
11. Wat gebeurt er – zo vragen de leden van de CDA-fractie zich af - als wordt geconstateerd dat de ontvanger van de dividenden niet als uiteindelijk gerechtigde wordt aangemerkt? Kan de daadwerkelijke economische genietster dan alsnog een beroep doen op verrekening of teruggaaf?

Verlenen van optierechten aan werknemers

12. Personeelsopties hebben in de ogen van de CDA-fractie een drieledig doel. Ten eerste beogen ze het personeel vast te houden, ten tweede laten zij het personeel meedelen in het succes van het bedrijf en ten derde stellen zij met name jonge bedrijven in staat minder geld aan salarissen uit te geven en zo met het moeizaam verkregen investeerdersgeld wat langer te doen. Daar komt bij dat er vooral in tijden van arbeidskrapte bij bedrijven de behoefte ontstaat aan een meer flexibele wijze van beloning. In dit licht heeft het verlenen van optierechten

aan werknemers zeer aan populariteit gewonnen. De leden van de CDA-fractie hebben daar begrip voor.

13. Het is echter opvallend hoe slecht dit beloningsinstrument past in de Nederlandse belastingssystematiek. De leden van de CDA-fractie zijn van mening dat meer convergentie vereist is tussen het Nederlandse fiscale stelsel en het beloningsinstrument van de optierechten. Deze leden zijn er echter nog niet over uit of dit wijzigingen van het Nederlandse fiscale stelsel vereist of vraagt om wijzigingen van het beloningsinstrument zelf? Kan de staatssecretaris aangeven waarom de heffing over optierechten in andere landen minder problemen teweegbrengt?
14. De leden van de CDA-fractie zijn van mening dat de problemen die telkens opkwamen inzake de belastingheffing over werknemersopties totnogtoe symptomatisch werden opgelost. Eerder al ondervond men problemen met betrekking tot het tijdstip van belastingheffing, thans opgelost door een tamelijk gekunstelde keuzemogelijk in de IB-sfeer. Met de uitspraken van de Hoge Raad in februari van dit jaar kwamen weer nieuwe problemen aan het licht. Het verlenen van optierechten aan werknemers brengt complicaties met zich mee voor de dividendbelasting, de vennootschapsbelasting én de kapitaalsbelasting. Men kan nu wel weer besluiten om de wet aan te passen, maar de leden van de CDA-fractie vragen zich af of dat dan niet weer enkel symptoombestrijding is. Is het wachten dan weer op nieuwe problemen? De leden van de CDA-fractie noemen in dat kader bijvoorbeeld (i) het niet synchroon lopen van de heffing van loonbelasting en premies sociale verzekeringen, (ii) de termijn voor indiening van het verzoek tot uitstel van heffing van loonbelasting (die naar de mening van de Orde in geval van onvoorwaardelijke opties onmogelijk kort is), (iii) het niet kunnen uitstellen van de intrinsieke waarde in de optie, (iv) de inhoudingsplicht voor de werkgever bij uitoefening van de werknemer binnen 3 jaar na toekenning van de optierechten en (v) het gebrek aan eenduidige terminologie in de huidige bepalingen (bijv. "toekennen" versus "overeenkomen"). Is de staatssecretaris van plan deze problemen straks ook weer symptomatisch op te lossen? De leden van de CDA-fractie bepleiten een meer structurele oplossing voor de fiscale inpasbaarheid van het beloningsinstrument. Heeft de staatssecretaris hieromtrent ook ideeën?
15. De leden van de CDA-fractie vinden de regelgeving omtrent de fiscale behandeling van werknemersopties ingewikkeld en zeer moeilijk uitvoerbaar. Deze leden betreuren het dat voorliggend wetsvoorstel de regelgeving slechts ingewikkelder maakt. De leden van de CDA-fractie achten dit geen goede ontwikkeling. Zij bepleiten vereenvoudiging. Graag een reactie.
16. Los van bovenstaande opmerkingen zijn de leden in ieder geval wel verheugd over de wijze waarop rekening is gehouden met de overgangsregeling voor de behandeling van werknemersopties voor de vennootschapsbelasting, dividendbelasting, kapitaalsbelasting en de surtax, die gold voor de periode van 21 februari tot 1 september 2001.
17. De leden van de CDA-fractie vragen zich af of de Staatssecretaris van mening is dat de uitkomst van de "februari-arresten" ook invloed hebben op warrants en converteerbare obligatieleningen die de vennootschap heeft uitgegeven aan derden (niet werknemers) en waarvoor zij ter afdekking daarvan (of teneinde aan haar verplichtingen daaronder te voldoen) aandelen inkoopt? Is de Staatssecretaris het met deze leden eens dat - indien zulks bevestigend moet worden beantwoord - de vrijstellingen die voortvloeien uit het onderhavige voorstel ook zouden moeten gelden voor bovengenoemde financiële instrumenten.
18. De leden van de CDA-fractie zijn van mening dat één van de redenen dat de belastingregels inzake de optieregelingen zo ingewikkeld zijn, te maken heeft met het ontbreken van symmetrie

tussen het belastbaar voordeel uit een werknemersoptie voor de loonbelasting en de aftrek voor de vennootschapsbelasting. De symmetrie werkt wel zolang de werknemer belast wordt op het reguliere fiscale genietingstijdstip, maar als de werknemer zijn opties binnen drie jaar na de datum van toekenning uitoefent of als hij kiest voor uitstel van belastingheffing tot de datum van feitelijke uitoefening, dan is er sprake van asymmetrie tussen de loonbelasting en vennootschapsbelasting. Voor de vennootschapsbelasting is immers slechts aftrekbaar het belastbaar loon op het reguliere fiscale genietingstijdstip. De leden betreuren dat. Ook de Orde wijst daarop. Kan worden toegezegd dat als de belastingheffing over werknemersopties ten principale wordt heroverwogen, ook deze symmetrie tussen de loonbelasting en aftrekbare last voor de vennootschapsbelasting hersteld wordt.

Voorts zouden de leden van de CDA-fractie – met dank aan de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs - graag nog de volgende technische opmerkingen willen plaatsen:

19. De leden van de CDA-fractie hebben behoefte aan een reactie op de door de Nederlandse Orde gegeven overweging om van de voorgestelde wettelijke informele kapitaalstorting bij optietoekenningen af te zien van de voorgestelde wettelijke informele kapitaalstorting bij optietoekenningen vanwege de relatief geringe budgettaire opbrengst, de ongewenste uitbreiding van administratieve lasten voor de werkgever, en, meer ten principale, de toezegging de gevolgen van de meergenoemde arresten voor de dividendbelasting en kapitaalsbelasting terug te draaien naar de situatie van vóór de arresten. Graag een reactie.
20. De leden van de CDA-fractie hebben behoefte aan meer duidelijkheid over de aanwezigheid van informele kapitaalstorting in concernverhoudingen. Een informele kapitaalstorting zou niet aan de orde zijn als de dochter de opties “op eigen kracht”, volledig buiten de moeder om, afwikkelt – bijvoorbeeld door zelf aandelen moeder op de beurs te kopen. Deze formulering geeft aanleiding tot onduidelijkheid. Ten tijde van de optieverlening is immers lang niet altijd bekend hoe de dochtervennootschap haar verplichting zal afwikkelen. De leden van de CDA-fractie vragen zich af of het niet eenvoudiger zou zijn om te stellen dat ofwel elke optieverlening tot een informele kapitaalstorting leidt, ofwel elke optieverlening niet tot een informele kapitaalstorting leidt, dit ongeacht hoe de dochter de opties afwikkelt. Graag een reactie.
21. Kan de staatssecretaris bevestigen dat hij ervan uitgaat dat de februari-arresten alleen van toepassing zijn op de inkoop in verband met de nakoming van verplichtingen uit (werknemers)optieregelingen, en niet ziet op inkopen van aandelen ter tijdelijke belegging anders dan voor het afdekken van optieverplichtingen?
22. In het verlengde hiervan rijst de vraag of onder optieverplichting mede kan worden begrepen de verplichting tot levering van aandelen uit hoofde van converteerbare personeelsobligaties? Graag een reactie.
23. De leden van de CDA-fractie hebben behoefte aan een precisie van het begrip ‘inkoop ter tijdelijke belegging’. Hoe moet bijvoorbeeld worden geconstateerd dat inkoop van aandelen plaatsvindt met het oog op de nakoming van een optieverplichting. Is daarbij een causaal verband met een in de nabije toekomst te verwachten optietoekenning voldoende? Ook VNO-NCW verwijst daarnaar? Voldoet een besluit van de directie, raad van commissarissen of aandeelhouders over een voorgenomen toekenning in dit verband?
24. De leden van de CDA-fractie vragen zich af of slechts ingekochte aandelen voor opties van werknemers van in Nederland loonbelastingplichtige ondernemingen kwalificeren als ingekocht ter tijdelijke belegging? Met andere woorden, kwalificeren aandelen gekocht door Nederlandse vennootschappen respectievelijk Nederlandse moedermaatschappijen ter dekking van opties verleend aan in het buitenland werkende werknemers wel of niet als tijdelijke belegging? Zo nee, kunnen winsten en verliezen alsmede dividenden op die (dekkings)aandelen dan wel in aanmerking worden genomen?

25. Wordt met de toevoeging in artikel 9, lid 3 Vpb bedoeld dat uiterlijk een aftrek genomen kan worden op het moment dat de optie onvoorwaardelijk wordt? Immers op dat tijdstip 'zou (loon) kunnen worden genoten', terwijl de werknemer gekozen heeft voor uitstel tot het moment van uitoefening. Graag een reactie.
26. De leden hebben behoefte aan een verduidelijking van de in de tekst opgenomen drie-maanden-termijn. Indien de ingekochte aandelen drie maanden na het tenietgaan van de optieverplichting tot de bezittingen van de vennootschap behoren, worden deze aandelen geacht te zijn ingekocht op dat tijdstip tegen de waarde in het economisch verkeer van de aandelen op dat tijdstip. Wat gebeurt er bijvoorbeeld als de ingekochte aandelen na bijvoorbeeld één maand na het tenietgaan van de optieverplichting worden ingetrokken? In het verlengde hiervan rijst de vraag of met de term 'een ander optiecontract' wordt bedoeld op opties uit dezelfde optieserie of mogen de aandelen ook worden aangewend voor de dekking van een lagere optieserie? Graag een reactie.
27. De leden vragen om een reactie op de suggestie van de Orde om in het verlengde van het voorgestelde artikel 10c Wet op de vennootschapsbelasting 1969 artikel 34a Wet op belastingen van rechtsverkeer ruimer te redigeren in die zin dat levering van ingekochte eigen aandelen die ter tijdelijke belegging worden gehouden, niet wordt begrepen onder het bijeenbrengen van kapitaal. Valt de levering van aandelen die zijn ingekocht met het oog op het voldoen aan een werknemersoptieplichting en die binnen drie maanden na het tenietgaan van de optieverplichting aan derden worden geleverd ook onder de werking van artikel 34a Wet op belasting van rechtsverkeer?
28. De leden van de CDA-fractie vragen of de informele kapitaalstorting in de moeder nihil bedraagt als deze Nederlandse moeder opties op haar eigen aandelen toekent aan de in het buitenland wonende en werkende werknemers van een in het buitenland gevestigde dochter? Graag een reactie.
29. Tenslotte bestaat er voor de leden van de CDA-fractie nog onduidelijkheid over de situatie als na 31 augustus 2001 maar voorafgaande aan de ingangsdatum van het wetsvoorstel dekkingsaandelen zijn ingekocht resp. worden ingekochte en niet schriftelijk aan de inspecteur is verklaard dat akkoord wordt gegaan met alle gestelde gevolgen op grond van de eerdere Besluiten resp. het wetsvoorstel. Onduidelijke is tevens de situatie met betrekking tot eerder - vóór 21 februari jl. - ingekochte eigen aandelen. Graag een toelichting.

To: [10.2.e] (AFP) [10.2.e]@minfin.nl; [10.2.e]
(AFP) [10.2.e]@MINFIN.NL; [10.2.e] (AFP) [10.2.e]@MINFIN.NL;
Medewerkers WDB [10.2.e]@minfin.nl
From: [10.2.e] (WDB)
Sent: Thur 10/18/2001 12:12:05 PM
Importance: Normal
Subject: FW: drie D66 inbrengen
MAIL_RECEIVED: Thur 10/18/2001 12:12:06 PM
[Belastingplanthema1.doc](#)
[InbrengBpV1.doc](#)
[Inbdividendstrip.doc](#)

nr. 6

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: [10.2.e] [10.2.e]@tk.parlement.nl
Verzonden: donderdag 18 oktober 2001 12:07
Aan: [10.2.e] (E-mail); [10.2.e]@minfin.nl
Onderwerp: FW: drie D66 inbrengen

Inbreng van de D66-fractie (F.Giskes) bij het voorstel van wet houdende wijziging van belastingwetten in verband met dividendstripping en het verlenen van optierechten aan werknemers.

Nummer 27896

Datum: 18 oktober 2001

De D66-fractie heeft met belangstelling kennisgenomen van het voorstel van wet dat strekt tot invoering van enkele maatregelen tegen dividendstripping en wetgeving naar aanleiding van jurisprudentie op het terrein van inkoop van aandelen ter afdekking van optieverplichtingen aan werknemers.

De D66-fractie heeft bij onderhavig voorstel enkele vragen ter verduidelijking en opmerkingen.

2 Dividendstripping

De D66-fractie wil graag van het kabinet weten waarom het bij de formulering van de wetgeving gericht op het tegengaan van dividendstripping niet expliciet het oogmerk van dividendstripping als voorwaarde heeft gesteld. Deze leden vrezen dat met het gebruik van het begrip “samenstel van transacties” het onduidelijk blijft of het motief van de transacties enige rol speelt en dat zich als gevolg hiervan ongewenste effecten kunnen voordoen. Diverse voorbeelden waarbij dit het geval zou kunnen zijn hebben inmiddels de Kamer bereikt. Kan het kabinet in het antwoord de maatschappelijk breed gevoelde vrees wegnemen dat het niet opnemen van het oogmerk tot dividendstripping zal leiden tot negatieve gevolgen voor de Nederlandse positie binnen het internationale bedrijfsleven? De D66-fractie wil voorts graag van het kabinet weten hoe wordt omgegaan met ontvangers van dividenden die kennelijk niet bewust zijn van betrokkenheid bij dividendstripping doordat de oorspronkelijke aandeelhouder zonder betrokkenheid van de nieuwe aandeelhouder door middel van bijvoorbeeld call- en putopties het economisch belang van de aandelen behoudt. Ook zou de D66-fractie graag van het kabinet een verduidelijking willen hebben op de vraag of er wel of geen sprake is van dividendstripping indien een aandeelhouder voor vaststelling dividend aandelen verkoopt en na vaststelling dividend weer aandelen koopt als er in de tussengelegen

periode geen sprake is van behoud van economisch belang bij de aandelen. Kan het kabinet in het antwoord ingaan op de door VNO/NCW (brief van 4 oktober) geschetste situatie dat indien er dan sprake is van dividendstripping er “hiervan een zeer negatieve invloed uitgaat op de appreciatie van het Nederlandse aandeel”. Voorts zou de D66-fractie graag een nadere toelichting van het kabinet ontvangen op de vraag hoe groot het economisch belang dat de oorspronkelijke aandeelhouder behoudt minimaal moet zijn en op het begrip “kortlopende genotsrechten”. Wat is in de ogen van het kabinet “kortlopend”?

3 Fiscale behandeling van werknemersopties bij de werkgever

De D66-fractie is positief over de wijze waarop het kabinet de gerezen onzekerheid na de arresten van de Hoge Raad op het terrein van de behandeling van werknemersopties heeft weggenomen. De D66-fractie is minder gelukkig met het voornemen om toekenning van personeelsaandelenopties als informele kapitaalstorting te beschouwen waarover kapitaalsbelasting is verschuldigd. Deze leden willen graag weten of hier terugwerkende kracht aan vast zit? De leden van deze fractie willen van het kabinet weten hoe de verbreding van de grondslag van de kapitaalsbelasting zich verhoudt tot het beleid van de afgelopen jaren gericht op het verlagen, en wat D66 betreft, het afschaffen van de kapitaalsbelasting. Waarom heeft het kabinet niet een vrijstelling voor de kapitaalsbelasting over het toekennen van personeelsopties opgenomen? De D66-fractie verneemt graag het budgettair effect indien een vrijstelling wordt opgenomen.

De D66-fractie verneemt voorts graag van het kabinet of onder optieverplichting ook de levering van aandelen uit hoofde van converteerbare personeelsobligaties wordt begrepen. Voorts willen deze leden graag weten of het verwerven van eigen aandelen ter dekking van nog toe te kennen opties als tijdelijke belegging kunnen worden beschouwd? Voorts verzoekt de D66-fractie het kabinet om een nadere toelichting als het gaat om de relatie die moet bestaan tussen (specifieke) ter dekking ingekochte aandelen en toegekende personeelsaandelenopties. De D66-fractie wil graag een toelichting op de vraag of ingekochte aandelen zich alleen als tijdelijke belegging kwalificeren indien deze zijn bestemd ter dekking van aandelenopties van in Nederland werkzame (loonbelastingplichtige) werknemers of gelden ingekochte aandelen ook als tijdelijke belegging indien deze zijn bestemd ter dekking van opties die zijn verleend aan in het buitenland werkende werknemers?

To: [10.2.e] [10.2.e]@MINFIN.NL]; [10.2.e]
[10.2.e]@minfin.nl]
Cc: [10.2.e] (BB DGFZ)[10.2.e]@minfin.nl]
From: [10.2.e] (WDB)
Sent: Fri 11/16/2001 4:06:18 PM
Importance: Normal
Subject: FW: Dividendstripping en opties
MAIL_RECEIVED: Fri 11/16/2001 4:06:18 PM
[27896_end.doc](#)

Hoi [10.2.e]

Bij deze het wetsvoorstel stripping en opties. Vandaag zou het voorstel naar EK gezonden moeten worden.

[10.2.e]

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: [10.2.e] [10.2.e]@tk.parlement.nl]
Verzonden: vrijdag 16 november 2001 16:03
Aan: [10.2.e] (WDB)
Onderwerp: RE: Dividendstripping en opties

Dank voor de attendering. Hierbij nogmaals. Gaarne bericht of het wetsvoorstel aldus naar de Eerste Kamer kan worden gezonden.

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: [10.2.e] (WDB) [10.2.e]@minfin.nl]
Verzonden: vrijdag 16 november 2001 15:57
Aan: [10.2.e]@tk.parlement.nl'
CC: [10.2.e] (WDB)
Onderwerp: Dividendstripping en opties

Geachte heer [10.2.e]

Hierbij mijn emailadres van het ministerie. Het adres van mijn collega is [10.2.e]@minfin.nl

Met vriendelijke groet,
[10.2.e]

`Externe E-Mail wordt door het Ministerie van Financiën niet gebruikt voor het aangaan van verplichtingen`

`Any e-mail messages from The Ministry of Finance are given in good faith but shall not be binding nor shall they be construed as constituting any obligation on the part of The Ministry of Finance.`

Bijlage 4

Tabel PM: Inkomende en uitgaande FDI als percentage van de totale investeringen

		1985	1997
België	instroom	7,2	24,4
	uitstroom	2,0	15,2
Denemarken	instroom	1,0	8,2
	uitstroom	2,8	12,7
Duitsland	instroom	0,4	2,4
	uitstroom	4,4	9,7
Ierland	instroom	4,5	19,1
	uitstroom	NA	7,0
Italië	instroom	1,2	1,9
	uitstroom	2,0	5,5
Nederland	instroom	6,0	17,4
	uitstroom	10,7	39,6
Portugal	instroom	6,0	9,8
	uitstroom	0,5	7,5
Spanje	instroom	6,2	5,0
	uitstroom	0,8	9,1
Verenigd Koninkrijk	instroom	6,5	16,8
	uitstroom	12,7	28,8
Verenigde Staten	instroom	2,6	7,8
	uitstroom	1,8	7,8
Zweden	instroom	2,0	32,9
	uitstroom	9,3	38,9
Zwitserland	instroom	5,4	11,3
	uitstroom	19,4	35,8

Bron: OECD, *Measuring Globalisation: the Role of Multinationals in OECD Economies*, Paris, 1999.

Tabel 1 Overzicht Vpb-opbrengst naar onderscheiden bedrijfstakken en sectoren.
Verdeling voor 2001, in miljoenen guldens.

	<i>Totaal</i>	<i>in %</i>	<i>in % van toegevoegde waarde (netto, factorkosten)</i>
Landbouw	234	0,7%	1,5%
Voedings- en genotmiddelen	1.001	2,8%	4,4%
Overige Industrie	1.583	4,4%	4,7%
Olle-industrie	13	0,0%	0,7%
Chemie	1.353	3,8%	7,3%
Metaal	1.772	5,0%	4,6%
Industrie	5.721	16,0%	4,9%
Bouwnijverheid	978	2,7%	2,1%
Handel	7.949	22,3%	7,8%
Andere Tertiaire Diensten ¹⁾	4.010	11,2%	2,8%
Vervoer	1.077	3,0%	2,2%
Bank- en verzekeringswezen	12.174	34,1%	24,8%
Exploitatie OG	2.946	8,3%	8,1%
Tertiaire Diensten	28.157	78,9%	7,4%
Kwartaire dienstensector	225	0,6%	0,1%
Overheid en onderwijs, non-profit	375	1,0%	0,4%
Totaal	35.700		5,1%

¹⁾Onder meer horeca, zakelijke dienstverlening, veilingen, verhuurbedrijven.

Bijlage 6

Tabel 2: Procentueel aandeel van de opbrengst van de Vpb in het BBP (collectieve vpb-druk)

	1980	1990	1998
België	2,5%	2,4%	3,9%
Denemarken	1,4%	1,5%	2,8%
Duitsland	1,8%	1,6%	1,6%
Finland	1,4%	2,0%	4,2%
Frankrijk	2,1%	2,3%	2,7%
Griekenland ¹⁾	0,9%	1,6%	2,1%
Ierland	1,4%	1,7%	3,5%
Italië	2,4%	3,9%	3,0%
Luxemburg	6,7%	6,5%	8,2%
Nederland	2,9%	3,2%	4,3%
Oostenrijk	1,4%	1,4%	2,1%
Portugal	-	2,4%	4,0%
Spanje	1,2%	2,9%	2,5%
Verenigd Koninkrijk	3,0%	4,2%	4,1%
Zweden	1,2%	1,7%	2,9%
EU-(ongewogen) gemiddelde	2,2%	2,6%	3,5%

¹⁾ Cijfers 1997 in plaats van 1998
bron: OECD Revenue Statistics

29-05-01

Bijlage 6

Tabel 3 Procentueel aandeel van de Vpb in de nationale belastingmix (inclusief lokale belastingen en heffingen) van de 15 EU-landen

	1980	1985	1990	1995	1998
België	5,7%	5,5%	5,5%	6,7%	8,5%
Denemarken	3,2%	4,8%	3,2%	4,0%	5,6%
Duitsland	5,5%	6,1%	4,8%	2,8%	4,4%
Finland	3,9%	3,5%	4,6%	3,9%	9,0%
Frankrijk	5,1%	4,5%	5,3%	4,8%	5,9%
Griekenland	3,8%	2,7%	5,5%	6,5%	6,4%
Ierland	4,5%	3,2%	5,0%	8,5%	10,7%
Italië	7,8%	9,2%	10,0%	8,7%	7,0%
Luxemburg	16,4%	17,8%	16,1%	17,5%	19,7%
Nederland	6,6%	7,0%	7,5%	7,5%	10,6%
Oostenrijk	3,5%	3,5%	3,6%	3,7%	4,8%
Portugal			8,0%	8,0%	11,6%
Spanje	5,1%	5,2%	8,8%	5,4%	7,3%
Verenigd Koninkrijk	8,4%	12,6%	11,6%	9,4%	11,0%
Zweden	2,5%	3,5%	3,1%	6,1%	5,7%
EU-gemiddelde	5,9%	6,4%	6,8%	6,9%	8,7%
OESO-gemiddelde	7,6%	8,0%	7,9%	8,0%	8,9%

bron: OECD Revenue Statistics 2000

AUSTRIA

Austria implemented various tax reform measures under the Tax Reform 2000 and the Budget Law 2001. The corporate tax measures dealt essentially with the stimulation of own equity through the deduction of fictitious interest. In contrast, restrictions to the deduction of losses and a less generous depreciation for real estate were introduced. Austria is currently considering the introduction of a complete Foreign Relations Tax Act.

A. Recently adopted measures

1. Measures implemented under the Budget Law 2001

- As of 2001, losses, that have been incurred in the current or previous tax years, can only be set off against 75% of the income from the current tax year. Excess losses may be carried forward to the following tax year.
- The investment deduction under Sec. 10 EStG is no longer granted for acquisitions effected after 31 December 2000. This deduction was granted to businesses as an additional deduction to depreciation at the acquisition costs of depreciable assets. The rate was generally 9% and 6% for intangibles and motor vehicles.
- Only 80% of the value of provisions, other than those for severance payments and pensions, can be taken into account for income for tax purposes. However, provisions with a term of up to 12 months may be fully taken into account. The difference arising from the adjustment at the end of the financial year ending in 2001 may be spread over the five subsequent tax years, beginning with the financial year ending in 2001.
- Buildings used for business purposes are depreciable over a term of 33 1/3 years instead of a term of 25 years.
- Leasing companies may include an item in their balance sheet, which is calculated as the difference between the discounted receivables and the book value of the leased assets.

2. Tax reform 2000

With the tax reform 2000, taxpayers may deduct fictitious interest on the increase in equity capital. The increase is determined by comparing the average equity capital of the tax year with the highest average equity capital of the 7 previous tax years. Tax years ending before 1 January 1998 are not taken into account. Fictitious interest payments are not treated as investment income in the hands of the investors but are subject to tax at 25% as a special profit in the hands of the business. The ordinary profit (after deducting fictitious interest) is taxed at the ordinary corporate income tax rate. The interest rate to be used is the average rate on the secondary market increased by 0.8%.

The tax reform introduced a further restriction on loss deduction in connection with an anti-avoidance provision. Thereunder, losses from a participation in a company or an association may not be deducted or carried-forward, if:

- i. the losses are from a trade or business the main objective of which is the managing of intangible assets or the professional leasing of business assets; or
- ii. the losses are intended to obtain a tax advantage.

Such an intention is presumed to exist if, based on the nature of the participation, without the application of this provision, the after-tax income would be more than double the pre-tax income.

B. Proposed and/or contemplated measures

¹ Bron: International Bureau of Fiscal Documentation, in opdracht van het ministerie van Financiën, maart 2001.

Austria is considering the introduction of a complete foreign relations tax act (*Aussensteuergesetz*). The Ministry of Finance has already elaborated a draft Act and submitted this, under strict confidentiality rules, to a select group of Austrian tax experts.

BELGIUM

There have been no drastic changes to Belgian tax law in recent years. The only substantial occurrence concerns the release of transfer pricing guidelines. According to our information, there are also no plans for a radical revision of the system. Note, however, that the Prime Minister recently announced plans for a drastic reduction of the corporate tax rate for certain enterprises.

A. Recently adopted measures

1. Transfer pricing guidelines

Art. 26 of the Income Tax Code 1992 (ITC) (Wetboek der Inkomstenbelasting 1992) deals with the recapture of profits. In general, Art. 26 provides that any abnormal or gratuitous advantages granted by a Belgian resident company must be added back to its taxable income, unless the advantage is taken into account in determining the taxable income in Belgium of the recipient of the advantage.

Abnormal or gratuitous advantages must also be added back if granted to:

- i. a related party outside of Belgium; or
- ii. a related or unrelated party established in a low tax jurisdiction.

For transfer pricing purposes, this means that the arm's length principle (by means of the concept of abnormal or gratuitous advantages) generally applies to taxpayers in Belgium.

Art. 54 ITC disallows the deduction of payments of interest, royalties and service fees made, directly or indirectly, to a non-resident recipient if that recipient is not subject to income tax or is subject to a tax regime that is considerably more favourable than that of Belgium. However, the payments are deductible if the payer can prove that they constitute a reasonable remuneration of a genuine service. This provision is implicitly based on the arm's length principle and, in addition, has the effect of shifting to the taxpayer the burden to prove that transactions are at arm's length.

Under Art. 55 ITC, interest expenses are deductible only to the extent they do not exceed the amount that would be payable if the market interest rate had been used, taking into account the risk involved, the debtor's creditworthiness and the term of the debt. This means that the arm's length principle applies to interest payments. The rule does not apply to interest payments in respect of bonds issued to the public, interest expenses paid by banks in Belgium and interest expenses paid to banks in Belgium. Compliance with Art. 55 does not mean that Arts. 26 and 54 ITC, as discussed above, do not apply.

Finally, Art. 344(2) ITC contains a provision on the transfer of stock, bonds, claims, patents, processes, trade marks and similar rights to a non-resident person that is not subject to income tax or is subject to a tax regime that is considerably more favourable than that of Belgium. The provision allows the Belgian tax authorities to disregard such transactions with the result that the transferee is taxed on the income derived from the assets transferred as if no transfer had taken place. Article 344(2) does not apply if the taxpayer demonstrates that:

- i. the transfer is based on legitimate economic and financial needs (business test); or
- ii. the consideration received produces an amount of income subject to a normal tax burden in Belgium, taking into account the tax that would have been imposed if no transfer had taken place. In the latter case, the taxpayer must establish that the consideration for the transfer is at arm's length. The guidelines state that Art. 344(2) is not really a rule on transfer pricing, although it is part of a set of rules to counter unjustified transfers of income.

Evidence required to support transfer pricing adjustments

29-05-01

According to Art. 340 ITC, the Belgian tax authorities may use presumptions of facts to establish that prices are not at arm's length. Such presumptions of fact must be persuasive, and there must be a direct relation between the facts known and the presumption of facts. If more than one presumption of facts is used, the presumptions must be similar. In addition, the facts used for a presumption of fact must be "known and valid". The Belgian Supreme Court refuses to consider specific information derived from unidentified taxpayers' files since the Court's view is that such information does not qualify as "known and valid". At the same time, confidentiality requirements prevent the Belgian tax authorities from disclosing the identity of the taxpayers whose files are used to obtain information.

According to the guidelines, however, the Belgian tax inspectors are allowed to use information on unidentified companies, provided the inspectors carefully produce and keep extensive documentation, such as geographical location, business activities and position within a group.

An arm's length price may, according to the guidelines, also be established by using internal comparable uncontrolled prices or by using external comparable uncontrolled prices in the form of market prices quoted on an exchange or otherwise published.

Practical approach

As a starting point, the guidelines state that, if a company has obviously tried to determine its transfer prices in accordance with the arm's length principle and it submits documents to support this, the tax inspector may presume that the transfer prices used present only a minimal risk of loss of revenue (for Belgium). In this case, the tax inspector need not carry out an extensive audit. In contrast, inspectors will pay attention to companies that supply only vague, unsuitable and insufficient information on their transfer prices.

If a company belongs to a multinational group, financial ratios must be used to decide whether to initiate an extensive transfer pricing audit. If the ratios differ substantially from the standard financial ratios for the taxpayer's industry, an audit of the taxpayer's transfer prices must always be carried out.

The guidelines further discuss how to make comparisons between transactions for purposes of applying the arm's length principle. To make a comparison, the characteristics of the goods or services sold, the characteristics of the enterprises and the functions performed by the enterprises must be analysed. When using a functional analysis, the following must be included: the structure and activities of the group, industry information (market information, competition, regulatory framework and technology level), transactions within the group, functions performed and their importance, risks assumed, and ownership and development of intangibles.

The guidelines further state that factors such as market differences can influence comparability. Because Belgium is a small country, taxpayers that use comparables from other geographical markets must evaluate the influence of the market differences on the prices. Business strategy, another important factor that can influence comparability, can pertain to aspects such as product development, degree of diversification, the avoidance of risks and market penetration.

B. Proposed and contemplated measures

According to our information, there are no proposals nor plans for a drastic revision of the corporate tax system. Note, however, that the Belgian Prime Minister announced on 23 February 2001 that Belgium is planning to reduce the corporate income tax rate from 40.17% to 30%. In addition, for certain type of companies, such as small and medium-sized companies, the tax rate would be reduced from 40.17% to 15%. There is as yet no additional information as to the time schedule or the financing of the contemplated reduction.

DENMARK

A. Recently adopted measures

29-05-01

1. Holding company regime

With effect for tax years beginning on or after 1 January 1999, a holding company regime was effectively created in Denmark by means of changes to the tax treatment of outbound and inbound dividends.

Outbound dividends

Prior to 1 January 1999, under domestic law, dividends distributed by a Danish resident company to a non-resident shareholder were subject to 25% withholding tax. In accordance with the EC Parent-Subsidiary Directive (90/435/EEC), an exception applied (and still applies) to dividends distributed to a company resident in another EU Member State if:

- (1) the resident subsidiary is established under Danish company law as either a public company (*aktieselskab*) or a private company (*anpartsselskab*);
- (2) the parent company has one of the forms listed in the Directive;
- (3) the parent company holds at least 25% of the capital of the subsidiary; and
- (4) the parent company has held the holding for at least 12 months.

As from 1 January 1999 all parent companies, regardless of their form and whether or not resident in the EU, are eligible for the exemption from dividend withholding tax, provided they comply with conditions (3) and (4).

Inbound dividends

At the same time when the exemption from dividend withholding tax was broadened as described above, the regime for the taxation of resident companies on foreign dividends from substantial shareholdings was simplified. Prior to 1 January 1999, foreign as well as domestic dividends were exempt if the resident recipient company:

- (1) had a capital holding of at least 25% in the distributing company; and
- (2) had held the holding for at least 12 months.

For foreign dividends, it was a further condition that the resident recipient company could demonstrate that the dividends were received from a company whose profits had been subject to an acceptable level of taxation abroad, i.e. they had been taxed under provisions that did not deviate substantially from those in Denmark. This condition also applied if foreign dividends were derived from capital holdings not satisfying the above holding requirements. If the condition was satisfied, only 66% of the foreign dividends were taxable, i.e. subject to the same tax treatment as domestic dividends from capital holdings of less than 25%.

With effect as of 1 January 1999 the additional condition for foreign dividends (that they had been subject to an acceptable level of taxation abroad) was abolished for purposes of both the exemption for substantial shareholdings and the taxation of only 66% in the case of other shareholdings. This change was motivated in part by the desire to do away with the administrative burden for companies of keeping documentation on the foreign taxation of the corporate income underlying a dividend payment to a parent company in Denmark, and in part by the fact that capital gains on shares in non-resident (as well as resident) companies are, in general, tax free if realized by corporate shareholders after at least 3 years of ownership.

Important modifications to this system of dividend taxation are:

- (1) the application of the controlled foreign company (CFC) regime under which the underlying corporate income is taxed in Denmark; and
- (2) that dividends and capital gains from shares in companies resident in low-tax jurisdictions which (companies) derive mainly financial income are tax free only subject to certain conditions.

(These two exceptions will not be discussed in further detail in this survey.)

2. Corporate income tax rate

29-05-01

In December 2000 the corporate income tax rate was reduced from 32% to 30%, effective for the tax year 2001 onwards (law 1279 of 20 December 2000). This rate reduction was mainly financed by a decrease to 25% from 30% in the rate of depreciation applicable to plant, machinery and by an increase in the tax rates applicable to income from shares (dividends and capital gains) received by individuals.

In December 1998 the corporate income tax rate was lowered from 34% to 32% with effect as from tax year 1999 (law 910 of 16 December 1998).

3. Transfer pricing

In 1998 Denmark introduced documentation and disclosure requirements concerning the fixing of transfer prices between associated parties, which require taxpayers to prepare and keep documentation on transfer prices for tax years beginning on or after 1 January 1999 (law 131 of 25 February 1998). This change in law was a reaction to the difficulty of the tax authorities in making transfer pricing adjustments due to the lack of information combined with the burden of proof, which initially lies with the tax authorities. Another reason for the change in law was that, following the increased interest in making transfer pricing adjustments in other states, Denmark was being presented with requests for corresponding adjustments after primary transfer pricing adjustments abroad. Without available documentation in Denmark, the Danish tax authorities were not able to negotiate such cases and secure taxing rights to income that, according to the arm's length standard, rightfully would be taxable in Denmark.

The documentation and disclosure requirements apply to taxpayers that:

- (1) are controlled by non-resident persons;
- (2) control non-resident legal persons;
- (3) are group-related with a non-resident legal person (this category covers sister companies, for example);
- (4) have a permanent establishment abroad; or
- (5) are non-resident with a permanent establishment in Denmark.

If there is a failure to comply with the documentation requirements, the tax authorities have the right to estimate the taxpayer's income.

In connection with the introduction of documentation requirements, two changes to the rules on assessment procedures were made. First, there is no longer a statute of limitation for requesting a corresponding adjustment in Denmark following a transfer pricing adjustment abroad. Second, the limitation on the tax authorities for making transfer pricing adjustments was changed to 6 years, which is 2 years in addition to the normal limitation of 4 years.

Following the enactment of transfer pricing documentation and disclosure requirements a few other changes in law were made:

- (1) by law 432 of 26 June 1998 the arm's length principle was clearly established in the tax legislation, with immediate effect; and
- (2) by the same law a provision was enacted by which a taxpayer that has had its profits adjusted can avoid secondary adjustments if it undertakes to rectify the situation, e.g. transfer funds to the "correct" taxpayer in accordance with the transfer pricing adjustment. For international transactions, this rule applies only if the foreign tax authority makes a similar adjustment

4. Thin capitalization

Legislation on thin capitalization was introduced with effect as from the tax year 1999. The rules apply to resident companies having a debt to a non-resident controlling natural or legal person. The thin capitalization rules apply if a company's debt-to-equity ratio exceeds 4:1 at the end of a tax year.

The consequence of applying the thin capitalization rules is that interest expenses relating to debt in excess of the 4:1 ratio are not deductible. Capital losses on such debt are also not deductible. Such losses may, however, be carried forward and set off against future capital gains in respect of the

29-05-01

same debt relationship. The limitation on the interest deduction only applies to interest on debt to controlling persons.

If the debt-to-equity ratio is exceeded, a company can avoid the limitation on the deductibility of interest expenses if it can show that a similar loan relationship could exist between unrelated persons.

Non-deductible interest expenses are not reclassified into dividends either for purposes of domestic law or tax treaty purposes.

There are anti-avoidance rules to prevent (i) the contribution and subsequent withdrawal of equity capital, (ii) dilution of the 4:1 debt-to-equity ratio through the use of a chain of companies, and (iii) the use of back-to-back loans through third parties.

5. Captive insurance

With effect as from tax year 2001, law 1284 of 20 December 2000 introduced a provision according to which insurance premiums paid to a group insurance company are not deductible. Rather, a deduction will be granted when damage and loss occur. Insurance premiums are, however, deductible if the group insurance company insures, on similar terms, risks for third parties similar to the risks insured for group companies, and if such third party insurance business is substantial.

Also, insurance premiums are deductible if the group company can demonstrate that the risk is reinsured with a third-party insurance company. In the mirror situation, where a risk is insured with a third-party insurance company but reinsured with a group insurance company, insurance premiums are not deductible.

If insurance premiums paid to a group insurance company are not deductible, the corresponding premium income is not taxable in the hands of the group insurance company. In this case, the group insurance company is not allowed to make tax-deductible allocations to reserves or to deduct for tax purposes reinsurance premiums. In addition, no deduction is granted for insurance sums paid out to group companies but such sums are not taxable for the receiving group company.

The provision does not apply to (re)insurance premiums paid within a group of insurance companies.

6. Law rewrite project

During the latest couple of years two laws have been rewritten in order to modernize their structure and language used. The laws are the Law on Depreciation (revised in 1998) and the Law on the Tax Treatment of Gains and Losses on Debt Claims, Debts and Financial Instrument (revised in 1997).

B. Proposed and contemplated measures

1. Amendments to the holding company regime

A modification to the holding company regime has been proposed but not yet enacted. Bill 99 of 10 November 2000 contains a proposal to introduce a 25% (meanwhile increased to 28%) withholding tax on dividends paid to non-resident companies, unless the dividend receiving non-resident company is resident in the EU, in a state with which Denmark has a tax treaty or in the Faroe Islands or Greenland. The change is proposed to be effective for dividends declared or paid on or after 1 July 2001. The proposal follows the inclusion of the Danish holding companies regime in the list of harmful tax regimes issued by the special committee established by the EU Council of Ministers, which studies harmful tax competition within the EU in accordance with the code of conduct on business taxation.

2. Taxation of gains and shares

A working group established in 1996 has finalised its proposal for a new Law on Taxation of Gains and Shares but no bill has yet been presented to the parliament. The revision of the law is to a large

29-05-01

extent a rewrite in order to modernize its structure and language. However, a number of changes to the position in law are also proposed, one being that companies in general will be exempt from tax on gains on shares (under current legislation capital gains on shares are only tax exempt after an ownership period of at least 3 years).

FRANCE

As the overall economic situation in France prospered over the past years, most tax measures which recently entered into force were designed to alleviate the tax burden on individual taxpayers. For corporate entities, although a number of tax reduction measures were taken, these were mitigated by the introduction of a new social tax intended to finance the reduction of the work week to 35 hours, the further reduction of the *avoir fiscal* tax credit, and the reduction of the coefficients used for calculating declined balance depreciation. With respect to proposed and/or contemplated measures, no substantial plans are expected before the presidential elections which are scheduled for Spring 2002.

A. Recently adopted measures

Significant changes were introduced by the Finance Law 2001 to the corporate tax rules.

1. Corporate income tax rate

The corporate income tax rate, which had been formerly levied at a uniform standard rate of 33.33%, has been amended so that it now varies depending on the size of the enterprise.

Indeed, for accounting periods closed on or after 1 January 2001, small and medium-sized companies are subject to corporate income tax at a special rate of 25% on the first FRF 250,000 of profits and at the standard rate on the excess. The law expressly states that this rate will be lowered to 15% for accounting periods ending on or after 1 January 2002.

The special rate applies to small and medium-sized companies, i.e. companies which satisfy the following requirements:

- the annual turnover must not exceed FRF 50 million;
- the capital must be entirely paid up; and
- the shares must be continuously held, for at least 75%, by individuals or by a small or medium size companies themselves meeting the above conditions.

2. Corporate income tax surcharge

The corporate income tax surcharge which is levied on the amount of the corporate income tax payable has been reduced to 6% in 2001 (previously 10%). This rate will be further reduced to 3% in 2002 before being completely abolished.

3. Participation exemption threshold

The minimum participation threshold required for the application of the participation exemption regime was modified by Finance Law 2001. The minimum participation was previously at least 10% or a cost price of at least FRF 150 million. The rules have been simplified and made uniform as of 1 January 2001. As from that date, the minimum participation threshold is 5% in all cases.

4. Avoir fiscal for portfolio corporate investors

The rate of the domestic imputation tax credit attached to French-source dividends (*avoir fiscal*) used to be invariably 50% of the dividend.

29-05-01

This rate has been reduced in two stages to 45% in 1999, and 40% in 2000 for portfolio corporate investors receiving French dividends. Finance Law 2001 further reduced this rate to 25%, and provided for a rate of 15% in 2002.

However, individuals and corporate shareholders who qualify for the participation exemption remain entitled to an *avoir fiscal* of 50% of the dividend received. Because the *avoir fiscal* remains unchanged for individuals and for parent companies, it is not clear whether the successive reduction of the *avoir fiscal* for portfolio corporate investors is in preparation of a move from the imputation system to a classical system.

5. Declining balance depreciation

In France, a declining-balance depreciation is allowed for qualifying assets. The method may not be applied to assets whose useful life is less than 3 years.

Under the method, the declining-balance rate is computed by multiplying the rate of straight-line depreciation by a coefficient depending on the useful life of the asset.

Finance Law 2001 reduced these coefficients by 0.25 to become:

- 1.25 x straight-line rate if the useful life of the asset is 3 or 4 years;
- 1.75 x straight-line rate if the useful life of the asset is 5 or 6 years;
- 2.25 x straight-line rate if the useful life of the asset exceeds 6 years.

For assets acquired before 1 January 2001, the above multipliers remain 1.5, 2 and 2.5 respectively.

6. Business tax

The business tax (*taxe professionnelle*) is a local tax computed by reference to various parameters including payroll and the rental value of fixed assets. The tax has been severely criticized -including by the Council of Taxes- as an anti-economic levy. In particular, by being partly based on payroll, the tax was thought to be a disincentive to employment. Parliament approved a plan under which the payroll component of the tax would be reduced gradually before being abolished altogether.

7. Financing the measures

The corporate tax measures were not substantial and did not create a real financing issue. The reduction of the co-efficients for declining balance depreciation are thought to be part of the solution. The financing issue was in particular created by the reduction of the standard VAT rate by 1 percentage point in April 2000, the reduction in the income tax rates, the abolition of the "vignette" (*wegenbelasting*) for private individuals, and the reduction of excise duties on diesel and fuel in summer 2000 in reaction to massive protest by the transport sector. These measures were financed thanks to unexpected substantial reductions in public deficits, privatization (e.g. France Télécom), and an obligation for oil companies to release and add to taxable income reserves they were previously allowed to book to account for price fluctuations.

B. Proposed and contemplated measures

The tax reductions enacted in 2000 will be implemented over the period 2001-2003 and were described as the most important "in the past 50 years". It is expected that no substantial corporate tax measures will be announced before the presidential elections of 2002.

FINLAND

There have been no recent substantial amendments to Finnish corporate tax law (only the corporate tax rate was increased by one percentage point). There are also no proposed measures.

29-05-01

GERMANY

A. Recently adopted measures

The German corporate tax system has recently undergone substantial amendments. The changes were mainly effected by the Law on Tax Reduction and on the Reform of Enterprise Taxation (*Gesetz zur Senkung der Steuersätze und zur Reform der Unternehmensbesteuerung*) of 23 October 2000. Roughly speaking, the amended provisions apply from 2001 for companies and from 2002 for shareholders.

1. Tax rates

The corporate income tax law provides now for a uniform tax rate of 25% for both retained and distributed profits. In the past, the corporate income tax rates were 30% for distributed profits and 40% (1999) for retained profits.

The withholding tax rate on dividends has been lowered from 25% to 20%.

Note: All percentages continue to be increased by the 5.5% solidarity surcharge.

2. Change of corporate tax system

Since 1977, Germany applied a full-imputation system (*Anrechnungsverfahren*) of corporate taxation which, in principle, eliminated entirely for resident shareholders the economic double taxation of corporate profits. The system was, however, subject to criticism mainly because of:

- complexity of equity classification;
- susceptibility for tax avoidance (e.g. dividend stripping); and
- doubts about compliance with European Union law (e.g. imputation credit only for domestic dividends).

As from 2001, Germany has returned to a classical system of corporate taxation. The resulting economic double taxation is mitigated by a reduction of the corporate income tax rate and by amendments in the taxation of the shareholders, in particular the half-income system (*Halbeinkünfteverfahren*). According to the half-income system, only 50% of dividends received by individual shareholders are subject to personal income tax; correspondingly, only 50% of related expenses are deductible. Intercompany dividends are tax exempt to avoid a multiple levy of tax within a chain of participations.

Capital gains on shares benefit, where taxable at all, from the half-income system in the hands of individual shareholders. They are exempt from corporate tax in the hands of corporate shareholders. However, the exemption for capital gains is not available to banks and financial institutions who hold the shares for trading purposes.

The revised tax treatment of dividends and capital gains on shares applies irrespective of their domestic or foreign source.

3. Fiscal unity (*Organschaft*)

The requirements for fiscal unity (available under corporate income tax, municipal business tax and VAT) were reduced for purposes of corporate income tax. Under the new rules, financial integration is sufficient whereas economic and organizational integration are no longer necessary.

4. Anti-avoidance

Thin-capitalization rules have been tightened, in particular by establishing less favourable conditions for "safe haven" debt/equity ratios.

29-05-01

Controlled foreign company rules (CFC rules) have been amended resulting in a new concept. CFC rules serve now in imposing a tax burden of the foreign company comparable to the tax burden of a resident company (25% corporate income tax plus 13% municipal business tax = 38%). Actual distributions are dealt with in the same way as regular dividends (see A(2)).

4. Financing

The financing of the corporate income tax (and also personal income tax) measures relied substantially on the introduction of restrictions with respect to tax depreciation. For instance, the rate of depreciation for business buildings has been reduced from 4% to 3%. Also, the depreciation rates of most movable assets were lowered.

Furthermore, the amended thin capitalization rules (see V.) are expected to contribute to higher revenues.

B. Proposed and contemplated measures

The Lower House of Parliament (*Bundestag*) has requested the government to present a report by 31 March 2001, dealing with the following issues, which are regarded as being significant for Germany's international economic position:

- taxation of foreign relations, including CFC legislation;
- taxation of affiliated companies; and
- taxation of business reorganizations.

GREECE

A. Recently adopted measures

1. Tax rates

In the year 2000, the corporate tax rate for Greek branches of EU companies (with the exception of banks), the shares of which are listed on a stock exchange in the EU, has been reduced to 35%. The 35% rate applied previously only to the profits of resident quoted companies. In order for the 35% rate to apply (instead of the standard 40% rate), the shares of the EU company must be listed at the end of the accounting year. The new rate applies for profits shown in balance sheets prepared on or after 30 September 2000.

The corporate income tax rate for unlisted corporations (AEs) and permanent establishments (other than branches of EU companies which are listed on a stock exchange in the EU), has been reduced from 40% to 37.5% for the income of the fiscal year 2002 and to 35% for the income of the fiscal year 2003. (A corresponding reduction in withholding taxes, which are based on the corporate income tax rate, applies in 2001 and thereafter).

2. Parent-Subsidiary Directive

Relief from double taxation for dividends received under the EC Parent-Subsidiary Directive was extended to dividends from second-tier subsidiaries, subject to the general conditions.

3. Corporate bonds

With effect from 10 February 2000, corporate bonds issued by companies with their registered seat in Greece are entitled to the same tax treatment as Greek state bonds. In practice, this means that interest from corporate bonds received by Greek companies or the permanent establishments of foreign entities in Greece is (i) subject to tax at 10% and (ii) recorded in a tax-free reserve taxable on

29-05-01

distribution or capitalization, with a credit being given for the 10% tax paid. There is no withholding tax on interest on corporate bonds received by non-residents.

B. Proposed and contemplated measures

The Ministry of Finance has recently set up a Committee of Experts which is asked to study and propose a Tax Reform. The Committee is chaired by Prof. V. Rapanos, chairman of the Council of Economic Experts. The Reform proposals are expected to be announced in autumn 2002 and be effective as from 2003.

According to the available information, a number of expert committees have been set up and are conducting work on direct taxation, capital taxation, VAT and taxes for third parties/ municipalities, to prepare proposals for the above reform. The contents of the reform are not known but it is expected that steps towards harmonization with other tax systems in Euro-zone, including a decrease in applicable income tax rates, will be proposed

IRELAND

A. Recently Adopted Measures

1. Corporation tax rates

For the 2000 financial year corporation tax at the special rate of 12.5% applies to companies which earn trading income, other than income taxable at the 10% rate, of up to 50,000 with marginal relief at the rate of 23% for profits between 50,001 and 75,000. Corporation tax at the standard rate of 24% is levied where a company earns more than 75,000 in trading profits. A higher corporation tax rate of 25% is applicable to certain categories of income, mainly of a passive nature such as for example interest and dividends. Capital gains are subject to a separate rate band which is generally 20%. The corporation tax rates for the 2001 financial year are outlined below in the discussion of proposed and contemplated measures. The current 24% standard rate is to be reduced gradually on an annual basis until a projected rate of 12.5% is reached by 2003. This will mean that the current special rate of 12.5% will then no longer be applicable as it will merge with the new 12.5% standard rate. The 25% higher rate will still remain applicable.

2. Taxation of Dividends

In order to help make up the revenue shortfall from reductions in the standard rate of corporation tax, there has been a change in the manner in which dividend distributions are taxed. The partial imputation system of taxing dividends has been replaced with a classical system. This has been achieved through the abolition of tax credits and advance corporation tax with effect from 6 April 1999. Corporate profits and dividends paid out of those profits are now taxed as separate items of income with no adjustment any longer being made to the income tax payable by the shareholders in order to take into account the fact that the profits had already borne tax at the company level. From 6 April 1999 a withholding tax has, subject to certain exceptions, also been introduced. The withholding tax is levied at the standard rate of Irish income tax (currently 22%) on dividend payments made by Irish resident companies. The shareholder is entitled to a credit for the withholding tax against his or her Irish income tax liability (or a refund if the withholding exceeds the tax liability). There is an exemption from dividend withholding tax for shareholders resident in an EU Member State and shareholders resident in a country with which Ireland has concluded a tax treaty.

3. Anti-Avoidance Measures

The Finance Act 2000 saw the introduction of the following anti-avoidance measures:

Tax-motivated interest payments

29-05-01

An interest deduction is not available if a scheme or arrangement has been entered into where the sole or main benefit that might be expected to accrue to the borrower from the transaction under which the interest is paid is a reduction in the liability to tax.

Prepaid interest

A measure to close a loophole whereby borrowers accelerated a deduction for interest expenses by prepaying the interest has been introduced. As a result, a recipient of prepaid interest, such as, for example, an Irish bank, is taxed on prepaid interest on a receipts basis rather than on the accruals basis.

4. Foreign Tax Credits

The Finance Act 2000 has also seen the introduction of a technical amendment to ensure that where a dividend is paid through a series of tiers of foreign subsidiary companies before it is received by a parent company in Ireland, the Irish parent obtains a credit against the Irish tax payable for any withholding tax paid at any of the tiers. Previously, credit for withholding tax was limited to that incurred at the first and second tiers only. The provision applies retroactively from the date the relief was introduced, i.e. from 1 April 1998.

5. Irish Customs House Docks Area of Dublin

The European Commission decided on 22 December 1999 to close the legal proceedings it had initiated on 9 February 1999 against Ireland for breach of the state aid regulations with respect to the double rent deduction and property tax exemption in the Irish Customs House Docks area of Dublin.

B. Proposed and Contemplated Measures

The principal proposals in the 2001 Budget presented on 6 December 2000 relating to corporation tax are as follows:

1. Corporation Tax Rates

The standard rate of corporation tax applicable to trading income is to be reduced from 24% to 20% from 1 January 2001. The amount of income taxable at the rate of 12.5% which applies to trading income, other than income taxable at the 10% rate, is to be increased from 50,000 to 200,000 per annum. Marginal relief will apply if the total of such trading income is between 200,000 and 250,000.

2. Capital Allowances

The rate of capital allowances (i.e. depreciation) available on capital expenditure on plant and machinery is to be increased, from 15% of expenditure per annum in years 1 to 6 and 10% in year 7, to 20% per annum in years 1 to 5. These new rates will apply to capital expenditure incurred after 1 January 2001.

ITALY

A. Recently adopted measures

Italy introduced a number of important measures in 2000 which mostly centered on anti-avoidance.

1. CFC legislation

Controlled foreign companies (CFC) legislation was introduced under which the profits realized by a foreign company or entity are deemed to be the profits of an Italian resident person, whether an individual, a corporation or another entity subject to corporate income tax, if:

29-05-01

- the resident person owns, directly or indirectly, a controlling participation in the foreign CFC; and
- the foreign CFC is resident in a privileged tax jurisdiction, i.e. a jurisdiction that applies income taxation appreciably lower than that applied by Italy or does not have an agreement providing for an effective system for the exchange of information with Italy.

The application of the CFC rules can be avoided if the resident person proves that the foreign CFC predominantly carries out an actual industrial or commercial activity in the country or territory in which it is located, or if the resident person proves that his participation in the foreign CFC is not intended to localize income in countries or territories with privileged tax jurisdictions. The CFC legislation will apply to the income of the taxable period following that in which the Ministry of Finance issues the Decree containing the list of privileged jurisdictions. As the Decree was not issued in 2000, the CFC legislation does not apply to the income of 2001.

2. Anti tax haven legislation

The non-deductibility of expenses provided for by the anti-tax haven provisions contained in Art. 76 of the Income Tax Code was extended to transactions between a resident enterprise and any enterprise resident in a non-EU country with a privileged tax regime, regardless of any relationship between the two entities. Privileged tax jurisdictions are determined by a Decree of the Ministry of Finance. The anti-tax haven provisions do not apply if the resident enterprise can prove that the foreign enterprise predominantly carries on an actual industrial or commercial activity in the local market in which it is situated. The rules will apply to the income of the taxable period following that in which the black list for CFC purposes (see (1) above) is issued.

3. Participation exemption

The provisions of the EC Parent-Subsidiary Directive (i.e. the exemption of 95% of dividends in the hands of the Italian parent company) were extended to dividends received from non-EU subsidiaries, provided that the subsidiary paying the dividends is resident in a country that is not a privileged jurisdiction. The tax burden and exchange of information system will be taken into account by the Ministry of Finance in drafting the white list of eligible countries and companies. The exemption will apply from the first taxable period following that in which the list is published.

4. Revaluation of fixed assets

Further tax incentives for business income were adopted in 2000. Resident companies, partnerships, entrepreneurs and permanent establishments of non-resident companies may revalue their fixed assets in their balance sheets for 2000 on the payment of a substitute tax of 19% (15% for non-depreciable assets). The tax on the revaluation substitutes the corporate (IRPEG) and individual (IRPEF) income taxes and the regional tax on productive activity (IRAP). The revised asset values recorded in a balance sheet are recognized for all tax purposes.

5. Tax rates

With regard to corporate tax rates, the Finance Act for 2001 reduced the corporate income tax rate from 37% to 36% for the tax year 2001 and to 35% for the tax year 2002 onwards.

The minimum average corporate tax rate of 27% (20% for new listed companies) for dual income tax purposes was abolished. Therefore, the reduced rates of 19% (7% for newly listed companies) applies without restriction to the entire income eligible for the reduced rate under the dual income tax system.

The incentive for new investments in business assets (reduced corporate income tax rate of 19% on profits derived by new investments in business assets) was extended to the tax year 2001.

29-05-01

The substitute tax on corporate reorganizations (i.e. on capital gains on going-concerns and qualifying participations transfers or contributions, exchanges of shares, mergers and split-offs) was reduced from 27% to 19%.

B. Proposed and contemplated measures

There are no proposed or contemplated measures at the moment concerning corporate income tax. This is also due to the next (May 2001) elections, which outcome is not certain. According to unconfirmed reports, however, the Tax Administration is contemplating proposals to switch from the current imputation system to a classical system following the new German model.

LUXEMBOURG

Luxembourg law has undergone very few changes over the past years. There are to our knowledge no proposed measures which would substantially amend the existing system.

A. Recently adopted measures

1. 1929 holding companies

A law of 31 May 1999 provides that 1929 Luxembourg holding companies will be excluded from the tax benefits provided by the law of 31 July 1929 if:

- the company's statement of purpose (*objet social*) does not explicitly state that the company requests to be considered as a holding company within the meaning of the law of 31 July 1929; or
- the company's name (*raison sociale ou denomination sociale*) is not immediately followed by the word "holding" or "holdings", unless this wording already appears in the name or social reason of the company.

2. Administrative circulars concerning the corporate income tax

Circular LIR No. 174bis/1 of 9 March 1998 elaborates on the provisions of the above law that relate to offsetting the net worth tax against the corporate income tax. The Circular provides, among other things, for rules in case of tax consolidation. For corporate income tax purposes, a tax consolidation of fully taxable resident companies is available in Luxembourg, subject to conditions. Under the Circular, the corporate income tax against which net worth tax is creditable is computed on consolidated taxable income, and the net worth tax of each consolidated company may be credited. Under the law, the credit is available if a reserve amounting to five times the net worth tax is accounted for and kept during the 5 years following the year of offsetting.

Under the Circular, this must be complied with on a consolidated basis. For instance, the net worth tax of all the consolidated companies is creditable if one or more of the consolidated companies form a reserve representing five times the net worth tax of all the consolidated companies and keep it during the minimum period required.

Circular LIR No. 164/1 of 23 March 1998 provides that companies must provide for an interest rate of 5% on loans granted by individual shareholders. The interest rate to apply on loans between related companies must be determined at arm's length.

Under Circular LIR No. 46/2 of 23 March 1998, social security contributions paid by a company on behalf of its employed shareholders are deductible for the company and form part of the shareholder's gross salary. The contributions are considered as a (non-deductible) hidden profit distribution if they are paid on behalf of shareholders not employed by the company.

B. Proposed and contemplated measures

There are to our knowledge no proposals to substantially modify the corporate tax system.

29-05-01

PORTUGAL

A. Recently adopted measures

A comprehensive tax reform was enacted by Law 30-G/2000 of 29 December 2000. In addition, the exemption from corporate income tax (IRC) for the free-trade zones of Madeira and Azores has been changed by Law 30-F/2000.

Law 30-G/2000 provides for substantial changes to the corporate income tax (IRC) and introduces specific anti-tax evasion measures into the General tax Law (LGT) affecting corporate taxpayers. The provisions of Law 30-G/2000 generally apply to any tax period commencing on or after 1 January 2001 except as far as the new transfer pricing rules are concerned which will apply from 1 January 2002.

The most relevant changes introduced by Laws 30-G/2000 and 30-F/2000 affecting corporate taxpayers are summarized below.

1. Tax Rates

The general IRC rate in mainland Portugal is 32% for tax years beginning in 2000 or 2001 (previously, the rate was 34%). The rate will be further reduced to 30% for tax years beginning in 2002 and, depending on the impact of the tax reform on the Portuguese economy, to 28% at a later date. The objective is to eventually reduce the general IRC rate to 25%.

A reduced IRC rate of 20% applies to small companies taxed under the simplified method (see 2. below). A 25% rate continues to apply to real estate management and investment companies (SGIIs) until 31 December 2005.

The IRC rate in the Azores Autonomous Region for tax years 2000 and 2001 is 22.4%; the rate will be 21% for tax year 2002. In the Madeira Autonomous Region the IRC rate for tax years beginning on or after 1 January 2001 is set at 29%.

The above rates continue to be increased in many municipalities of mainland Portugal by a maximum of a 10% surcharge (*derrama*), which is not deductible for IRC purposes. The municipalities of Azores and Madeira do not impose this surcharge.

2. Simplified method of taxation

While the taxable base of ordinary corporate taxpayers is determined on the basis of their standard accounting records (direct method), for certain small companies, it is determined on the basis of a deemed minimum income (simplified method).

The *simplified method* applies mandatorily to any small company, other than an SA, which (1) does not elect to keep organized accounts, (2) had in the previous year a turnover of less than PTE 30 million and (3) is not required to have certified accounts. The taxable base of such taxpayers is computed in accordance with the parameters to be set out for different sectors of activity. Until the parameters are published, these companies are taxed on deemed income, the amount of which is:

- 20% of their turnover from sales of goods and merchandise; plus
- the higher of 45% of their gross income from other sources and the highest national minimum salary for the year (PTE 938,000 for 2001).

The deemed taxable income under the simplified method is subject to IRC at a reduced rate of 20% as indicated in 1.

3. Rollover relief

29-05-01

A new rollover relief scheme applies to capital gains from the disposal of tangible fixed business assets, including shares or quotas of pure holding companies (SGPSs) or venture capital companies (SCRs). Under the new scheme, 20% of the gains is taxable in the year of disposal; the remaining 80% is spread over the following 4 years (20% per year), provided that the total consideration received is reinvested within a 3-year period in the acquisition or manufacturing of other tangible fixed assets. If only part of the consideration is reinvested, only the corresponding part of the gain qualifies for the relief.

4. Full relief from economic double taxation

From 1 January 2001 Portugal has implemented full relief from domestic economic double taxation on corporate profits with respect to qualifying domestic dividends. Accordingly, dividends are fully exempt (previously, 95% was exempt) if derived by a company that has held at least 25% of the paying company's capital for an uninterrupted period of at least 2 years prior to the distribution. Distributions made before the expiry of the 2-year holding period qualify for the relief, provided that the holding period requirement is subsequently met.

The same relief applies, regardless of the size of the holding and the holding period, where the recipient of the dividends is a pure holding company (SGPS), a venture capital company (SCR), a regional development company (SDR), an entrepreneurial promotion company (SFE), an investment company (SIM and SII) or a brokerage financial company (SFC).

5. New definition of permanent establishment

The definition of the term "permanent establishment" contained in Art. 5 of the OECD Model Convention and used by Portugal in most of its tax treaties has been incorporated into Art. 4-A of the IRC Code. However, according to the domestic definition, a permanent establishment includes a building site or a construction or installation project or connected supervisory activities which last for more than 6 months (instead of 12 months).

6. Group treatment

From 1 January 2001 a special regime for determining the taxable base of a group of companies has superseded the former tax consolidation regime. A transitional regime is, however, available to those groups of companies that had previously obtained an authorization of the Minister of Finance to be taxed on the basis of consolidated accounts.

If a qualifying group of companies elects to be taxed under the special regime, the election must be notified through an official form to the tax authorities by both the parent and its subsidiaries by 31 March of the year in which they will apply the special regime. The election is valid for 5 years and may be extended indefinitely.

A qualifying group for the special regime purposes consists of a group head (the parent) and one or several 90% or more directly or indirectly held subsidiaries, provided that such holding (1) confers on the parent more than 50% of the voting rights, and (2) is maintained by the parent (except in the case of a newly-formed subsidiary) for more than 1 year prior to the application of the special regime. Both the parent and its subsidiaries must be an SA, Lda or partnership limited by shares with their legal seat or place of effective management in Portugal and be subject to the general IRC rate. They may not have been inactive for more than 1 year and may not have had losses in the 3 years prior to the application of the special regime, except if the holding has existed for more than 2 years.

Salient features of the special regime are:

- all profits and losses, as determined in the tax return of each member, excluding intra-group dividends but including capital gains, are pooled;
- intra-group dividends, interest and royalties are exempt from IRC withholding; and
- intra-group capital gains and losses are taken into account in determining each member's taxable profits.

29-05-01

7. Anti-avoidance rules

Penalty charge on certain expenses

In addition to the 50% penalty tax on the unsubstantiated expenses of ordinary enterprises (70% for wholly or partly exempt entities), a penalty charge is imposed separately at the rates of (i) 6.4% on entertainment expenses and expenses relating to passenger cars or motorcycles, recreational vessels and pleasure aircraft, and (ii) 35% on expenses paid to residents of tax havens, unless the recipient proves that the payment concerns a genuine transaction and has no abnormal character or is not excessive (55% for wholly or partly exempt entities).

The term "low-tax jurisdiction" includes both listed tax havens (to be set out in a forthcoming ordinance of the Ministry of Finance) and any country in which either there is no corporate income tax or the tax paid does not exceed 60% of the general IRC rate (see 1.).

New transfer pricing rules

One of the most relevant anti-tax avoidance measures focuses on the treatment of abusive transfer prices. The new transfer pricing rules will apply from 1 January 2002. Although the arm's length principle is contained in the existing text of Art. 57 of the IRC Code, its application in practice was, however, specially difficult. For this reason, effective 1 January 2002, Art. 57 is redrafted entirely as set out below.

(a) Arm's length principle

Commercial transactions (including, in particular, deals involving goods, rights or services) and financial transactions carried out between an IRC taxpayer and any other taxable or non-taxable entity, which are related parties, must be entered into, accepted and conducted in accordance with the arm's length principle.

The arm's length principle will apply to transactions between related parties, including (a) a Portuguese-based permanent establishment and either its foreign head office or other foreign-based permanent establishments of the head office, and (b) entities involved simultaneously in taxable and non-taxable activities for IRC purposes.

(b) Best method rule

In determining the terms and conditions applicable under the arm's length principle, a taxpayer must adopt the most suitable method(s) to ensure the highest degree of comparability between the transactions that it carries out and other substantially similar transactions carried out at market prices or with unrelated parties, taking into account particularly the characteristics of the goods, rights or services, the market position, the economic and financial situation, the business strategy and other relevant characteristics of and the functions performed by the parties involved, the assets used and the sharing of risks.

(c) Applicable methods

Listed transfer pricing methods to be applied, in order of priority, are (i) the comparable uncontrolled price method, the resale price method or the cost-plus method and, only if the methods in (i) cannot be applied or do not accurately reflect an arm's length price, (ii) the profit-split method, the transactional net margin method or any other accepted methods.

(d) Related party test

Two companies are deemed to be related parties whenever one is in a position to exercise directly or indirectly a significant influence in the management of the other.

The related party test is triggered in particular in situations involving:

29-05-01

- a company and participators who hold directly or together with either members of their family or a 10% associated entity at least 10% of the capital or voting rights in that company;
- two companies in which the same participators hold directly or together with either members of their family or a 10% associated entity at least 10% of the capital or voting rights;
- a company and its directors (including any member of its board of management or supervisory board) or members of their family;
- two companies in which the majority of the directors (including any member of their board of management or supervisory board) are either the same individuals or members of their family;
- companies under unified control or managerial subordination (unified control exists where a group of companies is subject to an unified and common management; a managerial subordination exists when a company entrusts the management of its business to another company);
- a parent company and its 90% or more owned subsidiaries;
- companies which, due to their commercial, financial, professional or legal links, are inter-dependent in carrying on their business, especially where any of the following situations are met:
 - * the business of one is substantially dependent from the licensing of any intellectual or industrial property or know-how rights held by the other;
 - * the supply of raw material or the access to channels to sell products, merchandise or services by a company depend substantially from the other;
 - * a substantial part of business of a company can only be carried out with the other or depends from the other's decisions;
 - * the right to establish prices (or the conditions bearing an equivalent economic effect) for the goods and services being transferred, which are supplied or acquired by a company are held -as results of the legal ownership effect- by the other; or
 - * due to the terms and conditions in the commercial or legal relations between two companies, one can condition the adoption of managerial decisions of the other on the basis of events or circumstances which are not relevant to the commercial or professional relation itself (e.g. intentional set-offs).

If the tax administration (DGCI) makes the necessary adjustments in order to determine the taxable profit of a IRC taxpayer on the basis of its related party link with another taxpayer, in determining the taxable profit of the latter a corresponding adjustment must be made. The DGCI may also make a corresponding adjustment if this is provided for in a tax treaty and under the terms and conditions therein.

The method for application of these transfer pricing methods and the procedures for corresponding adjustments will be regulated by a forthcoming ordinance of the Ministry of Finance.

CFC legislation

A list setting out the low-tax jurisdictions for CFC purposes will be published by the Ministry of Finance. The corporate profits of CFC income attributed to resident shareholders are determined under the IRC rules.

New thin capitalization rules

29-05-01

The existing IRC rules on thin capitalization remain substantially unchanged except as far as the related party test rules are concerned. Under the new rules, two companies are deemed to be related parties for thin capitalization purposes if one is in a position to exercise directly or indirectly a significant influence over the management of the other. The related party test is triggered, in particular, in the situations described under the transfer pricing rules above.

Exemption for capital gains from sales of corporate rights by non-residents

The former exemption from IRC for capital gains derived directly by a non-resident company from the alienation of shares and other corporate rights or securities of a resident company is now subject to tighter requirements, namely:

- 1) the alienated shares/corporate rights of the resident company must not constitute a qualifying holding (as defined in the Securities Code, e.g. a 2% interest in a domestically quoted corporation) nor pertain to a resident real estate company (i.e. a company whose assets consist principally of Portuguese-situs immovable property); and
- 2) the non-resident corporate alienator must both
 - a) not be owned, directly or indirectly, for more than 25% by any Portuguese company; and
 - b) not be a resident of a listed tax haven.

8. Anti-evasion measures

Specific anti-tax evasion measures affecting corporate taxpayers basically deal with the elimination of bank secrecy in certain cases.

As a derogation from the bank secrecy principle contained in the LGT, the tax administration is legally authorized in certain cases to have direct access, with no need for a court order, to information supported by banking documents relating to a taxpayer's transactions or account movements. These cases will be:

- if the information involves either the accounting records of an IRC or an individual entrepreneur required to keep organized accounts or any taxpayer benefiting from tax incentives or a privileged taxation scheme and it appears to be necessary to scrutinize such taxpayer's situation; and
- if the use of an indirect method of computation of a taxpayer's taxable income is legally justified or if there are good reasons to believe that a tax-related crime has been perpetrated.

9. Madeira and Azores

In order to implement the European Commission's requirements regarding the IRC exemption scheme for the Madeira free-trade zone, the IRC exemption scheme applicable to the free-trade zones of both Madeira and Azores is phased out for companies setting up operations in such free-trade zones from 1 January 2001, as follows:

- (1) companies licensed from 1 January 2001 to operate in the industrial zone or in shipping business continue to benefit from the existing exemption through 2011; and
- (2) other companies, depending on the type of business and the year of licence, will be liable to IRC in the years 2001 through 2011 at the following rates:
 - (a) banking and financial businesses at 7.5%, 10% or 12.5% if licensed, respectively, in 2001 to 2002, 2003 to 2004 or 2005 to 2006; and
 - (b) any other businesses, including holding companies (SGPSs) and venture capital companies (SCRs), at 1%, 2% or 3% if licensed, respectively, in 2001 to 2002, 2003 to 2004 or 2005 to 2006.

10. Financing measures

The expected revenue shortfall is expected to be compensated by a broader taxable base and the elimination, in certain cases, of bank secrecy. The taxable base will (necessarily, according to government officials) be broadened through a more accurate monitoring. The new simplified method

29-05-01

of taxation (under which a deemed income results from the combination of various parameters, see 1.) is expected to play an important role in this regard.

The government announced that further reduction of the corporate tax rate in the future will depend on the impact of the reform on the Portuguese economy.

B. Proposed and contemplated measures

The Portuguese Ministry of Finance does not foresee any other changes of the IRC Code. The only pending amendments affecting corporate taxpayers relate to the Code of Tax Procedures and Appeals (CPPT) and the legal framework for tax infringements (RJIFNA).

SPAIN

A. Recently adopted measures

The most important changes were introduced by the Budget and Accompanying Laws, and Royal Decrees-Law 3/2000 and 2/2000, of 23 June 2000.

1. Avoidance of economic double exemption

The 100% credit (which in fact operates as an exemption) for dividends and capital gains derived from participations held in non-resident entities other than those resident in a tax haven, has been revoked. Under the new rules, corporate taxpayers are entitled to the participation exemption if (i) the taxpayer directly or indirectly holds at least 5% of the capital of the non-resident company uninterruptedly during the year prior to the date on which the distribution of the profits is due or will hold the required amount of capital for 1 year, (ii) the non-resident company in which the participation is held is subject to a tax similar or comparable to the Spanish corporate income tax, and (iii) the non-resident company carries on a business activity and satisfies certain other conditions. Taxpayers may opt for either the exemption method or the indirect credit method, provided that they qualify for both methods. The indirect credit method is available if a taxpayer does not satisfy the conditions for the exemption method.

2. Holding companies (ETVE)

Under the new rules, any company can generally apply the special tax regime for holding companies, or ETVE, if its corporate by-laws include a provision for the management of participations in non-resident companies. Previously, a company was required to have the supervision and management of such participations as its primary purpose. Under the holding companies regime, the application of which must be notified to the tax authorities, the participation exemption described in (1) applies. The 5% participation requirement is, however, considered to be satisfied if the participation held by a holding company has an acquisition cost of at least EUR 6 million (ESP 998,316,000).

The distribution of profits by the holding company to non-resident corporate or individual shareholders, excluding residents in tax havens, companies receiving dividends or profit distributions from the holding company may claim a tax credit of 100% of the dividends if the company has held an interest of at least 5% in the ETVE for a period of 1 year prior to the date on which the distribution of the profits was declared. In other circumstances, the tax credit is 50%. Resident individuals receiving dividends or profit distributions from a holding company may credit the lower of (i) the foreign withholding tax on the income derived by the holding company, or (ii) the Spanish individual income tax attributable to the related foreign-source income. In addition, transfers of non-resident participations to an ETVE may benefit from the special transfer of assets tax regime, i.e. the mergers and acquisitions special tax regime, subject to certain conditions.

3. Tax rates for non-residents

29-05-01

The rates applicable to dividends, interest and gains from units in Spanish resident investment funds, made by non-residents has been reduced to 18% (formerly 25%). Royalties are still taxed at 25% and other gains at 35%.

4. Small companies

Under the corporate income tax rules, a qualifying small company benefits from a special regime with several tax incentives, e.g. a corporate income tax rate of 30% on the first ESP 15 million and 35% on the excess. The Decree-Law increased the net turnover limit for the application of the small companies special regime from EUR 1.5 million (ESP 250 million) to EUR 3 million (ESP 499,158,000). In addition, the accelerated depreciation rate which applies to the fixed assets of small companies was increased from 2.5 to 3 times the straight-line depreciation rate. A 10% tax credit has also been introduced for investment in software or hardware related to the Internet and e-commerce, and personnel training expenses connected with the use of such software and hardware.

5. Investment tax deduction

A tax deduction, which operates as a tax deferral, is granted for investment used to acquire participations in qualifying non-resident companies, other than companies resident in the EU or in tax havens. The participation qualifies if it allows the taxpayer to acquire a majority of the voting rights in such companies (normally 51% of the capital). The amount to be deducted from the taxable base cannot exceed ESP 5,000 million or 25% of the taxable base of the same tax period, computed before the deduction is taken into account. The amount initially deducted is recaptured; it must be added back to taxable income in four equal instalments over the following 4-year period.

6. Venture capital companies(SCR)and funds(FCR)

The partial tax exemption available for gains arising from the alienation of qualifying shares and participations held by these types of companies and funds is 99%, provided that the alienation now occurs in the 2nd (previously 3rd) to 12th years of the initial investment.

7. Carry-forward of tax credits

Unused tax credits relating to international double taxation relief may now be carried forward for 10 (previously 7) years.

8. Canary Islands Special Zone (ZEC)

The Royal Decree-Law modified Law 19/1994 of 6 July 1994 and applies from 25 June 2000. The important aspects of the ZEC are:

- (a) The ZEC will initially apply until 31 December 2008, although further extensions may be granted. Entities intending to benefit from the ZEC must obtain authorization to register in the Official Register of ZEC entities ROEZEC) before 1 January 2007.
- (b) The ZEC generally applies to the whole of the Canary Islands region. Manufacturing activities, however, must be carried out in specially designated industrial areas, which will normally be in close proximity to harbours and airports.
- (c) Only newly incorporated entities authorized by the administrative organization of the ZEC, i.e. the ZEC Consortium, and registered in the ROEZEC can benefit from the ZEC. These companies must have their seat and their place of effective management in the geographical area of the ZEC with at least one of the managers of the ZEC entity resident in the Canary Islands. In order to qualify a company must: (i) invest a minimum of EUR 100,000 (ESP 16,638,600) in the acquisition of fixed assets within the first 2 years following the granting of authorization to the company, (ii) create at least five new jobs within the first 6 months following the authorization of the company and maintain an average of at least five new jobs during the period of the application of the ZEC to the entity; (iii) submit to the ZEC Consortium a memorandum in which the entity states the activities which it will perform and establishes its solvency, viability, international competitiveness and contribution to the social and economic development of the Canary Islands; and (iv) carry on a qualifying activity as listed in an Annex

29-05-01

to the Royal Decree-Law. The qualifying activities include manufacturing, handling and delivering activities, such as fishing, food, beverage and tobacco preparation, dressmaking, paper manufacture, publishing, editing, chemical processing, recycling and wholesale and agency activities, and transport, research and development and computer-related services.

A qualifying company may benefit from reduced corporate income tax rates ranging from 1% to 5% (the current general corporate income tax in Spain is 35%). The tax rate gradually increases through the period of the application of the ZEC, with 1% being the initial tax rate applying to all companies. In addition, the tax rate depends on the year in which the company is authorized and the number of jobs created by the company, e.g. an entity authorized in 2001 with an average of 7 employees will be taxed at a rate of 1% in the first 3 years, at 2.5% for the following 3 years and at 5% to the end of the qualifying period. A 20% reduction in these tax rates, excluding the 1% rate, is granted for entities performing activities which are not generally undertaken in the Canary Islands. The reduced tax rates only apply to income derived from activities effectively performed within the ZEC and are subject to a specified limit, which depends on the kind of activity carried out by, and the average rate of employment of, the entity. An exemption from withholding tax also applies to interest and dividends paid to non-residents, excluding residents in tax havens, which is again subject to certain conditions, e.g. meeting, in general, the requirements of the EC Parent-Subsidiary Directive. In addition, exemptions from transfer tax, capital duty, general indirect Canary Islands tax (a form of VAT) and all local taxes apply with certain exclusions.

B. Proposed and contemplated measures

The Minister of Finance has announced that a new Corporate Tax Law will be submitted to Parliament. This has not yet taken place. The expectations are that the new Law would become effective in January 2002. The contents of the proposals have not yet been made public. According to unconfirmed reports, the law would essentially deal with small and medium-sized enterprises. The intention is to reduce the tax rates and broaden the tax base.

SWEDEN

A. Recently adopted measures

The following rules have been enacted by the parliament and are effective as of 1 January 2001.

1. Tax exemption for dividend income

The taxation of corporate profits follows the classical system in Sweden, i.e. taxation first at the level of the company and again at the level of the shareholders. The economic double taxation of the profits distributed by a subsidiary to a parent company is, subject to conditions, avoided through a tax exemption on dividend income in the hands of the parent company.

Under the new rules, non-resident companies carrying on business in Sweden through a branch will also qualify for an exemption for dividend income, subject to the same conditions as those applying to Swedish companies. Only companies resident in a state in the European Economic Area (EEA), i.e. the EU Member States plus Iceland, Liechtenstein and Norway, will qualify for the exemption.

2. Group contributions

Under Swedish tax law, companies are treated as separate taxpayers, even if they belong to a group of companies. The tax law allows, subject to conditions, the movement of income within groups of companies through, inter alia, group contributions (*koncernbidrag*). Under the regime applying to group contributions, a qualifying entity may deduct a contribution (which may, but need not necessarily, take the form of a cash payment) to another entity within the group. The recipient entity must include an amount equal to the contribution in its taxable income. Previously, this regime was only applicable to resident Swedish companies. Under the new rules, companies resident in an EEA Member State or a Swedish company resident in a foreign state as a result of treaty rules but with a

29-05-01

permanent establishment in Sweden will also qualify for group contributions, subject to the same conditions as those applying to Swedish companies if, in addition:

- both the paying company and the receiving company are liable to tax in Sweden;
- the group contributions received are taxable in Sweden as income from a business carried on in Sweden; and
- the business income to which the received group contributions are assignable are not tax exempt in Sweden as a result of a tax treaty.

3. Commissionaire system

The transfer of income between companies is not only possible through group contributions but also through, inter alia, a commissionaire system. The rules of the Swedish commissionaire system generally mean that a company or an economic association may carry on trade (the commissionaire entity) on behalf of another company or an economic association (the principal entity). The principal entity is subject to tax on the profits of the business carried on by the commissionaire entity. Previously, these rules only applied to Swedish commissionaire entities.

Swedish branches of entities resident in an EEA Member State or a Swedish company resident in a foreign state as a result of treaty rules but with a permanent establishment in Sweden will also qualify for the commissionaire system subject to the same conditions as those applying to Swedish companies. A further condition will be that the non-resident entity will have to correspond to a Swedish company or a Swedish economic association. In addition, if the non-resident entity is the principal entity, the commissionaire activity will have to be assignable to a permanent establishment in Sweden.

4. Credit for foreign tax paid

In Sweden, international double taxation is unilaterally avoided through, inter alia, a credit for taxes paid outside Sweden. The rules for a tax credit previously only applied to resident legal entities or individuals. Under the new rules, non-resident entities and individuals with a permanent establishment in Sweden may also be given a tax credit or, as an alternative to a tax credit, a deduction of foreign taxes on business income attributable to a permanent establishment.

B. Proposed and contemplated measures

An official inquiry by the Swedish government has presented several proposed changes regarding Swedish corporate taxation.

1. Dividends and capital gains on business-related shares

According to the proposal, the capital gain on a share that is deemed to be business-related is to become tax-free. Business-related shares are those which, not being inventory assets:

- represent at least 10% of the voting rights in the distributing company at the end of the income year; or
- are otherwise necessary for the business conducted by the shareholding company or any of its affiliates; or
- are not quoted.

If any of these requirements is fulfilled the capital gain on shares sold would be excluded from taxable income, proposal. The proposed shift from the current 25% to 10% of the voting rights also affects the treatment of intercorporate dividends since only a 10% holding would qualify for an exemption. Because the capital gains on business-related shares would be tax-exempt, losses on business-related shares would become non-deductible. The proposed rules would also apply to holding companies (*förvaltningsföretag*) and to non-resident companies. These measures are expected to become effective from 1 January 2002.

2. Changes to the CFC legislation

29-05-01

The proposals aim at making Swedish CFC legislation more effective. Currently, a Swedish resident is taxed on the income of foreign CFCs subject to the condition that he owns at least 10% of the voting power or the capital in the foreign CFC and that at least 50% of the voting power or the capital is owned by Swedish residents.

According to the proposal, also income from an entity that is indirectly owned can be subject to tax according to the CFC regulations. A requirement is that a Swedish resident controls more than 10% of the capital or the voting power and that more than 10% of the income in the foreign entity is passive and subject to low taxation. The requirement that the capital/voting majority (50%) should be owned by Swedish residents would be abolished. According to the proposal there is going to be a general rule and a presumption rule in determining whether the income is subject to low taxation. The general rule states that income is deemed to be subject to low taxation if it is not taxed at all, or is subject to a taxation that is lower than Swedish tax on 70% of the income. The presumption rule states that income is not deemed to be subject to low taxation if the foreign entity is resident in a state which is included in the white list and that the income has been subject to the normal corporate income tax in that state. The white list consists of all the states with which Sweden has concluded a tax treaty with the exception of 18 states. The changes to the CFC legislation are expected to become effective from 1 January 2003.

UNITED KINGDOM

A. Recently adopted measures

1. Corporation tax rates

From 1 April 2000, a 10% starting rate of corporation tax applies to profits of up to ,10,000 with marginal relief for profits between ,10,001 and ,50,000. The small companies rate is 20% for profits between ,50,001 and ,300,000 with marginal relief for profits between ,300,001 and ,1,500,000. The main rate of corporation tax is 30% for profits over ,1,500,000. These thresholds are reduced pro rata for companies with associated companies and with accounting periods of less than 1 year.

2. Advance Corporation Tax

Up to 5 April 1999 a company paying a dividend was liable to make a payment of non-refundable advance corporation tax (ACT), amounting to 20/80 of the dividend or other qualifying distribution, to be set off against its corporation tax liability on its profits for the accounting period in which the distribution is made. ACT has however been abolished with effect from 6 April 1999.

3. Group relief

From 1 April 2000, the group relief rules have been changed to allow a company group or consortium to be established for group relief purposes via a company resident anywhere in the world. This follows on from the decision of the European Court of Justice in *ICI v. Colmer* and the subsequent announcement by the Inland Revenue that group relief would be available where the existence of a group or consortium was established through companies resident in either the European Union or the European Economic Area.

4. Foreign intermediary mixer companies

29-05-01

Provisions have been introduced which will curtail from 31 March 2001 some of the tax advantages that a number of multinational groups have been able to derive from the use of foreign intermediary mixer companies to mix different foreign dividend streams and the underlying foreign taxes attributable to each. The use of such mixer companies has enabled the underlying foreign taxes paid on high-tax income streams to be mixed and thereby averaged out with the underlying foreign taxes paid on low-tax income streams before being distributed by the mixer company as a dividend to its UK shareholders. This has maximised the foreign tax relief available.

5. Withholding tax on international bonds and foreign dividends

The requirement for financial institutions to withhold tax on the payment or collection of international bonds and foreign dividends is to be abolished with effect from April 2001.

6. Controlled Foreign Companies: Anti-avoidance measures

Anti-avoidance measures have been introduced to tighten the application of the controlled foreign companies regime (CFC). In particular the CFC regime is amended by (i) tightening the exempt activities test for foreign holding companies and excluding intra-group service companies from this exemption, (ii) changing the definition of a CFC to include CFCs that are 40% UK and 40% foreign controlled, and (iii) deeming companies paying tax in tax regimes which are designed to allow companies to pay just the right amount of tax to avoid the CFC rules ("designer rate tax regimes") to be CFCs.

7. Determination of profits on basis of foreign currency accounts

There have been changes to the facility under which companies may draw up their taxable trading profits based on the profits shown in foreign currency accounts. Whereas prior to the changes a company could choose whether to use the local currency, under the changes the use of a foreign currency to compute profits and losses is mandatory where either:

- the company's accounts are drawn up in that currency; or
- the accounts relating to the trade are drawn up from financial statements prepared in that currency using the closing rate/net investment method.

The changes apply with respect to accounting periods beginning on 1 January 2000.

B. Proposed and contemplated measures

The 2001 Budget presented on 7 March 2001 contains a number of proposals relating to corporation tax, including the following:

1. Substantial shareholdings

A consultation paper will be published in June that will set in a broader context current proposals on a possible form of deferral relief in respect of capital gains payable on substantial shareholdings held by companies.

2. Research and Development tax credits

Last year the Government introduced new research and development tax credits to encourage research and development by small and medium sized enterprises. With the publication of a consultation paper titled "Increasing Innovation", the government is seeking views on the design of a new research and development tax credit incentive aimed at encouraging innovation by larger companies.

3. Corporate debt, financial instruments and foreign exchange gains and losses

29-05-01

A consultation paper will be published developing the ideas raised in a technical note which was issued on corporate debt, financial instruments and foreign exchange gains and losses. The government has also announced that legislation will be introduced to:

- abolish the separate legislation on foreign exchange gains and losses and merge the provisions into the legislation on corporate debt and financial instruments;
- extend the scope of the financial instruments legislation;
- deal with the problem of connected party debt in the corporate debt legislation.

Consideration is also being given to the introduction of anti-avoidance measure to address schemes that are exploiting the legislation dealing with foreign exchange, financial instruments and corporate debt.

4. Withholding tax on intra-UK payments between companies

The requirement for withholding tax to be deducted on most intra-UK interest and royalty payments made from 1 April 2001 between companies where the recipient company is within the charge to corporation tax on that income is to be removed.

5. Controlled Foreign Companies

It is proposed to introduce measures to block artificial avoidance schemes which exploit a loophole in one of the exemptions from the UK's Controlled Foreign Company (CFC) regime under which a bank is able to subscribe for shares in a CFC, receive a dividend distribution and then redeem the shares for a nominal amount.

6. Double taxation relief

The changes to the regime for double taxation relief announced in the Pre-Budget Report will be supplemented by further measures to make the system more flexible for UK based parent companies. In particular, excess double tax relief will be able to be claimed at all levels of an international structure and companies will be able to claim relief for less than the full amount of foreign tax if they so wish.

7. Capital gains of non-resident close companies

From 7 March 2001, the capital gains of non-resident companies that would have been close companies if they had been resident in the UK will no longer be attributed to UK resident participators where:

- the interest in the gain of the resident participator does not exceed 10%;
- the gain would be attributed to an exempt approved pension scheme; and
- the gain arises with respect to an asset used outside the UK in a trade which is carried on outside the UK.

29-05-01

Bijlage 8

Tabel Ontwikkeling Vpb-tarieven

(Tussen haakjes staat het vpb-tarief verhoogd met surtax en belangrijke lokale of regionale belastingen).

	1980	1985	1990	1995	2000	2001
België	33%-48% ¹ (36,3%-52,8%)	31%-45% ¹³	29%-41% ¹³	39% (40,17%) ¹⁸	39% (40,17%) ¹⁸	39% (40,17%) ¹⁸
Denemarken	40%	50%	40%	34%	32%	30%
Duitsland	Uitdeling: 36% (45,06) ² Inhouding: 56% (62,23%)	Uitdeling: 36% (45,67) ² Inhouding: 56% (62,65%)	Uitdeling: 36% (45,86) ² Inhouding: 50% (57,70%)	Uitdeling: 30% (45,06) Inhouding: 45% (56,57%) ¹⁹	Uitdeling: 30% (43,20%) Inhouding: 40% (51,83%) ¹⁹	25% (38,65) ¹⁹
Finland	43% (59%) ³	43% (59%) ³	42% (59%) ³	25%	29%	29%
Frankrijk	50%	50%	37%/42%	33,33% (36,66%)/19% (20,9%) ²⁰	33,33% (36,66%)/19% (20,9%) ²⁰	33,33% (35,3%)/19% (20,1%) ²⁰
Griekenland	0% ¹⁵ /43,4%	0% ¹⁵ /49%	0% ¹⁵ /46%	40% ²¹ /35%	40% ²¹ /35%	40% ²¹ /35%
Ierland	45% ⁴	50% ⁴	43% ⁴	38% ⁴	24% ⁴	20% ⁴
Italië	25% (40%) ⁵	36% (52,2%) ⁵	36% (52,5%) ⁵	37% ⁵	37% ⁵	36% ⁵
Luxemburg	20%-40% (20,2%-40,4%) ⁶	20%-40% (20,8%-41,6%) ⁶	20%-34% (20,8%-35,36%) ⁶	20%-33% (20,8%-34,3%) ⁶	20%-30% (20,8%-31,2%) ⁶	20%-30% (31,2%) ⁶
Nederland	48% ⁷	43%	35% ¹⁶	35% ¹⁶	35% ¹⁶	35% ¹⁶
Oostenrijk	Uitdeling: 5%-27,5% Inhouding: 30%-55% ⁸	Uitdeling: 15%-27,5% Inhouding: 30%-55% ⁸	30%	34%	34%	34%
Portugal	17%-21% (17,4%-23,2%) ⁹	40% (40,4%) ¹⁴	34% (37,4%) ¹⁷	34% (37,4%) ¹⁸	32% (35,2%) ¹⁸	32% (35,2%) ¹⁸
Spanje	33% (33,3%) ¹⁰	35% (35,3%) ¹⁰	35% (35,3%) ¹⁰	35% (35,3%) ¹⁰	35% (35,3%) ¹⁰	35% (35,3%) ¹⁰
Verenigd Koninkrijk	40%-52% ¹¹	30%-45% ¹¹	25%-35% ¹¹	25%-33% ¹¹	20%-30% ¹¹	20%-30% ¹¹
Zweden	40% (56%) ¹²	52%	30%	28%	28%	28%
EU-gemiddelde ²²	30,5% (33,44%) 31,94% (34,88%) 33,39% (36,33%)	35,96% (38,62%) 37,59% (40,25%) 39,22% (41,88%)	31% (33,9%) 32,73% (35,6%) 34,4% (36,3%)	31,15% (33,34%) 31,65% (33,95%) 32,15% (34,75%)	27,95% (29,13%) 28,18% (29,47%) 29,13% (29,82%)	29,08% (29,99%)
OESO-gemiddelde	47%	46%	39%	36%	36%	-

Bron: International Bureau of Fiscal Documentation, in opdracht van het ministerie van Financiën, 2001.

1. Er werd een progressief tarief gehanteerd met verschillende schalen. Bovendien werd de verschuldigde belasting verhoogd met een surtax van 10% berekend over de vennootschapsbelasting.
2. De gemeentelijke belasting over ondernemingswinst (*Gewerbesteuer*) werd door iedere gemeente afzonderlijk vastgesteld en bedroeg gemiddeld 18,9% (in 1985 gemiddeld 17,80% en in 1990 gemiddeld 18,2%). Bij de berekening van de verschuldigde *Gewerbesteuer* kwam de *Gewerbesteuer* zelf in mindering op de grondslag. De Vpb werd vervolgens berekend over de winst verminderd met de verschuldigde *Gewerbesteuer*. In de tabel is geen rekening gehouden met de vermogensbelasting voor bedrijven en met de gemeentelijke belasting over kapitaal (*Gewerbekapitalsteuer*). Deze belastingen werden tot 1998 geheven over het vermogen van ondernemingen.
3. Verhoogd met lokale belastingen bedroeg het tarief ca. 59%. De effectieve druk was echter lager omdat de grondslag van de lokale belastingen werd verminderd met 60%-100% van de uitgedeelde winsten.
4. Voor winsten tot £ 35.000 bedroeg het tarief 35% (40% in 1985). Een verlaagd tarief gold niet meer in 1990. Voor de fabricage-industrie en bepaalde diensten geldt tot 2010 een tarief van 10%. Verder zal het normale tarief dalen tot 16% in 2002 en 12,5% in 2003.
5. Verder werd een lokale belasting geheven tegen 15% (16,2% in 1985, 1990 en 1995). Deze is afgeschaft en vervangen door een regionale belasting van 4,25% over de produktiewaarde (vanaf kolom 2000). In Italië geldt momenteel een duale vennootschapsbelasting. Het standaardtarief van de vennootschapsbelasting bedraagt 36%. Een deel van de winst wordt echter belast tegen een verlaagd tarief van 19% (7% voor beursgenoteerde vennootschappen gedurende de eerste 3 jaar). Het deel van de winst dat tegen het verlaagde tarief van 19% wordt belast, wordt via een bepaalde formule berekend aan de hand van de toename van het eigen vermogen van de onderneming in belastingjaren die eindigen op of na 31 december 1996.
6. Inclusief 1% (vanaf 1985 4%) surtax ten behoeve van het werkloosheidsfonds. Deze wordt geheven over de verschuldigde vennootschapsbelasting.
7. Het standaardtarief was 48%. Bij een winst beneden NLG 50.000 bedroeg het tarief 45% vermeerderd met 15% van het bedrag waarmee de winst NLG 40.000 te boven ging.

29-05-01

8. Er gold een surtax van 6%-12% over de verschuldigde Vpb. De gemeentelijke heffing bedroeg 2,5% -11,5% berekend over de verschuldigde Vpb. Het tarief bedroeg bij uitdeling de helft van het normale tarief. In 1980 bij inhouding dus 30%-55% en bij uitdeling 15%-27,5%.
9. Deze bedragen gelden inclusief lokale heffingen.
10. Inclusief verplichte kamer van koophandelbijdrage 0,1%, welke wordt beschouwd als een surtax. Verder wordt in Spanje nog een lokale belasting op economische activiteiten geheven. Het tarief verschilt per activiteit en hangt tevens af van de oppervlakte van het bedrijf. Maximaal bedragen de aanvullende heffingen echter niet meer dan 15% van de veronderstelde gemiddelde winst voor de bedrijfstak in kwestie.
11. Het tarief bedroeg tussen 40% en 52% voor winsten beneden £ 130.000. In 1985 30% voor winsten beneden £ 100.000 en in 1990 25% voor winsten beneden £ 250.000 (1995 £ 300.000); In 2000 bedroeg het tarief 20% voor winsten beneden £ 300.000.
12. Inclusief lokale heffingen, die vanaf 1990 niet meer werden geheven.
13. Er werd een progressief tarief geheven van verschillende schalen.
14. Bij winsten beneden Esc .3.000.000 40%. De verschuldigde belasting werd verhoogd met een surtax van 6%-12% over de Vpb.
15. Voor enkele branches en bij bepaalde goedgekeurde investeringen 40% en voor beursgenoteerde aandelen 35%. Bij uitdelingen bedroeg de winst 0%.
16. Het tarief bedroeg 40% over winst tot NLG 250.000 en 35% daarboven. Vanaf 2000 bedraagt het tarief 30% over de eerste NLG 50.000 en daarboven 35%.
17. De gemeentelijke belasting bedraagt 10% van de verschuldigde vennootschapsbelasting. Bovendien bedraagt het normale tarief voor onroerende zaaksmatenschappen en managementvennootschappen 25%.
18. De bedrag is inclusief een 3% crisisheffing. De crisisheffing zal stapsgewijze worden afgebouwd en in 2004 worden afgeschaft. Momenteel bedraagt de heffing afhankelijk van de winst 1%-3%.
19. Inclusief solidariteitsheffing van 7,5% (vanaf 2000 5,5%). De gemeentelijke belasting over ondernemingswinst (*Gewerbesteuer*) werd door iedere gemeente afzonderlijk vastgesteld en bedroeg in 1995 gemiddeld 18,9% (in 2000 en 2001 gemiddeld 20%). In de tabel is geen rekening gehouden met de vermogensbelasting voor bedrijven en met de gemeentelijke belasting over kapitaal (*Gewerbekapitalsteuer*). Deze belastingen werden tot 1998 geheven over het vermogen van ondernemingen.
20. Deze bedragen zijn inclusief een 10% surtax geheven over de Vpb. Vanaf 2001 is de surtax verlaagd tot 6%. In 2002 zal deze 3% bedragen en daarna worden afgeschaft. Het verlaagde tarief geldt voor long-term vermogenswinsten. Verder geldt voor kleine en middelgrote ondernemingen vanaf 2001 een tarief van 25% over de eerste FF 250.000 (Vanaf 2002 15%). De regeling geldt voor ondernemingen met een omzet lager dan FF 50 miljoen waarvan het kapitaal geheel is volgestort en tenminste 75% van de aandelen wordt gehouden door natuurlijke personen of kleine en middelgrote ondernemingen.
21. Voor niet-beursgenoteerde ondernemingen en vaste inrichtingen. Voor fiscale jaren lopende vanaf 1 september 2001 tot 1 augustus 2002 wordt het 40% tarief verlaagd naar 37,5%. Een 10%-tarief voor op de beurs genoteerde vennootschappen is niet van toepassing, dit blijft 35%.
22. In deze kolom zijn 6 cijfers vermeld (in 2001 slechts 2 vanwege de opheffing van het gesplitst tarief in Duitsland). De cijfers vermelden achtereenvolgens, het gemiddelde statutaire tarief bij 100% uitdeling, 50% uitdeling en 100% winstinhouding. Tussen haakjes is het gemiddelde tarief vermeld met verdiscontering van surtax en lokale heffingen.

Bijlage 9

Tabel PM.: Tarief en effectieve vpb-druk (MARC)

	Vpb-tarief (gewogen gemiddelde over de periode 1994- 1998)	Effectieve vpb-druk (gewogen gemiddelde over de periode 1994- 1998)	Verschil tarief – effectieve druk (in % tarief)
België	40%	27%	33%
Denemarken	34%	30%	12%
Duitsland	50%	35%	30%
Finland	27%	28%	-4%
Frankrijk	36%	34%	6%
Griekenland	35%	31%	11%
Ierland	23%	14%	39%
Italië	50%	37%	27%
Luxemburg	39%	25%	36%
Nederland	35%	32%	9%
Oostenrijk	34%	20%	41%
Portugal	39%	18%	54%
Spanje	35%	23%	34%
Verenigd Koninkrijk	32%	29%	10%
Zweden	28%	28%	0%
EU-gemiddelde²	36%	27%	22%

Bron: Maastricht Accounting and auditing Research and education Center (MARC), *Corporate effective tax rates in the EU and the OECD: further research*, Maastricht, 2001.

² Ongewogen gemiddelde van de 15 EU-landen.
29-05-01

Bijlage 10

Tabel PM. Ontwikkeling effectieve vpb-druk (CPB)

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
België	17	16	22	23	23	24	23	22	21	17
Denemarken	33	32	30	30	32	32	31	31	32	31
Duitsland	48	49	49	44	41	41	41	40	40	41
Finland	45	37	34	24	26	27	28	28	28	28
Frankrijk	33	33	33	33	33	36	35	38	38	38
Griekenland	11	11	24	29	29	31	33	35	35	35
Ierland	20	22	19	20	17	22	21	21	24	22
Italië	38	41	47	50	44	46	45	43	44	40
Luxemburg ³	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nederland	31	32	32	31	31	31	32	31	31	30
Oostenrijk	18	22	14	16	20	17	24	25	21	24
Portugal	17	20	27	25	20	23	22	21	24	25
Spanje	27	28	29	27	25	24	26	26	26	29
Verenigd Koninkrijk	33	31	31	30	30	30	30	29	29	29
Zweden	31	32	30	19	28	27	28	28	28	28
(ongew.) gemiddelde	28,7	29	30,2	27,7	28,4	29,3	29,9	29,8	30	29,8
Standaarddeviatie	10,6	9,8	9,1	9,0	7,4	7,5	6,8	6,7	6,8	6,5

Bron: CPB, *Capital income taxation in Europe: trends and trade-offs*, Den Haag, 2001, blz 27.

³ Er zijn geen cijfers voor Luxemburg opgenomen, omdat voor Luxemburg te weinig gegevens beschikbaar zijn.
29-05-01

Bijlage 11

Tabel PM Effectieve marginale tarieven (EMTR) 1998 - 2001

	1998		1999		2000		2001	
	EMTR	ranking	EMTR	ranking	EMTR	ranking	EMTR	ranking
Griekenland	9.37	1	6.46	1	6.46	1	6.76	1
Ierland	20.59	11	18.35	6	16.08	4	9.43	2
Italië	13.74	2	13.74	2	13.74	2	13.74	3
Zweden	15.73	3	15.73	3	15.73	3	15.73	4
Finland	16.72	4	17.24	5	18.09	5	18.09	5
Portugal	19.15	8	19.15	9	18.15	6	18.15	6
Oostenrijk	24.09	13	24.09	13	18.25	7	18.25	7
Spanje	18.30	5	18.30	5	18.30	8	18.30	8
Denemarken	20.33	9	19.40	10	19.40	11	18.81	9
België	18.89	6	18.89	7	18.89	9	18.89	10
Luxemburg	18.98	7	18.98	8	18.98	10	18.98	11
Nederland	20.60	12	20.60	11	20.60	12	20.67	12
Verenigd Koninkrijk	20.56	10	20.83	12	20.83	13	20.83	13
Duitsland	28.81	14	28.03	14	28.03	14	25.20	14
Frankrijk	32.83	15	31.90	15	30.65	15	30.11	15
EU-gemiddelde	19.91		19.45		18.81		18.13	
Standaarddeviatie	5.46		5.64		5.35		5.41	

Bron: Baker & McKenzie, *The Effective Tax Burden of Companies in the Member States of the EU – the Perspective of a Multinational Investor*, Amsterdam, maart 2001, tabel C.13 (zie www.bakernet.com/publications/documents/)

Tabel PM Bronbelastingpercentages in de EU-landen (2001)

Land	Dividenden	Rente	Royalty's
België	25%	15%	0%
Denemarken	28% ¹	0%	0/30
Duitsland	21,12%	26,375% ²	26,38
Finland	29%	29%	29%
Frankrijk	25%	15% ³	33,33%
Griekenland	0%	10%/15%/20% ⁴	20%
Ierland	0%	22%	22%
Italië	27%	0%/12.5%27% ⁴	22,5% ⁶
Luxemburg	25%	25%	12%/10% ⁷
Nederland	25%	0%	0%
Oostenrijk	25%	0%/34% ⁸	20%
Portugal	15%/20%/25% ⁹	0%/20%/25% ¹⁰	15%
Spanje	25% ¹¹	25%	25%
Verenigd Koninkrijk	0%	0% ¹² /20%	0% ¹³ /23%
Zweden	30%	0%	0%

Bron: International Bureau of Fiscal Documentation, in opdracht van het ministerie van Financiën, februari 2001.

- ¹ Het tarief bedraagt 0% indien aan de navolgende voorwaarden werd voldaan:
- de buitenlandse vennootschap bezit een belang van tenminste 25% in de in Denemarken gevestigde dochtermaatschappij;
 - de deelneming was in bezit voor tenminste 1 jaar; en
 - de Deense dochtermaatschappij bezit een van de rechtsvormen genoemd in de Moeder- Dochterrichtlijn.
- Op 3 april 2001 is in Denemarken een wetsvoorstel aangenomen betreffende de bronheffing op dividenden, waardoor laatstgenoemde voorwaarde is gewijzigd. De voorwaarde luidt nu dat Denemarken een vrijstelling of reductie van de bronheffing op dividenden verleent op grond van de moeder-dochterrichtlijn of een belastingverdrag met het land waarin de ontvanger van de dividenden is gevestigd. Dit betekent dat de bronheffing 28% bedraagt indien de ontvanger van de dividenden buiten de EU is gevestigd in een land waarmee Denemarken geen verdrag heeft gesloten.
- ² Inclusief 5.5% solidariteitshoeft.
- ³ Afhankelijk van het moment van uitgifte van de obligaties bedraagt de bronheffing 10%, 12% en 45%. In de meeste gevallen wordt geen bronbelasting betaald indien rente aan een niet-ingezetene wordt betaald.
- ⁴ De bronheffing bedraagt 10% bij obligaties uitgegeven door de overheid en bedrijven; 15% bij obligaties, rentedragende leningen en bankrekeningen en in andere gevallen 20%.
- ⁵ De bronbelasting bedraagt 0% voor overheidsobligaties en bankrente indien de gerechtigde in een verdragsland is gevestigd en het verdrag een bepaling betreffende informatiewisseling bevat; 12.5% voor andere overheidsobligaties en andere obligaties met een duur van tenminste 18 maanden en 27% in alle andere gevallen.
- ⁶ De bronbelasting bedraagt 30%, maar slechts 75% van de royalty's wordt belast zodat de effectieve bronbelasting 22,5% bedraagt.
- ⁷ De bronbelasting bedraagt 12% bij patenten en 10% bij royalty's ontvangen door kunstenaars.
- ⁸ De bronheffing bedraagt 34% bij leningen verzekerd met onroerende zaken gelegen in Oostenrijk.
- ⁹ De bronheffing bedraagt 25% voor niet beursgenoteerde aandelen; 12,5% (vanaf 2001 20% voor beursgenoteerde aandelen) en 15% voor uitdelingen door BV's en maatschappen.
- ¹⁰ Het hoogste percentage geldt voor bankleningen en obligaties uitgegeven door vennootschappen. Het tarief bedraagt 0% voor betalingen aan een groepsmaatschappij.
- ¹¹ De bronbelasting op dividenden bedraagt in Spanje normaliter 25%, tenzij het belastingpercentage wordt verlaagd op grond van een verdrag. Verder geldt op grond van de implementatie van de moeder-dochterrichtlijn een 0%-tarief indien aan de navolgende voorwaarden wordt voldaan:
- de dochtermaatschappij bezit de rechtsvorm van de sociedad anónima, de sociedad de responsabilidad limitada of de sociedad comanditaria por acciones;
 - de moedermaatschappij bezit een rechtsvorm genoemd in de Annex bij de richtlijn;
 - de moedermaatschappij heeft een belang van 25% in de Spaanse dochtermaatschappij. Op grond van wederkerigheid kan dit percentage tot 10% worden verlaagd;
 - het belang is voor een ononderbroken periode van 1 jaar aangehouden. Indien het belang nog niet 1 jaar in het bezit is, is de uitdeling niet vrijgesteld. Wel kan de betaalde belasting worden teruggevraagd indien later alsnog aan de voorwaarden wordt voldaan; en
 - de uitdeling betreft geen liquidatiewinst.

29-05-01

Verder kent Spanje nog een special regime voor holdingcompanies (Entidad de Tenencia de Valores Extranjeros (ETVE)). Dit regime is opgenomen in de Artt. 129-132 van de vennootschapsbelasting. De ETVE is gedefinieerd als een binnenlandse vennootschap die het beheren van (in)directe deelnemingen in buitenlandse actieve ondernemingen tot doel heeft. Indien aan de hiervoor beschreven voorwaarden wordt voldaan, blijven door de ETVE ontvangen buitenlandse dividenden en gerealiseerde vermogenswinsten onbelast. Verder mogen deze ontvangen inkomsten zonder belasting worden uitgedeeld aan de binnenlandse en buitenlandse aandeelhouders van de ETVE. Overige door de ETVE genoten inkomsten worden belast tegen het normale tarief van 35%. In binnenlandse verhoudingen bedraagt de bronheffing op dividenden 18%. Het percentage bedraagt 0% op grond van de deelnemingsvrijstelling. Deze is van toepassing indien de moedermaatschappij gedurende een ononderbroken periode van tenminste 1 jaar tenminste een belang van 5% in het kapitaal van de dochtermaatschappij bezit.

¹² De bronheffing bedraagt 0% bij betalingen aan een dochtermaatschappij waarin een belang van tenminste 51% wordt gehouden en bij betalingen op genoteerde Eurobonds.

¹³ De bronheffing bedraagt 0% bij betalingen aan een dochtermaatschappij waarin een belang van tenminste 51% wordt gehouden.

Tabel PM. Verliescompensatiemogelijkheden in EU-landen

Land	Carry back (jaren)	Carry forward (jaren)
België	Geen	onbeperkt
Denemarken	geen	5
Duitsland	1 ¹	onbeperkt
Finland	geen	10
Frankrijk	3 ²	5 of 10 ³
Griekenland	geen	5
Ierland	3	onbeperkt
Italië	geen	5 ⁴
Luxemburg	geen	onbeperkt
Nederland	3	onbeperkt
Oostenrijk	geen	onbeperkt
Portugal	geen	6
Spanje	geen	10
Verenigd Koninkrijk	1	onbeperkt
Zweden	opheffing ⁵ winstreserve	onbeperkt

Bron: International Bureau of Fiscal Documentation, in opdracht van het ministerie van Financiën, februari 2001.

1. Verliezen tot DEM 1 Miljoen.
2. De carry-back resulteert niet in een uitbetaling maar slechts in een credit voor toekomstige jaren.
3. Voor "long-term" kapitaalverlies.
4. Voor verliezen geleden gedurende de eerste drie jaar van het bestaan van de onderneming geldt een onbeperkte carry forward.
5. In Zweden is carry back van verliezen toegestaan via de opheffing van een periodieke winstreserve (*periodiseringsfond*). Aan deze reserve mag 25% van de nettowinsten worden toegevoegd. De reserve moet in ieder geval worden opgeheven in het zesde jaar nadat de toevoegingen zijn gemaakt.

Tabel PM Fiscale eenheid in EU-landen

Land	Nationaal	Grensoverschrijdend
België	nee	nee
Denemarken	ja ¹	ja ¹
Duitsland	ja ²	nee ³
Finland	nee ⁴	nee
Frankrijk	ja ⁵	ja ⁶
Griekenland	nee	nee
Ierland	nee ⁷	nee
Italië	nee ⁸	nee
Luxemburg	ja ⁹	nee
Nederland	ja	nee
Oostenrijk	ja ²	nee
Portugal	ja ¹⁰	nee
Spanje	ja	nee
Verenigd Koninkrijk	nee ⁷	nee
Zweden	nee ¹¹	nee

Bron: International Bureau of Fiscal Documentation, in opdracht van het ministerie van Financiën, februari 2001.

1 Mits Deense moedermaatschappij 100% van de aandelen van de (buitenlandse) dochtermaatschappij bezit.

2 Winsten en verliezen van de dochtermaatschappijen worden daarbij toegerekend aan de moedermaatschappij.

3 Grensoverschrijdende consolidatie is wel mogelijk als de moedermaatschappij in Duitsland over een vaste inrichting beschikt, waaraan de winsten en verliezen kunnen worden toegerekend.

4 Overdracht van winsten tussen verbonden ondernemingen is wel toegestaan indien:

- beide ondernemingen in Finland zijn gevestigd;
- de moedermaatschappij bezit tenminste 90% van het kapitaal van de dochtermaatschappij; en
- beide holdingmaatschappijen ondernemingsactiviteiten verrichten.

5 Bij een belang van tenminste 95% in de dochtermaatschappij.

6 Na inwilliging van een verzoek mogen vennootschappen de resultaten van hun binnenlandse en buitenlandse activiteiten samenvoegen. Verder is in enkele gevallen aan grote ondernemingen toegestaan dat de resultaten van binnenlandse en buitenlandse dochtermaatschappijen worden samengevoegd.

7 Ierland en het Verenigd Koninkrijk kennen geen fiscale eenheid met volledige consolidatie, maar wel een systeem van verliesoverdracht binnen groepsverbonden ondernemingen. Bij een 75% belang kunnen verliezen worden overgedragen aan groepsmaatschappijen en blijven vermogenswinsten bij de overdracht van activa aan een groepsmaatschappij onbelast. Bij een 51%-belang is geen belasting verschuldigd bij betaling van een rente en octrooiroyalty's aan een binnenlandse groepsmaatschappij.

8 In Italië wordt een groep ondernemingen niet als een belastingplichtige beschouwd. Wel is het groepsconcept van belang voor de overdracht van belastingcredits. Deze overdracht is mogelijk indien de moedermaatschappij een belang van tenminste 50% in de dochtermaatschappij bezit.

9 Indien een Luxemburgse moedermaatschappij tenminste 99% van de aandelen houdt van een of meer Luxemburgse dochtermaatschappijen kunnen de dochtermaatschappijen op verzoek voor een periode van 5 jaar als een vaste inrichting van de moedermaatschappij worden behandeld. Dit betekent dat winsten en verliezen van groepsverbonden ondernemingen als zodanig kunnen worden gecompenseerd.

10 De faciliteit geldt bij een belang van 90% voor een periode van 5 jaar en kan onbeperkt worden verlengd.

11 Zweden kent geen volledige consolidatie, maar wel een compensatie van winsten en verliezen tussen groepsverbonden ondernemingen mits de moedermaatschappij een belang van 90% in de dochtermaatschappij bezit.

29-05-01

Bijlage II: behandeling van kosten van buitenlandse deelnemingen in andere landen

Ter vergelijking worden hier het Belgische, Duitse en Franse systeem kort beschreven.

Het Belgische systeem

België kent een deelnemingsvrijstelling waarbij de feitelijke kosten in verband met een (buitenlandse) deelneming bij de moeder in aftrek worden toegelaten, maar de vrijstelling van de deelnemingsvoordelen geen 100% bedraagt doch 95%. In de Belgische regeling wordt geen onderscheid gemaakt tussen binnenlandse en buitenlandse deelnemingen. De beperking van de vrijstelling ziet alleen op ontvangen dividenden. Een bijzonderheid van het Belgische systeem is het feit dat bij uitkering van dividend in een verliesjaar de deelnemingsvrijstelling ten koste gaat van het over dat jaar te verrekenen verlies.

Het Duitse systeem

Duitsland kent een deelnemingsvrijstelling waarbij de feitelijke kosten in verband met een buitenlandse deelneming bij de moeder in aftrek worden toegelaten, maar de vrijstelling van de deelnemingsvoordelen geen 100% bedraagt doch 95%. De beperking van de vrijstelling ziet alleen op uit het buitenland ontvangen dividenden.

Het Franse systeem

Frankrijk kent sinds 1 januari 2000 voor houdstermaatschappijen, als alternatief voor verrekening van de van deelnemingen geheven belasting (ordinary credit) een systeem van vrijstelling voor 95% van de ontvangen dividenden. Dit percentage kan echter hoger worden als de totale kosten van de houdster - niet alleen de kosten die verband houden met de desbetreffende deelneming - in het jaar zelf lager zijn dan 5% van het ontvangen dividend. Het laatste betekent grosso modo dat de vrijstelling niet wordt gekort als de houdster al haar deelnemingen heeft gefinancierd met eigen vermogen.

Vanuit budgettair oogpunt valt op te merken dat het risico van aanzuigende werking in geen geval kleiner is dan bij het Belgische systeem omdat de korting van 5% op de vrijstelling voor dividend niet altijd geldt.

Reeds openbaar zie toelichting

Bijlage I: Maatregelen in het buitenland tegen dividendstripping

Hierna zijn de maatregelen tegen bepaalde vormen van dividendstripping in Duitsland en de VS in kaart gebracht.

1.1.1. 1. Duitse maatregelen

Als aanleiding voor de hausse in dividendstripping in Duitsland is gewezen op de invoering in 1977 van het zogenoemde Anrechnungsverfahren. Op grond van het Anrechnungsverfahren ontvangen aandeelhouders in Duitse vennootschappen bij dividenduitkering een belastingkrediet. Dit belastingkrediet stelt de aandeelhouder in staat de door de uitkerende vennootschap betaalde vennootschaps- en dividendbelasting gedeeltelijk te verrekenen met de eigen aanslag.

Buitenlandse aandeelhouders zijn verstoken van die verrekeningsmogelijkheid als zij naast het dividend geen Duitse inkomsten hebben genoten. Dividendstripping biedt voor die gevallen uitkomst: de aandelen worden voorafgaand aan het moment van dividenduitkering overgedragen aan een belastingplichtige inwoner van Duitsland (veelal bank of beurshandelaar) die het belastingkrediet kan verrekenen met binnenlands inkomen. Na uitkering van het dividend worden dezelfde aandelen of vergelijkbare aandelen weer teruggeleverd aan de buitenlandse aandeelhouder.

Omdat de Duitse fiscus onder de destijds geldende regelgeving niet kon optreden tegen dividendstripping is in 1994 een tweetal maatregelen van kracht geworden:

1.1 Beperking verrekening belastingkrediet

Op grond van artikel 36 Einkommenssteuergesetz wordt de verrekening van het belastingkrediet uitgesloten/beperkt als tegenover het ontvangen dividend een dividendvervangende betaling staat voor het inlenen van de aandelen. Deze maatregel is getroffen om dividendstripping in de vorm van *securities lending* tegen te gaan.

Over de exacte reikwijdte van de bepaling is discussie ontstaan: enerzijds wordt de stelling betrokken dat de verrekening overeind blijft naar rato van het dividend dat na aftrek van de dividendvervangende betaling in de grondslag is opgenomen: wordt bijvoorbeeld een dividend ontvangen van 100 000 DM waar tegenover een dividendvervangende betaling staat van 90 000 DM, dan wordt 10% van het dividend geacht te zijn onderworpen aan de Duitse belastingheffing. In dat geval kan nog 10% van het belastingkrediet worden verrekend. Anderzijds wordt in artikel 36 gelezen dat bij aanwezigheid van een dividendvervangende betaling, de verrekening in haar geheel vervalt.

Overigens beperkt de maatregel zich niet tot leentransacties die zich binnen een bepaalde periode rond dividenddatum voordoen: zo worden ook leencontracten met een periode van bijvoorbeeld 3 maanden getroffen door de maatregel.

1.2 Geen aftrek van koersverlies

Een van de mogelijkheden voor buitenlandse aandeelhouders om het voordeel van de verrekening van belastingkrediet te kunnen genieten, is de aandelen cum dividend te verkopen aan een belastingplichtige die wel recht heeft op verrekening, onder de verplichting tot terugverkoop ex dividend (repo-transactie). Het verschil tussen aan- en verkoopprijs resulteert voor de binnenlandse partij in een aftrekbaar koersverlies (waar tegenover o.a. het ontvangen dividend staat).

Om dividendstripping door middel van een repo onaantrekkelijk te maken, is in artikel 50c Einkommenssteuergesetz bepaald dat een koersverlies niet in aanmerking wordt genomen bij de winstbepaling als aan één van de volgende voorwaarden is voldaan:

- a. de periode tussen aan- en verkoop rond dividenddatum bedraagt minder dan 10 dagen (inzet was 30 dagen maar na groot verzet uit de beurswereld is dit teruggebracht tot 10);
- b. een (terug)verkoop vindt plaats onder zodanige voorwaarden dat een potentieel koersrisico is uitgesloten dan wel de vergoeding voor de verkochte aandelen geheel of ten dele bestaat uit nieuw geëmitteerde aandelen of aandelen die geen recht geven op dividend.

Een tegenbewijsregeling maakt onderdeel uit van de regeling: verrekening wordt alsnog toegestaan in geval de belastingplichtige aantoont dat degene waarvan de aandelen zijn verworven, ook aanspraak had kunnen maken op verrekening van het belastingkrediet.

1.1.2. 2. Maatregelen in de VS

2.1 Uitsluiting dividends received deduction

De VS hanteren bij dividenduitdelingen in binnenlandse intercompany verhoudingen de zogenoemde “dividends received deduction”. De regeling heeft tot doel economisch dubbele belastingheffing te voorkomen en is enigszins vergelijkbaar met de Nederlandse deelnemingsvrijstelling. Een “dividends received deduction” van 100% wordt toegekend als een Amerikaanse vennootschap tenminste een deelname bezit van 80% in het stemrecht en in het aandelenkapitaal van een andere Amerikaanse vennootschap. Bij een kleiner aandelenbezit is het mogelijk om voor een beperkter vrijstelling in aanmerking te komen.

De dividendstripping is erop gericht om bij één aandeelhouder een zo groot mogelijk concentratie van aandelen te krijgen kort voordat het dividend wordt uitgekeerd, waardoor maximaal kan worden geprofiteerd van de “dividends received deduction”. Bestrijding vindt plaats door het stellen van een minimale bezitstermijn. Voor gewone aandelen is de minimumbezitsduur 45 dagen, voor preferente aandelen geldt een langere termijn, te weten 90 dagen, vanwege het stabielere koersverloop.

Het bezitsvereiste houdt in dat men teneinde voor de dividends received deduction in aanmerking te komen, de aandelen 45 resp. 90 dagen in bezit moet hebben nadat het aandeel ex-dividend noteert.

2.2 Securities/stock lending transacties

Het Amerikaanse belastingrecht kent een aantal regelingen gericht op het tegengaan van dividendstripping door middel van securities/stock lending. Onderdeel van de lendingtransactie vormt de dividendvervangende betaling in die situaties waarin tijdens de lendingperiode een dividenduitkering wordt verwacht. Om te voorkomen dat securities/stock lending leidt tot dividendstripping, worden de dividendvervangende betalingen geacht uit uit dezelfde bron voort te komen (binnenlands of buitenlands) en hetzelfde inkomens karakter te hebben (bijvoorbeeld rente of dividend) als hetgeen ze vervangen. Dit betekent bijvoorbeeld in de situatie waarin een niet-ingezetene aandelen uitleent aan een Amerikaanse partij waarop tijdens de leenperiode dividend zal worden uitgekeerd, de dividendvervangende betaling is onderworpen aan bronheffing. Inhouding van bronheffing op dividendvervangende betalingen vindt ook toepassing in geval van sale-repurchase overeenkomsten.

BIJLAGE I

Onderwerp hybride leningen

Bij het IBFD is informatie gevraagd over de fiscale behandeling van hybride instrumenten. Wij hebben informatie ontvangen over België, Canada, Duitsland, Frankrijk, Luxemburg, Verenigd Koninkrijk, Verenigde Staten en Zwitserland.

Hieruit komt voorlopig het volgende algemene beeld naar voren. De ontvangen informatie is nog niet op alle punten duidelijk, zodat nog aanvullende vragen zullen worden gesteld.

Behandeling van hybride instrumenten:

In **Duitsland** en **Zwitserland** wordt het zogenoemde Massgeblichkeits-principe gehanteerd. Dit betekent dat de fiscale kwalificatie in principe de commerciële (accounting) kwalificatie volgt.

In Duitsland kunnen voor a-typische vermogensverstrekkingen de economische kenmerken echter onder omstandigheden de doorslag geven voor de fiscale behandeling.

Voorts geldt ten aanzien van Zwitserland dat zuivere perpetuele leningen civielrechtelijk niet voor kunnen komen. Voor het civiele recht is het doorslaggevend kenmerk van een lening, dat er de plicht bestaat tot terugbetaling van de hoofdsom op een vast tijdstip (meestal maximaal 30 jaar) dan wel bij liquidatie.

Ook in **Luxemburg** is de commerciële vorm van een vermogensverstrekking in principe doorslaggevend voor de fiscale behandeling, tenzij een vermogensverstrekking op grond van algemene rechts- of anti-misbruikbeginselen kan worden geherkwalificeerd (fraus legis, substance over form, schijn en wezen). In Luxemburg is het recht tot terugbetaling van de hoofdsom het belangrijkste kenmerk van vreemd vermogen. Vergoedingen op perpetuums zullen daarom over het algemeen niet aftrekbaar zijn.

Ook in **België** kan het karakter van een lening alleen bestreden worden op grond van algemene anti-misbruik beginselen.

Hoewel de benadering in deze landen overeen lijkt te komen met de Nederlandse, is het natuurlijk mogelijk dat daaraan in de jurisprudentie van de desbetreffende landen een geheel andere (ruimere?) invulling wordt gegeven. Bezien zal nog worden of hierover informatie kan worden verkregen.

In het **Verenigd Koninkrijk**, de **Verenigde Staten** wordt een meer economische benadering gevolgd. In het **Verenigd Koninkrijk** is de civielrechtelijk vorm in eerste instantie een belangrijke aanwijzing, maar de jurisprudentie laat daar meer ruimte voor materiële toetsing.

In het **Verenigd Koninkrijk** biedt de wetgeving een aantal aanwijzingen voor het herkwalificeren van leningen tot eigen vermogen. Hoe meer eigen-vermogen-kenmerken een vermogensverschaffing heeft, hoe groter de kans dat er geherkwalificeerd wordt. De volgende aanwijzingen spelen daarbij een rol:

- ✓ de beloning is winstafhankelijk,
- ✓ er zijn conversierechten aan de lening verbonden, of andere rechten op grond waarvan de verstrekker effecten kan verkrijgen,
- ✓ de verwachte looptijd is langer dan 50 jaar.

In de **Verenigde Staten** is de rente op een lening niet aftrekbaar indien een het een (corporate) instrument betreft dat behandeld wordt als eigen vermogen. In section 385 van de IRC wordt de volgende factoren genoemd die daarbij van belang zijn:

- ✓ of er al dan niet een terugbetaling van een (vaste) hoofdsom is overeengekomen en een vaste vergoeding;
- ✓ of de lening al dan niet is achtergesteld;
- ✓ de eigen vermogen/vreemd vermogen verhouding
- ✓ of er aan het instrument conversierechten zijn verbonden.
- ✓ de verhouding tussen het instrument en de aandelen van de vennootschap.

Normaal gesproken zal het karakter van een lening niet ter discussie worden gesteld als de VV/EV 3:1 is.

In de **Verenigde Staten** is een zuivere perpetuele lening civielrechtelijk niet bestaanbaar. Een lening heeft per definitie een vaste aflossingsdatum. De IRS geeft aan dat een lening met een "onredelijk" lange looptijd (denk aan 40 à 50 jaar) gecombineerd met andere "eigen vermogen" kenmerken fiscaal als eigen vermogen zal worden behandeld. Een kortere looptijd geeft niet noodzakelijkerwijs de garantie dat sprake is van vreemd vermogen. (IRS 94-74, 1994-1 C.B 357).

29-05-01

Het **Canadese** recht hanteert een definitie van interest. Voor de aftrekbaarheid van de vergoeding kijkt men niet primair naar het karakter van de hoofdsom, maar naar het karakter van de vergoeding. Het karakter van de hoofdsom is niet bepalend voor de aftrekbaarheid van de vergoeding.

Als interest wordt aangemerkt een betaling die voldoet aan de volgende kenmerken:

- ✓ de vergoeding kan worden beschouwd als vergoeding voor het beschikbaarstellen van de hoofdsom,
- ✓ het recht op vergoeding rijpt van dag tot dag,
- ✓ er is een relatie tussen de berekening van de vergoeding en de hoofdsom.

Ten aanzien van hybride financieringsinstrumenten moet derhalve steeds de test worden aangelegd of de vergoeding voldoet aan de genoemde criteria. Indien een vergoeding winstafhankelijk is, is de kans groot dat deze niet aftrekbaar is, omdat er geen directe relatie is tussen de vergoeding en de hoofdsom en de vergoeding niet van dag tot dag aangroeit.

Interest op perpetuums zal naar alle waarschijnlijkheid ook niet aftrekbaar zijn, omdat er geen verplichting is tot terugbetaling van de hoofdsom.

Het **Franse** recht kent een definitie van eigen en vreemd vermogen en een classificatie van hybride instrumenten.

Eigen vermogen is (i) de terbeschikkingstelling van vermogen (geld of natura), welke alleen wordt terugbetaald na liquidatie, (ii) waarvan de vergoeding afhankelijk is van het resultaat, (iii) en waarbij de verstrekker een zekere mate van invloed kan uitoefenen.

Vreemd vermogen is gedefinieerd als het ter beschikkingstellen van vermogen (i) voor een vaste periode, (ii) met een vaste vergoeding.

Onduidelijk is nog wat deze indeling voor een rol speelt bij de aftrekbaarheid van de vergoeding. Hierover zullen nog aanvullende vragen worden gesteld.

De vergoeding op winstdelende leningen is in principe aftrekbaar, tenzij de eigen vermogen kenmerken te zeer overheersen.

De vergoeding op winstdelende obligaties is alleen aftrekbaar indien de vennootschap een aandelenvennootschap is, het aandelenkapitaal volledig is volgestort en de vennootschap langer dan 2 jaar bestaat.

Een zuivere perpetual kan onder Frans recht niet voorkomen. Het recht op terugbetaling is inherent aan een lening.

Andere achtergestelde producten waarbij de terugbetaling afhangt van een andere voorwaarde, kwalificeren in beginsel als eigen vermogen. De vergoeding hierop is niet aftrekbaar (voorbeeld??).

Thin capitalisation in gelieerde verhoudingen

België kent twee thin capitalisationregels:

Een debt/equity ratio van 1:1 voor leningen verstrekt door (particuliere) directeuren, aandeelhouders en niet in België gevestigde rechtspersonen/directeuren;

Een debt/equity ratio van 7:1 voor leningen verstrekt door een inwoner of niet inwoner indien de ontvangen interest bij de ontvanger daarvan is vrijgesteld van belastingheffing of belast tegen een gematigd tarief.

Frankrijk kent in aandeelhoudersrelaties 4 renteaftrek beperkende maatregelen:

1. De rente is niet aftrekbaar indien aan aandelenkapitaal nog niet volledig gestort is.
2. De aftrek van rente betaald aan aandeelhouders is gelimiteerd tot de door de Centrale Bank vastgestelde variabele rente voor leningen met een looptijd van langer dan 2 jaar.
3. thin-capitalization: interest betaald aan aandeelhouders met een belang van meer dan 50% is aftrekbaar tot een debt/equity ratio van 1,5:1.
4. Aftrekbeperkingen binnen fiscale eenheid.

In **Duitsland** gelden voor aandeelhoudersrelaties van ten minste 25% de volgende thin-capitalisationregels:

- ✓ 1: 0,5 (EV/VV) bij een winstafhankelijke vergoeding
- ✓ 1: 3 (EV/VV) bij "normale" leningen met een vaste vergoeding
- ✓ 1:9 (EV/VV) voor bepaalde houdstervennootschappen

In **Zwitserland** gelden maximum rentepercentages voor leningen van aandeelhouders of gelieerde personen. Deze percentages worden jaarlijks vastgesteld.

Het **VK** kent thin capitalisation-regels die van toepassing zijn op leningen die verstrekt worden door niet in het VK gevestigde groepsmaatschappijen.

In **Canada** kan de rente op leningen van buitenlandse aandeelhouders (>25%) alleen worden afgetrokken voor zover de VV/EV 2:1 bedraagt.

Luxemburg kent een VV/EV ratio van 85/15 voor leningen die worden verstrekt door groepsmaatschappijen en worden aangewend ter verkrijging van aandelen.

Bijlage

Voorzieningenbegrip in omringende landen en de VS.

Hierna volgt een overzicht van de vereisten die in de omringende landen en de VS worden gesteld aan het vormen van een fiscale voorziening. Daaruit is af te leiden dat Nederland in vergelijking met andere landen ruime mogelijkheden tot het vormen van een fiscale voorziening kent. In een aantal landen geldt namelijk een uitputtende opsomming van de voorzieningen die kunnen worden gevormd. Voorts kan daaruit worden afgeleid dat in veel andere landen het fiscale voorzieningenbegrip – evenals in Nederland – niet aansluit op het hiervoor beschreven jaarrekeningenrecht en de IAS-normen.

1. België

België staat slechts onder specifieke voorwaarden de vorming voorzieningen toe.

In België zijn voorzieningen toegestaan:

1. voor waarschijnlijke verliezen.
Voorwaarde is dat de verliezen verband houden met aanspraken van debiteuren
2. voor waarschijnlijke risico's en kosten
De belastingplichtige mag een dergelijke voorziening vormen voor verplichtingen die hun oorsprong hebben in het jaar van passivering.

2. Denemarken

Afgezien van specifieke voorzieningen voor ondernemers met buitenlandse dochters en vaste inrichtingen kent Denemarken geen aftrekbare voorzieningen.

3. Duitsland

Fiscaal zijn in Duitsland - naast de zekere formele schulden (Verbindlichkeiten) - slechts ⁴ de volgende passiva aftrekbaar:

1. voorzieningen voor onzekere verplichtingen (§ 249, Abs. 1 HGB) ⁵;
2. voorzieningen voor nog te plegen onderhoud, indien het onderhoud binnen 3 maanden na balansdatum uitgevoerd wordt (§ 249, Abs. 1, Nr. 1 HGB);
3. voorzieningen voor bodemsaneringen indien de sanering binnen 12 maanden na balansdatum uitgevoerd wordt (§ 249, Abs. 1, Nr. 1 HGB);
4. garantieverplichtingen, zonder dat er van een juridisch afdwingbare verplichting sprake is (§ 249, Abs. 1, Nr. 2 HGB);
5. vooruitontvangen opbrengsten (§ 250, Abs. 2 HGB);
6. voorzieningen voor schendingen van patentrechten van anderen, indien die ander de ondernemer daarvoor aansprakelijk heeft gesteld of met de mogelijkheid dat dat zal gebeuren ernstig rekening moet worden gehouden (§ 5, Abs 3 EStG);
7. voorzieningen voor uitkeringen bij dienstjubilea van werknemers indien de desbetreffende werknemer tenminste tien jaren in dienst is, de uitkering betrekking heeft op een arbeidsovereenkomst die tenminste 15 jaren geduurd heeft en de uitkering schriftelijk overeengekomen is (§ 5, Abs 4 EStG);.

Duitsland kent derhalve geen voorzieningen voor verliescontracten, geen kostenegalisatievoorzieningen en geen voorzieningen het 'zelf verzekeren' van bepaalde risico's.

4. Spanje

In Spanje zijn naast herwaarderingsvoorzieningen geen andere voorzieningen toegestaan.

5. Frankrijk

⁴ Zie (§ 249, Abs. 3 HGB

⁵ In § 249, Abs. 1 HGB worden als aftrekbare passiva ook nog de Rückstellungen für drohende Verluste aus swebenden Geschäfte genoemd; fiscaal zijn die passiva op basis van § 5, 4a EStG verboden.

In Frankrijk zijn voorzieningen toegestaan als aan 6 voorwaarden wordt voldaan

1. de voorziening heeft een specifieke bestemming
2. het verlies of de uitgave vormt een zakelijke last
3. het verlies of de uitgave is waarschijnlijk
4. het verlies of de uitgave houdt verband met kosten die hun oorsprong voor balansdatum vinden
5. de voorziening moet ook commercieel gevormd worden
6. de voorziening moet afzonderlijk toegelicht worden.

Voor gebruikelijke jaarlijkse uitgaven, voor de kosten van het 'zelf verzekeren' van bepaalde risico's, voor gebruikelijke reparatie- en onderhoudskosten is geen voorziening toegestaan.

Frankrijk kent ook een aantal specifieke voorzieningen, bijvoorbeeld voor het vestigen van een buitenlandse onderneming, voor kredietrisico's, voor ondernemingen in de mijnbouw, voor verzekeraars.

6. **Italië**

In Italië zijn slechts de door de wet aangewezen voorzieningen aftrekbaar. De Italiaanse wet kent de voorziening voor dubieuze debiteuren en verder slechts een enkele specifieke voorziening (bijvoorbeeld voor afvloeiingsregelingen van personeel, koersrisico's, voor kortingzegels, spaaracties en dergelijke,).

7. **Luxemburg**

Voorzieningen voor onzekere verplichtingen zijn toegestaan. Voorbeelden van toegestaan voorzieningen zijn: garanties, schadeclaims, pensioenverplichtingen. De voorziening voor het 'zelf verzekeren' van bepaalde risico's en de kostenegaliseringsreserves zijn er niet mogelijk.

8. **Oostenrijk**

Oostenrijk kent twee categorieën van toegestane voorzieningen:

1. voorzieningen voor onzekere verplichtingen; bijvoorbeeld voorzieningen voor afvloeiingsregelingen, voorzieningen voor lopende pensioenen;
2. voorzieningen voor verliezen uit lopende contracten.

9. **Portugal**

De volgende voorzieningen zijn in Portugal aftrekbaar:

1. voorziening dubieuze debiteuren
2. voorziening voor de afwaardering van voorraden
3. voorziening voor proces-verplichtingen en proceskosten
4. voorziening voor de herinvesteringen van oliemaatschappijen
5. voorzieningen voor banken en verzekeraars
6. voorzieningen voor de mijnbouwindustrie

Daarnaast kent Portugal een herwaarderingsreserve en enige specifieke voorzieningen voor banken en verzekeraars.

10. **Finland**

In Finland mag geen voorziening voor dubieuze debiteuren gevormd worden. Het land kent wel garantievoorzieningen voor aannemers, vliegtuigbouwers, scheepsbouwers en machine bouwers. Andere ondernemers mogen de garantievoorziening niet vormen.

Voorzieningen voor waarschijnlijke pensioenuitkeringen, reorganisaties, saneringskosten zijn niet aftrekbaar.

11. **Noorwegen**

De voorziening dubieuze debiteuren is in de regel niet toegestaan. Deze is pas mogelijk zodra definitief vaststaat dat de schuldenaar niet aan zijn verplichtingen zal voldoen.

Noorwegen kent daarnaast een soort rampenvervangingsreserve.

Een onderneming mag geen voorziening vormen voor waarschijnlijke toekomstige uitgaven die voortvloeien uit garanties e.d. Ook is geen voorziening voor het 'zelf verzekeren' van bepaalde risico's niet toegestaan. Er zijn geen speciale regels die voorzieningen toestaan voor toekomstige milieukosten.

12. **Verenigd Koninkrijk van Groot Brittannië**

Voorzieningen zijn slechts toegestaan voorzover een redelijke schatting mogelijk is en de wet de vorming

29-05-01

van de voorziening niet verbiedt.

Niet aftrekbaar zijn bijvoorbeeld:

1. algemene voorzieningen voor dubieuze debiteuren;
2. voorzieningen voor het 'zelf verzekeren' van bepaalde risico's;
3. voorzieningen voor verplichtingen en toekomstige verliezen die niet redelijkerwijs geschat kunnen worden;
4. bestemmingsreserves;
5. voorzieningen voor specifieke toekomstige uitgaven indien de verplichting nog niet ontstaan is, bijvoorbeeld voor reparatiekosten of onderhoud.

Aftrekbaar zijn onder andere:

1. voorzieningen voor specifieke dubieuze debiteuren;
2. voorzieningen voor veroudering van voorraden;
3. voorzieningen voor verplichtingen die op balansdatum zijn ontstaan en die qua omvang geschat kunnen worden, mits de vorming leidt tot een getrouw beeld van het transactieresultaat;
4. voorzieningen voor reparaties die onmiddellijk uitgevoerd moeten worden;

13. Verenigde Staten van Amerika

Voorzieningen mogen in aanmerking worden genomen in het jaar waarin

1. alle feiten waarvan het ontstaan van de verplichting afhankelijk is zich hebben voorgedaan;
2. de omvang van de verplichting redelijkerwijs geschat kan worden;
3. de kosten van de verplichting aan het jaar van passivering zijn toe te rekenen.

Voor voorwaardelijke verplichtingen is pas een passiefpost toegestaan nadat alle voorwaarden zijn vervuld.

1.2. 1. Inleiding

Verzekeraars hebben de mogelijkheid om een egalisatiereserve te vormen. Voor het bedrag van die reserve wordt reeds geconstateerde winst nog niet belast. Voorzover op de reserve geen afboekingen plaatsvinden rust daarop een claim van de fiscus. Voor schadeverzekeraars enerzijds en levensverzekeraars en natura-uitvaartverzekeraars anderzijds gelden verschillende regimes voor de opbouw en het aanhouden van de reserve. De mogelijkheid is gebaseerd op het Besluit winstbepaling en reserves verzekeraars 2001 en de voorlopers daarvan. Vraag is of deze mogelijkheid tot het vormen van een egalisatiereserve nog steeds bestaansrecht heeft.

De egalisatiereserve is in 1944 ingevoerd met terugwerkende kracht tot 1942. Aanleiding was het verzoek van de verzekeringsbranche om een extra reserveringsmogelijkheid met name als buffer voor tegenvallende beleggingsresultaten. Na WOII werd de faciliteit gehandhaafd omdat het verzekeringswezen de oorlog nog niet te boven was en door strikte deviezenbarrières sterk werd belemmerd in de mogelijkheden van internationale herverzekering. Ook andere ondernemingen hadden na de oorlogsjaren de mogelijkheid van een onbelaste winstreservering, echter die werd in 1950 afgeschaft. Terzelfder tijd werd een onderzoek gestart naar de rechtsgrond van de egalisatiereserve. Dat onderzoek culmineerde in het voorstel om de egalisatiereserve af te schaffen als onderdeel van het voorstel van Wet op de vennootschapsbelasting 1960. Daartegenover zou alleen voor het schadebedrijf een verruimde mogelijkheid van verliesverrekening worden geboden. Anders dan voor het levenbedrijf werd voor het schadebedrijf namelijk aangenomen dat calamiteiten in een bepaald jaar tot excessieve verliezen zou kunnen leiden.

Uiteindelijk bleek er onvoldoende politieke steun voor het voorstel te zijn en werd het in 1969 ingetrokken. De vormgeving van de egalisatiereserve werd vervolgens een onderdeel van overleg tussen Financiën en de verzekeraars over de winstvaststelling van het verzekeringsbedrijf. Dat overleg leidde tot een compromis vastgelegd in het Convenant 1969. Onderdeel van het compromis was dat de egalisatiereserve bleef bestaan, maar dat het plafond voor de levensverzekeraars werd gehalveerd; ook voor schadeverzekeraars werd het verlaagd. Het nieuwe regime voor de reserve werd neergelegd in het Besluit reserves verzekeraars.

In 1987 werd opnieuw voorgesteld het regime van de egalisatiereserve af te schaffen, dit maal in het kader van het voorontwerp van Wet Brede Herwaardering. Overleg tussen de verzekeraars en Financiën leidde opnieuw tot een akkoord, inhoudende dat de toekomstige dotatiemogelijkheden en het plafond zouden worden gehalveerd. De overige bepalingen van het convenant bleven ongewijzigd van kracht. Wat betreft de verzekeraars kan de egalisatiereserve dan ook niet los worden gezien van de overige voorschriften voor de winstbepaling zoals vastgelegd in het Convenant 1969 en, later, in het Besluit winstbepaling en reserves verzekeraars 2001.

Hoewel in het verleden de vraag naar de rechtsgrond van de egalisatiereserve voor verzekeraars meer dan eens is gesteld, meent Financiën dat de sterk veranderde situatie van de markt en de wijzigingen binnen de branche die sinds de invoering van de regeling zijn opgetreden, aanleiding geven om die vraag opnieuw te bezien.

1.2.1. 2. Het belang en de systematiek van de egalisatiereserve**1.2.2. 2.1 Lange termijn risico's en winstbepaling**

De egalisatiereserve is aanvankelijk bedoeld voor het opvangen van risico's. Bij levensverzekeraars valt dan vooral te denken aan afwijkingen van rente, sterfte en kosten ten opzichte van het moment waarop een contract wordt gesloten. Bij schadeverzekeraars gaat het om het opvangen van calamiteiten. Oorspronkelijk was er in de systematiek van de reserve geen enkele relatie met de te verzekeren risico's. Bij de wijziging van de regeling in 1969 is daarom beoogd een meer verzekeringstechnisch karakter aan de reserve te geven. Zo werd het plafond van de reserve bij levensverzekeraars gerelateerd aan de omvang van de premiereserve (de voorziening waarin

de verplichtingen jegens verzekerden tot uitdrukking komt)⁶ en moet op de reserve worden afgeboekt als de verzekeringsmaatschappij ertoe overgaat de premiereserve naar zwaardere grondslagen te berekenen.

Het verzekeringstechnisch karakter komt in de praktijk niet tot z'n recht omdat fiscaal een omrekening van de premiereserve naar zwaardere grondslagen slechts is toegestaan als die betrekking heeft op de gehele portefeuille. In de praktijk passen verzekeringsmaatschappijen echter in de commerciële verslaglegging overwegend partiële omrekening toe. Afboeking op de egalisatiereserve komt daardoor nauwelijks voor. Dit verklaart voor een belangrijk deel de hoge stand van de reserves. Bovendien kunnen hierdoor aanmerkelijke verschillen ontstaan tussen de fiscaal gevormde premiereserve en de commerciële voorzieningen die wel partieel worden omgerekend.

De verzekeraars zijn van mening dat de egalisatiereserve nog steeds een belangrijke rol vervult, niet als verzekeringstechnische voorziening maar veel meer als onderdeel van de fiscale winstbepalingsvoorschriften van het verzekeringsbedrijf. Zij beschouwen de reserve als compensatie voor de beperkingen die aan verzekeraars anderszins worden opgelegd. Zo kan met een wijziging in de levensverwachting tussentijds fiscaal geen rekening worden gehouden; uitgegaan wordt van de risico's zoals die golden bij het afsluiten van de contracten. Daarbij moet wel worden bedacht dat het toegenomen langlevensrisico voor de risicoverzekeringen een tegenovergesteld effect heeft. Wat het effect per saldo is, is dus afhankelijk van de samenstelling van de verzekeringsportefeuille. Overigens vertegenwoordigen voor veel verzekeraars lijfrentecontracten een veel groter belang dan de risicocontracten, zodat het effect van het langlevensrisico per saldo negatief is.

Verder wordt in dit verband gewezen op het voorschrift dat vastrentende beleggingen op kostprijs moeten worden gewaardeerd, en bij stijging van de marktrente niet mag worden gewaardeerd op lagere marktwaarde. Dit waarderingsvoorschrift wijkt inderdaad af van de algemene lijn voor de waardering van beleggingen. Het leidt ertoe dat een verlies op vastrentende beleggingen bij stijging van de marktrente niet direct kan worden genomen maar pas bij verkoop of aflossing.

Voor het schadebedrijf heeft de egalisatiereserve wel een meer verzekeringstechnisch karakter. De aard van de verzekerde risico's zoals bijvoorbeeld storm- en hagelschade of exportkrediet, brengt mee dat een schadebedrijf te maken kan hebben met sterk wisselend verloop van de schade. Dit kan worden gezien als een rechtvaardiging voor een bijzondere fiscale positie voor het schadebedrijf.

Een tussenpositie lijken de natura-uitvaartverzekeraars in te nemen die, in tegenstelling tot levensverzekeraars, ook inflatierisico (stijging kosten uitvaart) dragen. Wat betreft de egalisatiereserve kennen zij dezelfde regeling als levensverzekeraars.

1.2.3. 2.2 Relatie met de solvabiliteitseis

In de Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993 (WTV-1993) worden eisen gesteld aan verzekeraars om ervoor te zorgen dat zij hun verplichtingen jegens polishouders kunnen nakomen. Zo bepaalt artikel 37 WTV dat de technische voorzieningen volledig door waarden zijn gedekt en dat de Pensioen- en Verzekeringkamer tegen de aard en de waardering van deze waarden bezwaar kan maken. Verder is bepaald dat ten minste 4% van de voorzieningen in eigen vermogen moet zijn vastgelegd (solvabiliteitseis).

Er zijn geen redenen om aan te nemen dat voor wat betreft de levensverzekeraars niet aan de solvabiliteitseisen zou worden voldaan ingeval geen vrijgestelde reserve zou kunnen worden gevormd. Hiervoor zijn een aantal redenen. Zo is sprake van een levensverzekeringsbranche waarvan het financieel fundament, behoudens in de oorlogsjaren en kort daarna, zich steeds in positieve zin heeft ontwikkeld. Verder geldt, althans voorzover sprake is van een verzekeraar die oudere contracten in portefeuille heeft, dat de solvabiliteit tevens is gewaarborgd door aanwezigheid van omvangrijke stille reserves. Deze reserves zijn onder meer ontstaan door het gebruik van een rekenrente (van 4%) die tijden lang veel lager was dan het rendement dat werd gemaakt op de beleggingsportefeuille. Bij relatief jonge verzekeraars zal dit anders liggen. Gemiddeld genomen lijken er voor de levensverzekeringsbranche uit een oogpunt van solvabiliteit echter geen bezwaren tegen het laten vervallen van de vrijgestelde egalisatiereserve. Bij een eventueel besluit tot afschaffing van de egalisatiereserve zou de Pensioen- en Verzekeringkamer kunnen worden verzocht om na te gaan of er inderdaad geen verzekeraars zijn die in de problemen komen.

⁶ Bij de berekening van de premiereserve houden levensverzekeraars rekening met toekomstige risico's. Verzekeringsmaatschappijen zijn, geholpen door de statische techniek, aanmerkelijk beter dan in het verleden in staat om deze risico's goed in te schatten. In het verleden is wel betoogd dat de egalisatiereserve niet alleen dient voor het opvangen van normale risico's die direct samenhangen met de contracten, maar ook voor het opvangen van externe fluctuaties in het bedrijfsresultaat, bijvoorbeeld als gevolg van een epidemie of een beursval. Aangezien dergelijke incidentele risico's ook op macroniveau moeilijk zijn in te schatten, ligt het vormen van een egalisatiereserve echter veeleer op het terrein van de winstbestemming dan op dat van de winstbepaling. Volgens goed koopmansgebruik dienen dergelijke algemene risico's te worden opgevangen door het eigen vermogen.

Het schadebedrijf staat er in algemene zin minder rooskleurig voor dan het levenbedrijf. Hier komt het fenomeen stille reserves ook nauwelijks voor.

Overigens kan ook bij kleine verzekeraars het belang van de egaliseringsreserve voor de solvabiliteit wellicht enigszins anders liggen dan bij grote verzekeraars. Aan de andere kant lijkt het bij kleine verzekeraars vooral te gaan om het schadebedrijf of om natura-uitvaartverzekering. Het ligt ook daarom in de rede om een eventuele afschaffing van de egaliseringsreserve te beperken tot het levenbedrijf.

De verzekeraars wijzen erop dat de technische voorzieningen zoals opgenomen in de commerciële jaarrekening veel hoger zijn dan de fiscaal toegestane technische voorzieningen. De egaliseringsreserve hebben zij dan ook steeds als een aanvulling op de fiscaal gevormde technische voorzieningen beschouwd. Overigens is daarmee niet gezegd dat bij het ontbreken van de egaliseringsreserve, verzekeraars niet in voldoende mate in staat zouden zijn om – commercieel - technische voorzieningen te vormen.

1.3. 2.3 Omvang

De omvang van en de dotatie aan de egaliseringsreserve vertoont de laatste jaren het volgende beeld

Jaar	reserve (mln gld)			
	leven		Schade	
	dotatie	stand	Dotatie	Stand

1.4. 2.4 Afweging

pm

Financiën trekt uit het voorgaande de conclusie dat de egaliseringsreserve, in ieder geval voor het levenbedrijf, geen bestaansgrond meer heeft.

De deskundigen uit de verzekeringswereld hechten daarentegen veel belang aan deze reserve, die volgens hen zijn plaats heeft in de winstbepaling van verzekeraars. De reserveringsmogelijkheid zou wat hen betreft alleen ter discussie kunnen komen in de context van een uitruil tussen tariefverlaging en grondslagverbreding, als dat zou bijdragen aan een evenwichtige uitkomst.

1.5. 3. Overgangsproblematiek

1.6. 3.1 Afrekening bestaande reserves

Ingeval het regime van de egaliseringsreserve voor levensverzekeraars zou vervallen, is voortaan geen dotatie meer mogelijk. Daarnaast zal op de een of andere manier fiscale afrekening over de bestaande reserves moeten plaatsvinden. Voor zo'n afrekening zijn verschillende modaliteiten voorstelbaar. Gedacht kan bijvoorbeeld worden aan:

- toevoeging van de reserve aan de winst in 10 jaar;
- afrekening van de reserve tegen een bijzonder tarief

Aan beide varianten kleven voor- en nadelen. Bij afbraak van de reserve in gelijke delen gedurende 10 jaar tegen het normale tarief van 35%, ligt de contante waarde van de verschuldigde belasting in de orde van grootte van 30% van de reserve. Dat is aanmerkelijk hoger dan de latente belastingclaim op de reserve die in de commerciële jaarstukken is opgenomen. Doorgaans is die latente claim – althans bij de grote verzekeraars - gesteld op 10 à 35% (het vermoeden bestaat dat de latentie bij kleine verzekeraars zich bevindt tussen 0 en 35%). Door dit verschil kan er, afhankelijk van de verhouding tussen de omvang van de reserve en de omvang van de commerciële jaarwinst, in het eerste jaar van afrekening een substantieel effect op de commerciële resultaten optreden. Daartegenover staat dat deze variant vanuit liquiditeitsoogpunt als voordeel heeft dat de afbraak gespreid in de tijd plaatsvindt.

De tweede variant leidt tot een eenmalig afrekening over de opgebouwde reserves naar een bijzonder tarief, bijvoorbeeld een tarief van 15%. Dat tarief is ook gehanteerd bij de wijziging van het regime voor beleggingsinstellingen per 1 juli 1990: beleggingsinstellingen die de status verliezen mochten de herbeleggingsreserve en de afrondingsreserve tegen een tarief van 15% afrekenen⁷.

⁷ Art. II van de Wet van 21 juni 1990, Stb. 331. Ook in de Wet van 13 december 1996, Stb. 652 (herziening regime aanmerkelijk belang, 29-05-01

Bij een dergelijk tarief is het verschil tussen de eenmalige afrekening en de belastinglatentie waarmee in de commerciële jaarstukken rekening is gehouden, relatief beperkt. Daardoor zal ook het effect op de commerciële resultaten van het jaar van afrekening beperkt zijn. De externe deskundigen uit de verzekeringswereld hebben daarom een duidelijke voorkeur voor een eenmalige afrekening tegen dit tarief. Ook vanuit het vereiste van solvabiliteit verdient deze oplossing de voorkeur.

1.7. 3.2 Natura-uitvaartverzekeraars

De mogelijkheid tot vorming van een egalisatiereserve voor natura-uitvaartverzekeraars is onlangs opgenomen in het Besluit winstbepaling en reserves verzekeraars. Daarbij is aangesloten bij de regels die gelden voor het levenbedrijf. Als de egalisatiereserve voor levensverzekeraars komt te vervallen ligt het voor de hand om die regeling evenzeer te laten vervallen voor de natura-uitvaartverzekeraars. Omdat evenwel het karakter van de natura-uitvaartverzekeraars het midden houdt tussen dat van een levensverzekeraar en een schadeverzekeraar, zou overwogen kunnen worden aan deze verzekeraars toe te staan een reserve te vormen volgens de systematiek die geldt voor de schadeverzekeraars.

1.7.1. 4. Budgettaire aspecten

1.7.2. Afschaffing van de egalisatiereserve voor het levenbedrijf zou, door het achterwege blijven van de dotaties en (onttrekkingen) die anders zouden plaatsvinden, leiden tot een structurele jaarlijkse belastingopbrengst van ... mln. Daarnaast zou een opbrengst optreden als gevolg van de afrekening over de bestaande reserve. Bij een eenmalige afrekening tegen 15% zou die opbrengst in het jaar van invoering van de maatregel ... mln belopen. Bij de variant van gespreide afrekening gedurende 10 jaar tegen het normale tarief zou de opbrengst in elk van die 10 jaren ... mln belopen.

1.7.3. 5. Conclusies

Met betrekking tot de egalisatiereserve voor verzekeraars kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

- Financiën is van mening dat de egalisatiereserve - in ieder geval voor het levenbedrijf - als gevolg van de sterk veranderde situatie van de markt en de wijzigingen binnen de branche die sinds de invoering van de regeling zijn opgetreden, geen bestaansgrond meer heeft;
- de deskundigen uit de verzekeringswereld hechten daarentegen veel belang aan deze reserve, die volgens hen zijn plaats heeft in de winstbepaling van verzekeraars. De reserveringsmogelijkheid zou wat hen betreft alleen ter discussie kunnen komen in de context van een uitruil tussen tariefverlaging en grondslagverbreding, als dat zou bijdragen aan een evenwichtige uitkomst;
- indien afschaffing van de egalisatiereserve voor het levenbedrijf aan de orde zou komen, hebben de deskundigen uit de verzekeringswereld voor het overgangsregime dat dan nodig is, een duidelijke voorkeur voor afrekening ineens tegen een bijzonder tarief van 15%.

consumptieve rente en vermogensbelasting) is voorzien in de mogelijkheid bij inwerkingtreding, d.w.z. per 1 januari 1997, de b.i.-status op te geven en de herbeleggingsreserve en de afrondingsreserve tegen 15% af te rekenen.

29-05-01

Afschrijving (in %)

<i>Land</i>	<i>onroerende zaken</i>	<i>roerende zaken</i>	<i>goodwill</i>
België	3%-5%	40%	3%
Denemarken	4%-5%	30%	14,28%
Duitsland	3% of degressief ¹	10%-20% ²	6,66%
Finland	4%-20%	25% ³	10%
Frankrijk	2%-5%	5%-25%	geen
Griekenland	8%-12%	2%-25%	20%
Ierland	4%	15% ⁴	geen
Italië	3%-5%	10%-40%	10%
Luxemburg	2%-4%	2%-25% ⁵	20%
Nederland	2%-3%	10%-30%	20%
Oostenrijk	2%-4%	20% ⁶	6,66%
Portugal	2%-5% ⁷	12.5%-25% ⁷	geen
Spanje	2%-3%	8%-30%	geen
Verenigd Koninkrijk	4%	5%-25%	geen
Zweden	1.5%-5%	20%-30%	20%-30%

1 Bij degressieve afschrijving geldt een tarief van 5% voor de eerste 8 jaren; 2.5% voor de volgende zes jaren en 1.25% voor 36 jaren.

2 De exacte percentages zijn voor iedere roerende zaak opgenomen in een afschrijvingstabel.

3 Degressieve afschrijving.

4 In het zevende jaar 10%.

5 Indien de degressieve afschrijvingsmethode wordt gehanteerd bedraagt de afschrijving 3 x het percentage van de lineaire afschrijving met een maximum van 30%.

6 De afschrijvingsduur bedraagt normaliter 25 jaar, maar deze wordt verlaagd indien dit is gerechtvaardigd op grond van technische en economische omstandigheden.

7 Indien de degressieve afschrijvingsmethode wordt gebruikt worden de percentages verhoogd met 50% bij een levensduur van minder dan 5 jaar; met 100% bij een levensduur van 5 tot 6 jaar; en met 150% bij een levensduur van langer dan 6 jaar.

Bijlage PM

Memo: Vermogensaftrek

Conclusie

De Studiegroep heeft bij onderzocht of een forfaitaire vermogensaftrek een alternatief voor een tariefverlaging zou kunnen zijn. Daarbij is de Studiegroep tot de conclusie gekomen dat, alle verschillen tussen een vermogensaftrek en een tariefsverlaging tegen elkaar afwegend, een vermogensaftrek positieve effecten kan hebben op de vermindering van het verschil in fiscale behandeling tussen eigen en vreemd vermogen. De Studiegroep is echter van mening dat onder de huidige omstandigheden, mede gelet op de internationale ontwikkelingen, een tariefsverlaging een meer aangewezen weg is om een verbetering van het vestigingsklimaat en een versterking van de economische structuur te bereiken. Dit memo geeft een nadere toelichting op een vermogensaftrek.

Toelichting

Zoals bekend is er in de fiscaliteit een verschil in behandeling van eigen vermogen en vreemd vermogen. Het verschil wordt veroorzaakt doordat de kosten van eigen vermogen (dividend) - in tegenstelling tot de kosten op vreemd vermogen (rente) – niet aftrekbaar zijn van de fiscale winst. Eigen vermogen is daardoor relatief duur. Dit terwijl met name bedrijven met innovatieve en risicovolle investeringen voor de financiering van hun activiteiten aangewezen zijn op intern (ingehouden winst) en extern (aandelenemissie) eigen vermogen. De vraag kan worden gesteld of een specifieke regeling, die (afhankelijk van de mate van financiering) ook leidt tot een verlaging van de effectieve druk, een oplossing zou kunnen bieden voor de problemen die voortvloeien uit de verschillende fiscale behandeling van eigen vermogen en vreemd vermogen. Een optie zou kunnen zijn om de oude vermogensaftrek⁸ opnieuw te introduceren.⁹

Via een vermogensaftrek kunnen op forfaitaire wijze de kosten in aanmerking worden genomen die horen bij het ter beschikking stellen van kapitaal. Denkbaar is een aftrek van bijvoorbeeld 4% van het eigen vermogen (naar analogie van het forfaitaire rendement in box III van de Wet IB2001). Net als bij de vroegere vermogensaftrek dient het fiscaal beginvermogen te worden verminderd met de fiscale reserves en met het vermogen dat kan worden toegerekend aan binnenlandse en buitenlandse deelnemingen. Zonder uitsluiting van deelnemingsvermogen zou via het stapelen van BV's kunstmatig extra eigen vermogen (en daarmee een grotere vermogensaftrek) kunnen worden gecreëerd. Met een

⁸ De vermogensaftrek was in 1981 ingevoerd als een belastingmaatregel om de gevolgen van inflatie te beperken (n.a.v. het Rapport Hofstra over inflatieneutrale belastingheffing). Aanvankelijk was de vermogensaftrek 2,25%. Dit is later verhoogd naar 3,25% en naar 4% en vervolgens verlaagd naar 1%. In de jaren 1988-1998 was het percentage 0%, waarna de aftrek in 1998 is afgeschaft.

⁹ Er zijn ook meer specifieke instrumenten denkbaar die het fiscale kostennadeel van eigen vermogen beperken, bijvoorbeeld een aftrek van primair dividend bij het lichaam of een verrekeningsstelsel aan de zijde van de aandeelhouder. In het verleden zijn daaraan verschillende studies besteed. Voor de Nederlandse situatie is van de zijde van het kabinet daarbij uiteindelijk steeds gekozen om het klassieke stelsel te handhaven.

¹⁰ De vermogensaftrek van 4% kan eventueel beperkt worden tot ten hoogste de belastbare winst van het betreffende boekjaar 29-05-01

vermogensaftrek van 4% is budgettair een bedrag gemoeid van 3,7 mld gulden.¹⁰ Daarmee is per 1%-punt vermogensaftrek budgettair ongeveer gelijk aan 1%-punt tariefsverlaging.¹¹

De introductie van een vermogensaftrek is minder in lijn met de internationale trend dan een tariefsverlaging. De internationale trend is immers een tariefsverlaging, met eventuele grondslagverbreding, terwijl een vermogensaftrek een grondslagversmalling zou impliceren. In de EU kennen alleen Oostenrijk en Italië een vergelijkbare regeling, zij het dat in die landen de regeling beperkt is tot de vermogenstoename.¹² Een ander aspect is dat een vermogensaftrek niet terug komt in de internationale statistieken van het statutaire Vpb-tarief, waardoor het psychologische effect van een dergelijke aftrek in vergelijking met een tariefsverlaging minder zal zijn.

Over de verschillen en overeenkomsten in systematiek en in effecten tussen een vermogensaftrek¹³ en een tariefsverlaging kan verder het volgende worden opgemerkt. Afhankelijk van de financiering van deze maatregelen, verlagen zowel een vermogensaftrek als een tariefsverlaging de effectieve druk en verminderen daarmee de fiscale last op het rendement van het eigen vermogen. Het effect hiervan is echter verschillend verdeeld over bedrijven. Een vermogensaftrek komt vooral terecht bij kapitaalintensieve bedrijven die reeds een (absoluut) omvangrijk eigen vermogen hebben (vaak door jarenlange winstinhouding) en is daarmee een voordeel voor de gevestigde bedrijven. Jonge bedrijven profiteren dus minder. Van een tariefsverlaging kunnen gevestigde en nieuwe bedrijven (afhankelijk van de winst) in gelijke mate profiteren.

Uitgaande van een gelijk vermogen is het voordeel van een tariefsverlaging voor bedrijven met veel buitenlandse deelnemingen (veel) gunstiger dan een vermogensaftrek. Dit komt omdat bij een vermogensaftrek het eigen vermogen primair wordt toegerekend aan de buitenlandse deelnemingen, waardoor de grondslag van de vermogensaftrek minimaal zal zijn bij de aanwezigheid van veel buitenlandse deelnemingen.

Uitgaande van een gelijk vermogen is een vermogensaftrek bij gemiddelde rendementen van een bedrijf voordeliger dan een tariefsverlaging. Bij innovatieve bedrijven waarbij de belegger in de startfase vanwege de risico's een meer dan gemiddeld rendement verlangt en dat rendement inderdaad door het bedrijf wordt behaald, is een tariefsverlaging gunstiger dan een vermogensaftrek.

of tot ten hoogste het dividend dat in het boekjaar wordt uitgekeerd. Economisch bezwaar hiertegen is dat bedrijven die de aftrek juist nodig hebben (omdat ze nog geen winst maken of omdat ze winst moeten herinvesteren), deze in dat geval niet krijgen. Vanuit fiscale optiek kan een bezwaar zijn dat je dan het ene verschil (onderscheid vreemd vermogen versus eigen vermogen) wel vermindert, maar dat je daarvoor een ander verschil in het leven roept (onderscheid wel winst/dividend uitkeren versus geen winst/dividend uitkeren).

¹¹ De oude vermogensaftrek – die een inflatiemaatregel was – gold ook voor ib-ondernemingen. Dit is buiten het budgettaire en inhoudelijke onderdelen van dit memo gehouden.

¹² Oostenrijk staat per 1 januari 2001 een aftrek van fictieve rente toe naar rato van de vermogenstoename. In Italië wordt het deel van de winst dat tegen het verlaagde tarief van 19% wordt belast, via een bepaalde formule berekend aan de hand van de toename van het eigen vermogen.

¹³ Zonder beperking tot uitgekeerd dividend/belastbare winst.

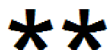
29-05-01

Bedrijven die in belangrijke mate gebruik maken van niet-activeerbare immateriële activa, zoals in de dienstverlenende sector, profiteren minder van een vermogensaftrek, terwijl zij bij een tariefsverlaging wel profiteren van de lagere belasting op de winst die met deze immateriële vaste activa wordt behaald.

Een vermogensaftrek geeft vermoedelijk grotere prikkel om winst in te houden en kan daarmee de dynamiek op kapitaalmarkt belemmeren.

Een vermogensaftrek pakt wel beter uit in verliessituaties dan een tariefsverlaging. Immers, een vermogensaftrek vergroot het verlies dat in aanmerking kan komen om met toekomstige winsten te verrekenen. Dit is niet het geval bij een tariefsverlaging. Sterker nog, op moment van invoering van een tariefsverlaging vermindert bij bedrijven met nog openstaande verliezen commercieel gezien de waarde van de taxcredit voor de te verwachten toekomstige verliesverrekening.

Alle verschillen tussen een vermogensaftrek en een tariefsverlaging tegen elkaar afwegend, kan gesteld worden dat een vermogensaftrek positieve effecten kan hebben op de vermindering van het verschil in fiscale behandeling tussen eigen en vreemd vermogen. Onder de huidige omstandigheden is echter vanwege de internationale trend een tariefsverlaging een meer aangewezen weg om een verbetering van het vestigingsklimaat en een versterking van de economische structuur te bereiken.

Memo

Aan De voorzitter en leden van de
studiegroepvennootschapsbelasting in internationaal
perspectief

Van De ambtelijk secretaris

Datum 9 februari 2001

Onderwerp **Werkgroep 3**

1. Aanleiding

Ten behoeve van de vergadering van de studiegroep van 13 februari 2001 treft u bijgaand de inbreng aan van de werkgroep 3, special topics. Onder punt 2 is een voortgangsrapportage van de werkgroep opgenomen en onder punt 3 treft u de bijlagen aan.

2. Voortgangsrapportage

1. Algemeen

De werkgroep heeft een groot aantal onderwerpen toebedeeld gekregen. Zij is zich er van bewust dat aan een viertal daarvan prioriteit moet worden gegeven. De voortgang van het werk aan de verschillende onderwerpen wordt echter mede beïnvloed door de tijd die nodig is om de benodigde nieuwe informatie op tafel te krijgen.

De bijgevoegde memo's hebben bijna allemaal het karakter van onderhanden werk. Met betrekking tot de stand van zaken bij de daarin behandelde onderwerpen, kan het volgende worden opgemerkt:

- Het memo over het voorzieningenbegrip kan als afrondend worden beschouwd.
- Met name ten aanzien van de onderwerpen dividendstripping en hybride leningen is veel technische informatie nodig vanuit de markt en dit vergt tijd.
- Het memo over het CFA regime geeft aan welke richtingen worden onderzocht en welke randvoorwaarden daarbij in het oog moeten worden gehouden.
- Voor de onderwerpen die betrekking hebben op de deelnemingsvrijstelling en beleggingsdochters worden meerdere oplossingsrichtingen naast elkaar gezet. In het memo is thans alleen de minst vergaande variant uitgewerkt. De overige varianten volgen in een later stadium. Het punt van de oneigenlijke deelneming (bezit van minder dan 5% van de aandelen) zal daarbij niet als afzonderlijk probleem worden behandeld, maar zal een onderdeel vormen van de beschouwing over de zuivere houdstermaatschappij en het onderscheid tussen een deelneming die ter belegging wordt gehouden en een actieve deelneming.
- Het onderwerp niet-afrekbare kosten van buitenlandse deelnemingen moet op een aantal punten nog verder worden uitgediept.

- Ten aanzien van de “afschrijvingsproblematiek vastgoed” is de probleemstelling verduidelijkt en zijn mogelijke oplossingsrichtingen aangegeven.

2. Aandachtspunten:

Egalisatiereserve

Voor wat betreft de egalisatiereserve verzekeraars is door een van de externe deskundigen uit het bedrijfsleven een kanttekening geplaatst bij de timing van het ter discussie stellen van dit onderwerp. Eind vorig jaar is het Convenant met de (levens-)verzekeraars omgezet in een algemene maatregel van bestuur. Het zou dan niet “netjes” zijn om vlak daarna 1 element uit de AMvB alweer ter discussie te stellen. En indien dit al zou moeten, zou aan de partijen van het voormalige Convenant (en eventueel andere betrokkenen uit de sector) in ieder geval de gelegenheid moeten worden geboden, deel te nemen aan de discussie. Voorts kan de egalisatiereserve niet los worden gezien van overige regels die vroeger op grond van het convenant en nu op grond van het besluit 2001 gelden voor de winstbepaling van verzekeraars. De “lusten” van de egalisatiereserves zijn verbonden met de “lasten” van de overige winstbepalingsregels. Deze lasten zijn onder meer:

- Het lang leven risico: De sterftekansen van de mens wijzigen zodanig dat een op de oorspronkelijke tariefgrondslagen gebaseerde voorziening verzekeringsverplichtingen deze kansen onvoldoende weergeeft. Het Besluit 2001 verbiedt echter een partiële omrekening van de voorziening verzekeringsverplichtingen, zodat met het lang leven risico fiscaal geen rekening kan worden gehouden;
- Het besluit 2001 verbiedt een waardering beneden kostprijs van vastrentende beleggingen.

De fiscale voorziening is dan ook lager dan de voorziening zoals die door de Pensioen- en Verzekeringskamer wordt geëist.

Financiën heeft de volgende observaties om dit onderwerp op de agenda van werkgroep 3 te handhaven. De egalisatiereserve kan worden beschouwd als een bijzonder regime. Heroverweging van dit regime past heel goed binnen de gedachte van grondslagverbreding versus tariefverlaging. Bovendien kunnen vraagtekens worden geplaatst bij de Europese houdbaarheid van het regime.

Voorts wijst Financiën er op, dat bij het overleg met de Convenantpartners eind vorig jaar nooit de afspraak is gemaakt dat de egalisatiereserve niet ter discussie zou kunnen komen.

Financiën is het ermee eens dat voorzover andere onderdelen van de fiscale winstbepaling bij verzekeraars een directe samenhang vertonen met de egalisatiereserve, deze in de beschouwing moeten worden meegenomen. Dat geldt ook voor de relatie met de voorschriften van de toezichthouder. Wat het overleg met de sector betreft: de sector is indirect reeds vertegenwoordigd in werkgroep en kan via hem de nodige informatie en overwegingen aandragen. Bovendien is de taak van werkgroep 3 slechts het formuleren van oplossingsrichtingen. De sector heeft in een later stadium uiteraard de gelegenheid om te reageren op aanbevelingen die eventueel uit de studie van werkgroep 3 voortvloeien.

Pensioenfondsen

In de vergadering van de Studiegroep van 26 januari jl. heeft de Studiegroep het onderwerp belastingplicht pensioenfondsen van de agenda van werkgroep 3 geschrapt. Dit omdat er op dat moment tussen Financiën en SZW te grote meningsverschillen leken te bestaan om binnen het kader van de werkgroep tot een oplossing te kunnen komen.

Nadien is gebleken dat het meningsverschil met SZW alleen betrekking had op de fundamentele vraag of pensioenfondsen voor het aanbieden van (vrijwillige) pensioenproducten belastingplichtig zouden moeten zijn. Over de tweede vraagstelling - welke activiteiten pensioenfondsen mogen uitoefenen ter dekking van hun verplichtingen – bleek geen meningsverschil te bestaan. Pensioenfondsen blijken in de praktijk ook zogenoemde “wezensvreemde” activiteiten uitoefenen (bijvoorbeeld financiële dienstverlening). De fiscale wetgeving staat dit toe tot maximaal 10%. De vraag die zich voordoet is waaraan deze 10% gerelateerd moet worden en of deze 10% niet ten principale te ruim bemeten is. De pensioenfondsen treden met hun wezensvreemde activiteiten in concurrentie met bijvoorbeeld banken en ondervinden daarbij een concurrentievoordeel, omdat zij geen vennootschapsbelasting betalen.

SZW heeft aangegeven geen bezwaren te hebben tegen reparaties op dit vlak. Ook bij SZW speelt, in het kader van de PSW, het vraagstuk welke activiteiten pensioenfondsen mogen verrichten ter dekking van hun verplichting.

Tijdens een bespreking binnen Financiën heeft de Staatssecretaris ook aangegeven er prijs op te stellen dat deze tweede vraag wordt gezien.

Voorgesteld wordt daarom om dit deel van de probleemstelling weer terug te plaatsen op de agenda van werkgroep 3.

3. Bijlagen

- Bijlage 1: Niet-aftrekbare deelnemingskosten
- Bijlage 2: Dividendstripping
- Bijlage 3:
- Bijlage 4:
- Bijlage 5:
- Bijlage 6:

Bijlage 1: Niet-afrekbare deelnemingskosten

1. Inleiding

Een onderdeel van de Nederlandse regeling van de deelnemingsvrijstelling is dat kosten die verband houden met buitenlandse deelnemingen voor de Nederlandse moederverenootschap niet aftrekbaar zijn. Het gaat daarbij vooral om financieringskosten, maar managementkosten vallen bijvoorbeeld ook onder deze uitsluiting. De principiële gedachte achter die uitsluiting is dat er geen reden is om kosten die worden gemaakt ten behoeve van opbrengsten die in Nederland vrijgesteld zijn van belastingheffing, in aftrek toe te laten. Daarnaast speelt de vrees voor winstdrainage zoals blijkt uit de volgende passage uit de parlementaire behandeling van de Wet Vpb. 1969: 'Zonder art. 13, vierde lid, [thans het eerste lid] zou de deelnemingsvrijstelling duidelijk een te ruime faciliteit bieden. Buitenlandse concerns zouden bijvoorbeeld nieuwe NV's in het buitenland kunnen laten oprichten door een Nederlandse dochter (productiemaatschappij), die het kapitaal voor de oprichting te leen krijgt van de buitenlandse moeder. De rente komt dan ten laste van de Nederlandse (productie)winst, terwijl de dividenden vrij doorstromen naar de buitenlandse moeder.'

2. Probleemstelling

Er is een drietal vraagstukken gesignaleerd met betrekking tot de regeling van de niet-afrekbare kosten van buitenlandse deelnemingen:

- Er loopt een aantal procedures over de vraag of het feit dat de aftrekbeperking alleen geldt met betrekking tot buitenlandse deelnemingen en niet met betrekking tot binnenlandse deelnemingen, wel verenigbaar is met het in het EG-verdrag neergelegde recht op vrije vestiging. Tot nu toe zijn alle uitspraken in het voordeel van de fiscus. Inmiddels ligt er een zaak voor de Hoge Raad waarin de Advocaat-generaal een conclusie heeft uitgebracht, eveneens in het voordeel van de fiscus. Niettemin adviseert hij de Hoge Raad 'prejudiciële vragen' te stellen aan het Hof van Justitie van de EG teneinde volstrekte duidelijkheid te krijgen over de juiste toepassing van het EG-verdrag. Inmiddels heeft de Hoge Raad dit advies gevolgd waardoor er een aantal jaren onzekerheid zal bestaan over de vraag of artikel 13, eerste lid, in overeenstemming is met Europees recht. Bij een eventuele negatieve beslissing, zal Nederland de kosten die verband houden met buitenlandse deelnemingen in aftrek moeten toelaten. De vraag is of dit aanzienlijke budgettaire gevolgen zou hebben en of die zouden kunnen worden beperkt of vermeden met een aanpassing van de huidige regeling.
- Door het bedrijfsleven wordt de aftrekbeperking in sommige gevallen als knelpunt ervaren. Een probleem ontstaat als men over onvoldoende eigen vermogen beschikt voor de financiering van een buitenlandse acquisitie en daardoor geconfronteerd dreigt te worden met niet-afrekbare financieringskosten. Dit probleem zal zich sterker voordoen naarmate de acquisitie omvangrijker is

ten opzichte van het in Nederland gevestigde deel van het concern. Daarnaast kan het zich als incidenteel probleem voordoen (ten tijde van de acquisitie is er onvoldoende ingehouden winst, of zijn de omstandigheden niet geschikt voor een aandelenemissie). Zou het gaan om een structureel probleem dat de expansie van het Nederlandse bedrijfsleven in ernstige mate belemmert, dan lijkt het wenselijk te bezien welke aanpassingen van de huidige regeling daarin verbetering zouden kunnen brengen.

- Voorts zijn van de zijde van het bedrijfsleven enkele toepassingsvragen aangedragen. Deze betreffen in de eerste plaats de wijze waarop wordt vastgesteld of en in welke mate een buitenlandse deelneming is gefinancierd met eigen vermogen (de zogenaamde ruimteregeling). Voorts betreffen zij de behandeling van hoofdkantoorkosten.

3. Alternatieven

In deze paragraaf wordt een tweetal alternatieven voor de bestaande regeling onderzocht:

- volledige afschaffing van de beperking van de kostenafrek;
- afschaffing van de beperking gecombineerd met een aanvullende maatregel.

De budgettaire gevolgen van het eerstgenoemde alternatief zijn vergelijkbaar met die van een eventuele voor de fiscus nadelige beslissing van het Europese Hof van Justitie.

3.1 Onbeperkte kostenafrek

Afschaffing van de niet-afrekbaarheid brengt moeilijk te kwantificeren budgettaire risico's met zich mee.

In de eerste plaats gaat het daarbij om het verloren gaan van de huidige opbrengst. Uit de bijlage (*nog te maken*) blijkt dat het hierbij gaat om een belastingbedrag van gemiddeld xx mln. per jaar.

In de tweede plaats gaat het ook om mogelijke verschuiving van rentelasten uit het buitenland naar Nederland, bekend als het risico van de aanzuigende werking. Buitenlandse concerns zouden nieuwe deelnemingen in andere landen kunnen laten oprichten door een Nederlandse productiemaatschappij die het kapitaal voor de oprichting te leen krijgt van de buitenlandse moeder. De rente komt dan ten laste van de Nederlandse (productie)winst, terwijl de dividenden vrij doorstromen naar de buitenlandse moeder. De budgettaire gevolgen van dergelijke gedragseffecten laten zich zeer moeilijk becijferen. Verder zullen zij vermoedelijk pas na een aantal jaren hun volle omvang bereiken. Hoe het ook zij, het invoeren van een onbeperkte kostenafrek voor buitenlandse deelnemingen zou een wezenlijke grondslagversmalling betekenen.

In 1996 concludeerde Werkgroep II van de Werkgroep Fiscale Infrastructuur, samengesteld uit vertegenwoordigers van de overheid en het bedrijfsleven, nog het volgende: 'Toch meent de werkgroep dat het verlaten van de zogenoemde netto vrijstelling ten aanzien van buitenlandse deelnemingen, in elk geval op dit moment een brug te ver zou zijn. De belangrijkste reden hiervoor is dat de budgettaire consequenties van een dergelijke maatregel onduidelijk zijn, waarbij een forse budgettaire derving niet